

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Škola - cesta do života“

Školní vzdělávací program

**Mateřské školy a Základní školy
pro tělesně postižené, Brno,
Kociánka 6**

zpracovaný podle RVP ZŠS
č.j. 548/10-1/MZŠTP/Kuč

platnost od 1. 9. 2011

Školská rada projednala dne 15. 6. 2011

Jana Princová, v. r.

.....
předsedkyně školské rady

PaedDr. Jana Kučerová, v. r.

.....
ředitelka školy

OBSAH

A. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
B. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
KDO JSME	5
VELIKOST A VYBAVENÍ ŠKOLY	5
CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	9
CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	9
SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	10
PROJEKTY	11
DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST	12
HISTORIE ÚSTAVU A ŠKOLY	13
C. CHARAKTERISTIKA ŠVP	14
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	14
POJETÍ A CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	15
POJETÍ A CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI	19
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE A KOMPETENCE ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	22
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE A KOMPETENCE ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI	25
PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	28

D. UČEBNÍ PLÁNY	35
D1. UČEBNÍ PLÁN PRO ŽÁKY SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	35
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	36
ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	37
D2. UČEBNÍ PLÁN PRO ŽÁKY S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI	40
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	41
E. UČEBNÍ OSNOVY	42
E1. UČEBNÍ OSNOVY PRO ŽÁKY SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	42
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	42
1.1. Čtení	46
1.2. Psaní	50
1.3. Řečová výchova	53
2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	56
2.1. Počty	60
3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKYČNÍ TECHNOLOGIE	69
3.1. Počítače	72
4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT	74
4.1. O světě	78
5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST	88
5.1. O společnosti	92
6. ČLOVĚK A PŘÍRODA	96
6.1. O přírodě	99

7. UMĚNÍ A KULTURA	105
7.1. Výtvarná výchova	109
7.2. Hudební výchova	113
8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ	116
8.1. Výchova ke zdraví	120
8.2. Tělesná výchova	122
9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	134
9.1. Pracovní výchova	138
E2. UČEBNÍ OSNOVY PRO ŽÁKY S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI ...	152
1. ČLOVĚKA KOMUNIKACE	152
1.1. Rozumová výchova	159
1.2. Řečová výchova	164
2. ČLOVĚKA JEHO SVĚT	166
2.1. Smyslová výchova	169
3. UMĚNÍ A KULTURA, ČLOVĚK A ZDRAVÍ	174
3.1. Hudební a pohybová výchova	178
4. UMĚNÍ A KULTURA, ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	181
4.1. Pracovní a výtvarná výchova	184
5. ČLOVĚK A ZDRAVÍ	189
5.1. Rehabilitační tělesná výchova	192
F. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	194
F.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	194
F.2 HODNOCENÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI	203
G. AUTOEVALUACE	208

A. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Mateřská škola a Základní škola pro tělesně postižené, Brno, Kociánka 6

tel./fax.: 541246641

e-mail: sps.kocianka6@bm.orgman.cz

www.skola-kocianka.cz

IČO: 62157396

IZO: cz-62157396

ředitelka školy:

PaedDr. Jana Kučerová

zřizovatel školy:

Jihomoravský kraj

Žerotínovo nám. 3/5

601 00 Brno 1

tel.: 541651111

B. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Kdo jsme

Mateřská škola a Základní škola pro tělesně postižené poskytuje vzdělávání dětem od předškolního věku až do ukončení základního vzdělání. Je školou samostatně zřízenou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Sdružuje tyto typy škol: mateřskou školu, základní školu, základní školu praktickou a základní školu speciální. Součástí školy je i speciálně pedagogické centrum pro tělesně postižené děti předškolního a školního věku. Hlavním předmětem jeho činnosti je zajištění integrace těchto dětí a žáků do mateřských škol a škol běžného typu.

Škola i SPC má působnost v oblasti Jihomoravského kraje, v některých případech přijímá i žáky z přilehlých krajů.

Vzděláváme především děti s tělesným postižením – s různými formami dětské mozkové obrny (dále DMO), děti s vrozenými vadami pohybového aparátu, neurologickými vadami, genetickými a metabolickými poruchami postihujícími hybnost, s poúrazovými stavy. Velmi početnou skupinu tvoří děti souběžně postižené více vadami. Vzděláváme i děti s autismem nebo s autistickými rysy, děti chronicky nemocné nebo oslabené, které pro svůj optimální rozvoj potřebují šetřící režim a malý třídní kolektiv.

Škola je samostatný právní subjekt. Sídlí v areálu Ústavu pro tělesně postiženou mládež na Kociánce (dále ÚSP), který zákonným zástupcům dětí nabízí denní, týdenní či celoroční formu pobytu. ÚSP poskytuje našim žákům také služby zdravotní (dětský lékař a zubní lékař, neurolog, ortoped), rehabilitaci, hippoterapii, služby psychologa, sociální pracovníce, logopedickou péči, výchovu mimo vyučování, stravování a služby v rámci osobní asistence (hygiena, pomoc při stravování, oblékání atd.). Škola se spolu s ÚSP podílí na uceleném programu komplexní rehabilitační péče.

Přijímání žáků do školy probíhá 1x ročně formou zápisu. V případě potřeby jsou žáci přijímáni i průběžně během celého školního roku.

Velikost a vybavení školy

Ve škole jsou vzdělávány děti předškolního a školního věku. Mateřská škola pro tělesně postižené vzdělává děti předškolního věku dle vlastního vzdělávacího programu s motivačním názvem Hrajeme si celý den.

Základní škola má přibližně 21 tříd. Jedná se o třídy základní školy, základní školy praktické a základní školy speciální včetně rehabilitačního programu pomocné školy. Součástí školy jsou 2 odloučená pracoviště – v budově na ul. Terezy Novákové v Brně-Řečkovících a v KÚ Chovánek.

Škola nemá vlastní budovu, užívané prostory máme pronajaty od ÚSP pro tělesně postiženou mládež na Kociánce. Vyučování probíhá ve třech budovách (pavilon C, pavilon DEF, Terezy Novákové).

Součástí školy je také speciálně pedagogické centrum pro tělesně postižené, které poskytuje poradenské služby zaměřené na integraci tělesně postižených žáků do mateřských a základních škol běžného typu. SPC má k dispozici prostory v nově postavené budově (pavilon H).

Pavilon DEF :

Jedná se o rozlehlou jednopatrovou budovu, umístěnou v klidném prostředí na konci anglického parku. Její větší součástí je internát. Okna většiny tříd jsou obrácena k jihu. Tato orientace zajišťuje ve třídách po celý rok dostatek slunce i světla. Před školou je travnatá plocha, která slouží jako hřiště. Za budovou školy ve stínu stromů je odpočinkový kout, doplněný dřevěnými herními prvky a soustavou stolů a lavic, které v teplých dnech slouží jako třída pod širým nebem. Všechny prostory ve škole mají bezbariérový přístup, patro i suterén jsou přístupné dvěma výtahy a schodišťovou plošinou. Potřebám tělesně postižených žáků je přizpůsobeno i hygienické zázemí školy.

Na pavilonu DEF jsou třídy základní školy, třídy základní školy praktické (6.-9.ročník) a základní školy speciální.

Žáci mají k dispozici keramickou dílnu, výukovou dílnu pro pracovní vyučování, cvičnou kuchyňku, pracovnu přírodních věd, která zároveň slouží jako učebna pro výtvarnou výchovu, rehabilitační sál pro tělesnou výchovu, pracovnu informatiky, knihovnu s informačním centrem, pracovnu hudební výchovy a pracovnu muzikoterapie. Všechny pracovny jsou dobře vybaveny a prakticky neustále probíhá jejich doplňování novými pomůckami včetně speciálních kompenzačních pomůcek a SW vybavení. Všechny třídy jsou napojeny na síť a vybaveny PC stanicemi.

Ve škole je několik kabinetů: kabinet 1. stupně, kabinet společenských věd, kabinet přírodních věd, kabinet tělesné výchovy, sklad učebnic a sklad školních potřeb. Kabinety však nejsou koncipovány jako pracovny pro jednotlivé vyučující. Ti se scházejí většinou ve sborovně a mají svoje pracovní místa u společného stolu. Dvě třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi a náležitým a potřebným doplňkovým PC zařízením. Učitelé s nimi pracující jsou náležitě proškoleni k jejich obsluze a kreativnímu využívání.

Na pavilonu DEF je kancelář ředitelky školy, kancelář zástupce ředitelky a přijímací hala. Svoji pracovnu zde má ekonomka školy a personální a mzdová referentka.

V době přestávek žáci využívají zejména chodby s odpočinkovými kouty, knihovnu a informační centrum. Chodby slouží také k prezentaci žákovských prací, výrobků a projektů.

Pavilon C :

Tento pavilon je třípatrová budova v blízkosti pavilonu DEF. V současné době jsou tam umístěny třídy základní školy speciální. Třídy jsou prostorné a světlé, doplněné koberci a odpočinkovými kouty. Každá třída má k dispozici rozlehlou terasu, kterou je možno v případě pěkného počasí využívat i během vyučování. Pavilon C je spojen s pavilonem DEF novým koridorem a žáci tak mohou bez problémů s přesunem docházet do všech odborných pracoven školy na pavilonu DEF.

Učitelé mají na tomto pavilonu svoji pracovnu a sborovnu.

Odloučené pracoviště na ulici T. Novákové 62a :

Jedná se o panelovou stavbu v klidné lokalitě. V této budově je v rámci tzv. Domova Tereza (zařízení magistrátu města Brna) otevřena třída rehabilitačního vzdělávacího programu základní školy speciální s potřebným zázemím.

Třídy na všech pavilonech i odloučených pracovištích jsou vybaveny speciálním školním nábytkem pro tělesně postižené, ve třídách jsou koutky s kobercem, které slouží k odpočinku a relaxaci.

Pro veřejná vystoupení slouží tzv. kinosál v suterénu budovy na pavilonu DEF.

Hlavní budova školy (pavilon DEF) je stavba, která byla dokončena v roce 1932. Její prostorové řešení tedy příliš nevyhovuje moderním požadavkům na výchovu a vzdělávání tělesně postižených žáků. V posledních letech byly její prostory rekonstruovány s ohledem na maximální využití včetně sklepa a suterénních prostor. V těchto prostorách byly vybudovány kabinety a žakovské odborné pracovny.

Školská legislativa umožňuje školám zřízeným pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nízké počty žáků ve třídách, což předpokládá naplnění principu skutečně individuálního přístupu ke každému dítěti. V žácích je trvale posilována sebedůvěra. Vlivem bezpečného a vstřícného prostředí ve škole jsou navozovány kladné citové vazby. Upřednostňována je komunikace s dětmi, jsou prosazována pravidla pro stanovení hranic v chování žáků, aniž by byly potlačeny jejich přirozené individuální potřeby. Mnoho žáků postupuje ve výuce podle individuálních vzdělávacích plánů, které respektují jejich možnosti a schopnosti. Jejich tvorbě věnují učitelé značnou pozornost. V závěru každého pololetí provádí jejich zhodnocení a mohou je průběžně doplňovat a aktualizovat. Mají možnost využívat množství pomůcek kompenzujících tělesné postižení žáků. Často se vybírají ve spolupráci s úsekem rehabilitace a ergoterapie nebo na doporučení SPC. Individuální plány jsou vypracovávány ve spolupráci s příslušnými poradenskými zařízeními (SPC, PPP).

Součástí školy je zmíněné speciálně pedagogické centrum pro tělesně postižené, které v rámci trvalé spolupráce poskytuje některé svoje služby i škole. U žáků s výukovými nebo výchovnými problémy poskytuje učitelům i rodičům poradenský servis a metodickou podporu. Dále zajišťuje psychologická vyšetření, speciálně pedagogické diagnostiky a trénink metodou biofeedback.

Kvůli nedostatku vhodných prostor chybí škole učebna pro výuku cizích jazyků. Prostorové možnosti budovy pavilonu DEF nenabízejí žádnou možnost, kde tuto učebnu zřídit jako samostatnou třídu, musíme tedy vycházet ze stávajících možností a hledat alternativní řešení.

Charakteristika žáků

Děti, které se ve škole vzdělávají, mají nejčastěji tělesné postižení. Vzděláváme také žáky s postižením neurologickým, s vrozenými genetickými a metabolickými vadami, které mají dopad na hybnost dítěte, žáky se souběžným postižením více vadami, žáky s porážovými stavy, žáky s autismem, žáky chronicky nemocné nebo žáky po prodělaných těžkých onemocněních, kteří potřebují šetřící režim a malý třídní kolektiv.

Školská legislativa nám umožňuje přijímat i děti zdravé do výše 25 % na třídu.

Žáky naší školy jsou většinou děti z Jihomoravského kraje, především z Brna a z blízkého i vzdálenějšího okolí. Máme také několik žáků z přilehlých krajů.

ÚSP Kociánka nabízí našim žákům ubytování na internátě.

Charakteristika pedagogického sboru

Výuku zajišťují speciální pedagogové, kteří disponují potřebnými odbornými znalostmi a praktickými zkušenostmi se vzděláváním tělesně postižených žáků a v téměř absolutní většině splňují požadavky na vzdělání učitelů ve škole samostatně zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Těžištěm působení všech pedagogů je soustředěné úsilí o optimální začlenění dětí do života za komplexního působení všech dostupných speciálněpedagogických, psychologických, léčebných, sociálních a pracovních-terapeutických metod s přímou podporou a účastí rodičů, zákonných zástupců žáků a přátel školy.

Pedagogický sbor školy tvoří ředitelka školy, dva zástupci ředitelky, přibližně 22 učitelů (speciálních pedagogů) a přibližně 15 asistentů pedagoga. Součástí sboru je výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně-patologických jevů, koordinátor ICT (informační a komunikační technologie), koordinátorka EVVO (výchova a vzdělávání k péči o životní prostředí) a koordinátorka ŠVP. Všichni mají potřebné znalosti i zkušenosti z oblasti výchovy a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Sbor je smíšený s většinou převahou žen. Z věkového hlediska je jeho složení pestré – od čerstvých absolventů až po zkušené kolegy s mnohaletou praxí.

Prioritou je další vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména v oblasti specifických přístupů ke vzdělávání žáků s tělesným nebo kombinovaným postižením, osobnostně-sociální výchova a vzdělávání v oblasti moderních vyučovacích metod. V neposlední řadě se zaměříme i na vzdělávání v oblastech práce s výpočetní a komunikační technikou.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně 2x ročně svoláváme třídní schůzky pro rodiče a zákonné zástupce, kde se jim dostanou od třídních učitelů informace o prospěchu a chování žáků, o činnosti školy a plánovaných akcích. Rodiče se mohou kdykoliv po předchozí domluvě informovat na svoje dítě (stanoveno ve školním řádu). Stejně tak je denně k dispozici ředitelka školy a zástupci ředitelky (viz informační tabule). Rodiče mohou kdykoliv přicházet se svými připomínkami nebo podněty k práci školy. Konzultační hodiny má pravidelně každý týden i výchovný poradce.

Ve vstupních prostorách pro žáky visí informační tabule, která každý měsíc rodičům i dětem přináší podrobné zprávy o plánovaných akcích na daný měsíc a také fotodokumentaci z úspěšných akcí minulého měsíce. Aktuality z činnosti školy jsou pravidelně obměňovány na webových stránkách školy.

Rodiče jsou vždy zváni a srdečně vítáni na akcích školy. Někteří se také spolupodílejí na jejich organizaci, nebo některé akce sponzorují.

Samozřejmě a trvalá je také spolupráce se zaměstnanci ÚSP – lékařkou, neuroložkou, rehabilitačními sestrami, psychologem ÚSP, sociální pracovníci a vychovateli. Intenzivně probíhá spolupráce zejména s logopedy ÚSP, kteří s třídními učiteli a učiteli jazyků rozvíjejí komunikační dovednosti, zejména řeč, nastavují alternativní způsoby komunikace, rozvíjejí vyšší psychické funkce. Logopedi ÚSP také konzultovali obsah předmětu Dorozumívací dovednosti, který byl vytvořen s ohledem na specifické potřeby žáků.

Projekty

Jako jeden ze způsobů výuky volíme projektovou metodu (užívá se v samostatných hodinách, kdy není nutná týmová spolupráce vyučujících) nebo projektové vyučování (vyžaduje spolupráci několika vyučujících v jedné nebo více třídách).

Všichni pedagogové se svými třídními kolektivy pracují každý rok na školních nebo třídních projektech. Projekty poskytují prostor pro naplňování zájmů žáků. Žáci získávají nové zkušenosti, poznatky a dovednosti a učí se mít odpovědnost za vlastní práci. Při práci na projektu trénují týmovou spolupráci, rozvíjejí svoje sociální a komunikační dovednosti, učí se řešit problémy. Na závěr projekty prezentují ve svých třídách, na chodbách školy nebo širší veřejnosti.

Pravidelně v červnu pořádáme projektový týden žáků devátých tříd, kdy vycházející žáci mají možnost prokázat vědomosti a dovednosti, které získali v průběhu docházky do školy.

Škola každoročně pořádá několikrát školu v přírodě. Běžné probíhají vlastivědné exkurze, výjezdy do divadel, muzeí a galerií v rámci Brna a okolí. Zapojujeme se do soutěží nebo škola sama pořádá interní soutěže pro své žáky – přírodovědnou, vlastivědnou, recitační soutěž nebo konverzační přehlídku v německém jazyce.

Každoročně pořádá každá třída vánoční dílny, organizujeme výstavy prací žáků v oficiálních brněnských galeriích na vybraná témata – ve foyeru brněnských divadel, v galerii výtvarné pedagogiky Domu pánů z Kunštátu nebo v kavárenských galeriích ve městě Brně. Pořádáme benefiční koncerty, účastníme se akcí pořádaných ÚSP Kociánka. Spolupracujeme s celou řadou subjektů, organizací a sponzorů, jejichž úplný výčet je k dispozici na webových stránkách školy.

Pedagogové se zapojili do projektu MŠMT „EU peníze školám“ (tzv. šablony). Spolupodílejí se také na realizaci různých dalších projektů financovaných ze strukturálních fondů EU.

Dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost školy i odloučených pracovišť je zajištěna prostřednictvím pravidelných linek MHD včetně speciálních tramvajových a autobusových linek s upravenými vozy pro přepravu tělesně postižených. Těchto linek využíváme k přepravě žáků do centra města na exkurze do galerií a muzeí nebo návštěvy divadelních představení. Rodiče našich žáků i učitelé mohou využívat dopravního asistenta DPMB. Jedná se o službu, kterou dopravní podnik poskytuje držitelům průkazu ZTP a ZTP-P. Asistent doprovází žáka během jeho cesty MHD z výchozí zastávky do cílové zastávky včetně přestupů. Patří sem dopomoc při nastupování i vystupování, pomoc při pohybu ve vozidle během cesty, informace o průběhu cesty a řešení nenadálých situací. Služba se poskytuje pro předem konkretizovanou cestu v pracovní dny od 6 do 18 hodin, po dohodě i mimo tuto dobu. Rodiče často vozí děti do školy vlastními auty. Ke všem pavilonům, kde jsou třídy školy, je možné přijet osobním vozem.

Mezinárodní spolupráce

Cizím vyučovacím jazykem na škole byla tradičně němčina. Od roku 2000 spolupracujeme s partnerskou školou Schule für Körperbehinderte ve Stuttgartu. Pravidelně pořádáme výměnné pobyty učitelů i žáků (např. zimní pobyty v německém Siegsdorfu, výměnné školy v přírodě, pravidelné návštěvy partnerské školy). Od školního roku 2005/2006 se jako hlavní cizí jazyk vyučuje angličtina. Německý jazyk se nabízí žákům jako druhý cizí jazyk.

Historie ústavu a školy

Škola pro tělesně postižené děti na Kociánce má dlouholetou tradici. Na počátku jejího vzniku stála skupina nadšených lidí v čele s profesorem J. Chlupem a Alicí Masarykovou, kteří poukazovali na to, že i z dětí, které mají nějaké postižení a dostane se jim léčby a vzdělání, je možné vychovat lidi tvořící, výborné pracovníky plné radosti ze života a radosti z práce. V roce 1919 založili v Brně Zemský spolek pro léčbu a výchovu zmrzačených na Moravě a ve Slezsku. Téhož roku se stává majetkem spolku zámeček spolu s přilehlým parkem, kterému se říkalo Kociánka podle jednoho z bývalých majitelů – brněnského měšťana Kotziana. První děti nastoupily do ústavu na Kociánce 15. května 1920 a hned druhý den byla otevřena jedna třída. Dne 7. listopadu 1921 povolila Zemská školní rada v rámci tohoto zařízení založení soukromé obecné školy.

Hlavní budova školy, kterou dnes využíváme (pavilon DEF), byla postavena v roce 1932. V posledních letech prochází postupnou rekonstrukcí, aby se její stav přiblížil moderním požadavkům na prostory pro práci s dětmi s tělesným handicapem. Pavilon C, který také částečně využívá škola, pochází z roku 1925 a prochází zásadní a nákladnou rekonstrukcí.

Kociánka se tak stává skutečně moderním a rozlehlým areálem určeným pro potřeby handicapovaných osob. Formou celé škály nejruznějších služeb, které zajišťuje Ústav sociální péče Kociánka, realizuje ucelenou rehabilitaci dětí. Její součástí je i vzdělávání (v gesci MŠMT). Proto ÚSP pronajímá budovy naší školy.

C. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále jen RVP ZŠS) – díl I, díl II.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z nutnosti přizpůsobit výuku současným podmínkám školy a možnostem našich žáků, tj. žákům se středně těžkým mentálním postižením a žákům s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Hlavním záměrem ŠVP, s motivačním názvem „**Škola – cesta do života**“, je v co nejširší míře směřovat vzdělávání pro potřeby praktického života. Náš ŠVP si klade za cíl ulehčit žákům vyrovnávat se s mnoha omezeními, pomáhat zdolávat překážky a určovat směr jejich dalšího vývoje. Směřujeme k dosažení maximální možné míry samostatnosti a při vytvoření vhodných podmínek i zapojení do společenského života.

Vzdělávací i výchovné strategie přizpůsobujeme fyzickým i psychickým možnostem našich žáků. Při výuce důsledně uplatňujeme individuální přístup, úměrně je zatěžujeme a vytváříme jim vhodné podmínky pro jejich rozvoj i kompenzaci handicapu.

Vedeme žáky k vzájemné pomoci, radosti ze společné práce, toleranci.

Využíváme pozitivní motivace, rozšiřujeme škálu kvalitních učebních pomůcek pro zpestření vyučování.

Do výuky zařazujeme nové metody a postupy včetně speciálně-pedagogických metod a speciálních kompenzačních pomůcek. V rámci dalšího vzdělávání (semináře, školení, ...) získávají pedagogové nové poznatky z oblasti pedagogiky a příbuzných věd.

Učíme naše žáky takovým vědomostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v reálném životě.

Rozvíjíme estetické cítění žáků, žáci spoluvytváří estetické prostředí školy jako celku, často prezentují své práce na veřejnosti.

Jako otevřená škola podporujeme kontakty se zdravými vrstevníky, spolupracujeme se školami běžného typu a realizujeme činnosti směřující k co nejvyšší možné míře socializace.

Průběžně spolupracujeme se všemi odborníky ÚSP.

Směřujeme k dosažení co nejkompletnější péče o naše žáky.

Pojetí a cíle vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Pojetí vzdělávání

Základní škola speciální navazuje svým vzdělávacím programem na výchovu dítěte v rodině, na speciální předškolní vzdělávání v mateřské škole nebo v přípravném stupni základní školy speciální. Vzdělávání v základní škole speciální je přizpůsobeno žákům se sníženou úrovní rozumových schopností, psychickými zvláštnostmi, zejména nedostatečnou úrovní koncentrace pozornosti a nízkou úrovní rozvoje volných vlastností. Vzhledem k těmto nedostatkům žáci nemohou zvládat požadavky základního vzdělávání, ale jsou schopni osvojit si základy vzdělání. Ve vzdělávacím programu pro žáky se středně těžkým mentálním postižením usilujeme o to, aby absolventem naší školy byl žák, který je schopen základní orientace v okolním světě a běžných situacích. Žáci se učí, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc i jak o ni požádat. Směřujeme k dosažení maximální možné míry samostatnosti a zapojení do společenského života. Vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků, na vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat předměty denní potřeby a vykonávat jednoduché pracovní činnosti. Důraz je kladen na pěstování adekvátních hygienických a sociálních návyků. Učíme žáky dbát pravidel slušného chování, budujeme schopnost tolerance a respektu k ostatním lidem. Rozvíjení duševních i tělesných schopností žáků je založeno na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností. Základní škola speciální je desetiletá a člení se na první stupeň, který tvoří 1. až 6. ročník, druhý stupeň, který tvoří 7. až 10. ročník. Učivo je redukováno na osvojení základních vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vzdělávacích oborech. Rozvíjíme pracovní dovednosti tak, aby je žáci mohli prakticky využít v běžném životě. Pro vzdělávání vytváříme optimální podmínky, preferujeme přátelskou atmosféru, nestresující a klidné prostředí poskytující pocit jistoty a bezpečí a umožňující koncentraci na práci. Uspokojováním nejen základních, ale i psychických a sociálních potřeb je dán předpoklad úspěšného vývoje žáka se středně těžkým mentálním postižením.

Cíle

1. Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- podporujeme u dětí chuť komunikovat a odbouráváme komunikační zábrany
- zařazujeme do komunikačního procesu prvky alternativní komunikace
- rozvíjíme aktivní i pasivní slovní zásobu
- kultivujeme mluvní projev
- využíváme spontánně vzniklých situací k zapojení žáků do komunikace
- pracujeme s žáky formou modelových situací

- rozvíjíme schopnost rozumět mluvenému slovu a slyšené se snažit aplikovat v praxi
- rozvíjíme u žáků schopnost verbálně či neverbálně srozumitelně projevit svá přání, prosby a potřeby
- podporujeme u žáků schopnost naslouchat druhým

2. Pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním a pracovním životě

- rozvíjíme sebeobsluhu, pracovní dovednosti a návyky dle individuálních možností žáků tak, aby je mohli v co nejširší míře využívat v reálném životě
- vybíráme vhodné aktivity k seberealizaci žáků tak, aby se ve své činnosti cítili úspěšní
- učíme žáky používat kompenzační pomůcky
- učíme žáky zvládat případné neúspěchy
- prezentujeme výsledky prací žáků, zapojujeme žáky do soutěží a akcí, aby si uvědomili smysluplnost vlastní práce a zažili pocit ocenění
- spolupracujeme s rodiči a dalšími odborníky a promýšlíme možnosti budoucího uplatnění žáků

3. Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k učení

- soustavně posilujeme motivaci k učení
- střídáme rozmanité učební činnosti, podporujeme učení hrou
- vedeme žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků a dbáme na jejich dodržování
- ukazujeme žákům možnosti využití učiva v praktickém životě

4. Podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů

- rozvíjíme pozornost a vnímavost
- učíme žáky řešit jednoduché situace každodenního života
- předkládáme modelové situace k vytváření žádoucích stereotypů chování
- rozvíjíme paměť a schopnost řešení situací na základě mechanického opakování
- využíváme názorných pomůcek a mezipředmětových vztahů, realizujeme projektové vyučování

5. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- vytváříme pozitivní atmosféru
- využíváme metodu skupinového vyučování
- organizujeme činnosti podporující vytváření dobrých vztahů ve skupině
- učíme žáky respektovat práci ostatních
- podporujeme u žáků vzájemnou pomoc
- posilujeme u žáků reálné sebehodnocení
- vedeme žáky ke schopnosti reálného pohledu na osoby ve svém nejbližším okolí
- umožňujeme žákům prožít uspokojení z výsledků společné práce

6. Připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- rozvíjíme u žáků schopnost i odvahu vyjádřit své požadavky
- podporujeme u žáků schopnost rozlišovat správné a nesprávné chování
- posilujeme v žácích pocit zodpovědnosti a smysl pro povinnost
- vedeme žáky k co největší samostatnosti
- společně se žáky vytváříme pravidla třídy a důsledně vyžadujeme jejich respektování

7. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě

- vytváříme pocit vzájemné důvěry
- směřujeme žáky k empatickému chování
- volíme činnosti, které přinášejí žákům radost a uspokojení
- upřednostňujeme kladné hodnocení
- rozvíjíme estetické vnímání žáků
- zapojujeme žáky do jednoduchých sociálních aktivit
- odbouráváme negativní a agresivní projevy chování vůči ostatním i sobě

8. Učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných

- vytváříme a upevňujeme u žáků hygienické návyky
- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu
- vytváříme zdravé a klidné pracovní prostředí
- přiměřenou formou varujeme žáky před nebezpečnými sociopatologickými jevy

9. Vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi

- umožňujeme žákům zažívat reálné sociální situace
- učíme žáky vnímat a tolerovat odlišnosti jednotlivců i skupin
- učíme žáky základům společenského chování
- podporujeme u žáků pozitivní vztahy a vzájemnou pomoc

Pojetí a cíle vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Pojetí vzdělávání

Ve vzdělávacím programu pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami směřujeme k tomu, aby absolventem naší školy byl žák, který si osvojil některé elementární vědomosti, dovednosti a návyky, které mu zabezpečí získat jistou míru soběstačnosti. Dokáže vhodnou formou komunikovat se svým okolím a využívá kompenzační pomůcky. Dle individuálních možností je u žáka v nejvyšší možné míře rozvinuta mobilita, jemná i hrubá motorika. Absolventem je maximálně kultivovaný žák, aby soužití s ním nekladlo mimořádné nároky na jeho okolí.

Cíle

1. Vést žáky k osvojení základních hygienických návyků a činností týkajících se sebeobsluhy

- vytváříme u žáků základní hygienické návyky
- rozvíjíme sebeobsluhu dle individuálních možností žáků
- vedeme žáky k největší možné samostatnosti

2. Rozvíjet pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích k okolí

- podporujeme pohybové schopnosti žáků
- učíme žáky užívat kompenzační pomůcky
- seznamujeme žáky s nejbližším okolím, učíme je rozeznávat blízké osoby
- seznamujeme žáky s každodenním životem a s různými životními situacemi, učíme je se v nich orientovat
- umožňujeme žákům zažívat reálné sociální situace

3. Vést žáky k rozvíjení komunikačních dovedností využíváním systémů alternativní a augmentativní komunikace

- vytváření pocitů jistoty a bezpečí
- vedeme žáky k srozumitelnému vyjádření svých potřeb a přání
- využíváme alternativních a augmentativních forem komunikace
- rozvíjíme schopnost porozumění mluvené řeči
- podporujeme rozvoj verbální a neverbální komunikace
- motivujeme k slovnímu projevu
- rozvíjíme aktivní a pasivní slovní zásobu

4. Rozvíjet schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony

- vytváříme pozitivní atmosféru
- soustavně žáky motivujeme k činnosti
- umožňujeme žákům zažít úspěch
- podporujeme u žáků vzájemnou pomoc
- rozvíjíme schopnost spolupracovat
- učíme žáky respektovat práci druhých
- rozvíjíme u žáků sebeobsluhu, pracovní návyky dle individuálních možností
- vybíráme vhodné náměty a aktivity k seberealizaci žáků

5. Vést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu

- vytváříme klidné, podnětné prostředí
- podporujeme u žáků schopnost rozlišovat žádoucí a nežádoucí chování
- navozujeme situace podněcující spolupráci žáků

6. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti

- vedeme žáky k co největší míře samostatnosti dle individuálních možností
- vedeme žáky k vyjádření pocitu libosti a nelibosti
- nabízíme žákům možnost volby a vedeme k samostatnému rozhodování

7. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city

- navozujeme pozitivní atmosféru
- vytváříme pocit vzájemné důvěry
- volíme činnosti, které přináší žákům radost a uspokojení
- využíváme vhodné motivace
- poskytujeme výrazně pozitivní zpětnou vazbu jako reakci na kladné citové projevy žáků

8. Rozvíjet žákovu pozornost, vnímavost a poznání

- pracujeme v podnětném prostředí
- vhodně motivujeme žáky
- využíváme strukturovanou formu učení
- používáme kompenzační a stimulační pomůcky
- využíváme speciální terapie
- vedeme k osvojení elementárních vědomostí, dovedností a návyků
- používáme názorné pomůcky
- střídáme rozmanité činnosti

Výchovné a vzdělávací strategie a kompetence žáků se středně těžkým mentálním postižením

Klíčové kompetence	Strategie vedoucí k jejich dosažení
<p>Kompetence k učení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – dle svých individuálních možností ovládá základy čtení, psaní a počítání a snaží se je využívat – používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky – snaží se o koncentraci na učení a dodržování naučených stereotypů – vnímá pochvalu jako motivaci k dalšímu učení – zajímá se o získávání nových poznatků – termíny, znaky a symboly spojuje s konkrétními situacemi – ovládá elementární způsoby práce s počítačem – dle svých individuálních schopností se snaží uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích 	<p>Jednotlivé strategie volíme dle individuálních možností žáka a závažnosti jeho postižení. Předkládáme žákům dostupné učebnice, pomůcky, knihy, encyklopedie, časopisy. Během výuky střídáme různé výukové metody k zajištění pestrosti a udržení zájmu dětí o výuku. Využíváme metodu globálního a sociálního čtení. Vytváříme modelové situace, ve kterých žáci mají možnost uplatnit získané zkušenosti a dbáme na jejich využitelnost v běžném životě. Využíváme denní rituály k posílení návykových stereotypů. Zařazujeme práci s jednoduchými výukovými programy na PC. Preferujeme kladné hodnocení</p>
<p>Kompetence k řešení problémů Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem – pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností se snaží řešit známé, opakující se, ale i problémové situace – umí požádat o pomoc 	<p>Vytváříme atmosféru důvěry. Využíváme problémové situace z běžného života k uvědomění si vlastních možností. Vytváříme modelové situace k fixaci vhodných reakcí. Učíme žáky překonávat problémové situace spojené s jejich handicapem. Vedeme žáky k tomu, aby rozpoznaly problémovou situaci a dokázaly požádat o pomoc. Dbáme na důsledné plnění zadaných úkolů. Formou besed umožňujeme žákům setkávání s odborníky.</p>

<p>Kompetence komunikativní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým možnostem – rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností – nebojí se vyjádřit pocity, prožitky a nálady, popř. své názory – dle svých možností chápe obrazové materiály, záznamy nebo jednoduché texty – využívá pro verbální nebo neverbální, popř. písemnou komunikaci běžné informační a komunikační prostředky 	<p>Podporujeme a posilujeme mluvní apetit. Rozvíjíme aktivní i pasivní slovní zásobu. Dle potřeb využívání alternativní způsoby komunikace. Motivujeme žáky k práci s knihou. Při hovoru s žáky se vyjadřujeme srozumitelně a jednoznačně, zpětně se přesvědčujeme, zda nám žáci rozumí. Podporujeme řečový kontakt mezi žáky. Ke komunikaci s okolím využíváme počítač. Umožňujeme žákům kontakt s veřejnými institucemi.</p>
<p>Kompetence sociální a personální Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – má základní představu o vztazích mezi lidmi – v rámci svých schopností se orientuje v prostředí, ve kterém žije – uplatňuje základní návyky společenského chování dle svých možností – navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky a respektuje odlišnosti – je seznámen s nevhodným a rizikovým chováním i jeho možnými důsledky – v neznámém prostředí se snaží o sebevědomé a vhodné vystupování 	<p>Posilujeme vytváření přátelského ovzduší a vzájemné pomoci. Upevňujeme mezilidské vztahy formou kolektivních činností. Vedeme žáky k dodržování základních společenských návyků. U žáků posilujeme schopnost ocenit práci druhých a radovat se z jejich úspěchů. Na modelových i spontánně vzniklých situacích učíme žáky rozpoznávat nevhodné a rizikové chování. Umožňujeme žákům účastnit se výchovně vzdělávacích programů i besed s odborníky. Sebedůvěru žáků posilujeme prostřednictvím kladného hodnocení a umožněním prožít úspěch. Zapojujeme žáky do školních i mimoškolních aktivit.</p>

<p>Kompetence občanské Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti – dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití dle svých možností – je seznámen se základními právy a povinnostmi občanů – je seznámen se zdravým životním stylem a ochranou životního prostředí, dodržuje naučené stereotypy chování – v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka je schopen reagovat na pokyny kompetentních osob 	<p>Vytváříme u žáků návyky a dovednosti potřebné pro zapojení do běžného života. Formou her a dramatizací fixujeme stereotypy a vzorce správného chování. Vyžadujeme důsledné dodržování společenského chování. Využíváme konkrétní i modelové situace k seznamování se základními právy a povinnostmi občana. Umožňujeme žákům uplatnit poznatky v reálném prostředí (např. formou exkurzí). Vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu, vytváříme stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí. Zajišťujeme besedy s odborníky.</p>
<p>Kompetence pracovní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností – zvládá základní pracovní dovednosti a postupy při jednoduchých pracovních činnostech – podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly – začleňuje se do práce v týmu – přijímá hodnocení výsledků své práce – na základě pokynů dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady 	<p>Při všech činnostech procvičujeme a fixujeme základy sebeobsluhy. Rozvíjíme základní manuální dovednosti, procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností. Zvažujeme reálné možnosti každého žáka při zadávání úkolů, motivujeme pochvalou. Dobu soustředění na pracovní výkon postupně prodlužujeme vzhledem k individuálním možnostem žáka. Navozujeme situace vyžadující vzájemnou spolupráci. Vedeme k přijetí hodnocení výsledků své práce. Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a používání ochranných pomůcek. Poskytujeme informace o jednotlivých profesích. Ve spolupráci s rodiči a odborníky zvažujeme a hledáme možnosti dalšího vzdělávání a uplatnění žáků.</p>

Výchovné a vzdělávací strategie a kompetence žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Klíčové kompetence	Strategie vedoucí k jejich dosažení Jednotlivé strategie volíme dle individuálních možností žáka a závažnosti jeho postižení.
Kompetence k učení Žák <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat – pozná a rozlišuje základní piktogram – pozná tiskací písmena – dle svých možností zvládá motorickou imitaci předvedených pohybů a činností – používá učební pomůcky 	Během výuky střídáme různé výukové metody k zajištění pestrosti a atraktivity výuky. Pracujeme v podnětném prostředí, předkládáme žákům širokou škálu pomůcek. Využíváme formy alternativní a augmentativní komunikace. Využíváme Metodu globálního a sociálního čtení. Denními rituály posilujeme kladné návykové stereotypy. Často zařazujeme aktivity posilující motorickou imitaci. Dbáme na využitelnost získaných znalostí dovedností a návyků.
Kompetence k řešení problémů Žák <ul style="list-style-type: none"> – je schopen řešit známé situace na základě nápodoby či opakování – přiměřeně ke svým možnostem chápe a plní jednoduché příkazy – orientuje se v okolním prostředí – orientuje se v časovém režimu dne – překonává pocity strachu 	Vytváříme klidnou atmosféru. Vytváříme modelové situace k zautomatizování vhodných reakcí. Dbáme na důsledné plnění zadaných úkolů. Seznamujeme žáky s okolním prostředím. Pomocí strukturovaných vizualizovaných denních režimů učíme žáky orientovat se v čase.

Kompetence komunikativní

Žák

- poznává známé osoby
- dorozumívá se verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
- reaguje na své jméno
- reaguje na jednoduché pokyny
- vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- verbálně či neverbálně vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady
- reaguje na pozdrav vhodným způsobem, dokáže pozdravit

Využíváme alternativních a augmentativních forem komunikace. Motivujeme žáky k slovnímu projevu. Rozvíjíme impresivní i expresivní složku řeči. Rozvíjíme aktivní i pasivní slovní zásobu. Vedeme žáky k účelnému používání komunikace. Při komunikaci se žákem jej často oslovujeme jeho jménem. Informace žákům podáváme srozumitelně, adekvátně jejich úrovni. Plnění jednoduchých pokynů posilujeme srozumitelnou zpětnou vazbou. Vytváříme modelové situace běžného života.

Kompetence sociální a personální

Žák

- prostřednictvím svého těla si uvědomuje svou osobu
- pozná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- rozliší osoby různého pohlaví
- je schopen navázat kontakt a adekvátně se dorozumívát se svým okolím
- dokáže spolupracovat se svými učiteli a spolužáky
- chová se zdrženlivě k neznámým osobám

Užíváme metodu bazální stimulace. Využíváme vizuální podpory. Zařazujeme prvky sociální učení. Vedeme žáky k záměrnému navázání očního kontaktu. Rozvíjíme alternativní a augmentativní způsoby komunikace. Vedeme žáky k dodržování základních společenských návyků. Na modelových i spontánně vzniklých situacích učíme žáky rozpoznávat vhodné a nevhodné chování. Vytváříme situace podněcující potřebu vzájemné spolupráce se spolužáky i učiteli.

Kompetence pracovní

Žák

- dle svých individuálních možností zvládá úkony sebeobsluhy a základní osobní hygienu
- pozná a používá předměty denní potřeby
- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, zvládá úchop a manipulaci s nimi
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech

Učíme žáky vytvořit si pozitivní vztah k výukovým aktivitám. Motivujeme pochvalou, či vhodně zvolenou odměnou. Při všech činnostech učíme, procvičujeme a fixujeme základy sebeobsluhy. Rozvíjíme základní manuální dovednosti. Procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností. Postupně prodlužujeme dobu soustředění na pracovní výkon vzhledem k individuálním možnostem žáka.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením – ti tvoří převahu žáků naší školy, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školských poradenských zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školského poradenského zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání žáků naší školy. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Při vzdělávání žáků vycházíme ze zákona č.561/2004, vyhlášky č.73/2005 a z RVP ZV, kapitoly č.8, kde jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel na žádost rodiče či zákonných zástupců a na základě lékařského a speciálně pedagogického doporučení.

Za nezbytnou spolupráci se školským poradenským zařízením považujeme:

- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- pomoc při zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- pomoc při zajišťování odborné literatury
- speciálně pedagogické vyšetření při nástupu do naší školy i během školní docházky v případě vzdělávacích potíží.

Zásady pro práci se žáky se zdravotním postižením:

- respektování zvláštností a možností žáka
- včasné poskytnutí speciální pomoci (raná péče)
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné pracovní atmosféry
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních forem a metod při práci
- dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nich je úspěšné)
- dodržení zásady soustavnosti (zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit).

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Vycházíme ze zákona č.561/2004 a z vyhlášky č.73/2005.

Vzdělávání žáků s diagnózou epilepsie

U žáků s tělesným a středně těžkým mentálním postižením je poměrně často diagnostikována epilepsie.

- všichni vyučující jsou seznámeni s diagnózou žáka
- vytváříme vhodné prostředí a eliminujeme podněty, které by mohly vyvolat epileptický záchvat
- vyučující zná postup poskytnutí první pomoci v případě záchvatu a je vybaven potřebnými léky
- spolupracujeme s lékaři a zdravotnickým personálem (ošetření v době vyučování, zdravotnický doprovod na exkurzích, ...)
- respektujeme u žáků zvýšenou unavitelnost, nesoustředěnost
- spolupracujeme s rodiči

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Mezi žáky se sociálním znevýhodněním patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, kteří jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy, jako je například užívání návykových látek a podobně. Proto je nezbytné i všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují. Zde je důležitá práce školního preventisty, výchovného poradce a trvalá spolupráce se sociální pracovníci ÚSP Kociánka.

Výuka žáků zrakově postižených

Žáci s DMO mají v některých případech i zrakové poruchy. Často pracují se zrakovými pomůckami a vyžadují speciální přístup při výuce-zvětšování písma, sešity pro slabozraké se zvýrazněnými linkami, používání barevných zvýrazňovačů, intenzivní osvětlení pracovního místa.

Pravidelně spolupracujeme se SPC pro zrakově postižené v Brně na Hlinkách nebo se střediskem služeb pro slabozraké a nevidomé Tyfloservis.

Výuka žáků s poruchami komunikace

Žáci s DMO, žáci po úrazech nebo žáci s těžkými formami dysfázie někdy trpí závažnými poruchami komunikace. V konkrétních případech spolupracujeme s Centrem pro alternativní a augmentativní komunikaci v Praze a s logopedkou ÚSP, která se na tuto problematiku zaměřuje. Pedagogové jsou v této oblasti vzdělávání prostřednictvím kurzů a seminářů.

Žáci s těžkými poruchami komunikace se dorozumívají prostřednictvím obrázkového komunikačního systému, který je sestavován podle jejich konkrétních potřeb a zajišťuje dítěti slovní zásobu v návaznosti na běžné dorozumívací potřeby a na učivo. V některých případech je možné využívat také speciálních komunikátorů s hlasovým nebo písemným výstupem.

Výuka žáků s autismem

Škola vzdělává žáky s poruchou autistického spektra (PAS). Nabízí jim vhodné prostředí uzpůsobené požadavkům a specifickým vzdělávání dětí s PAS, které respektuje individuální potřeby jednotlivých žáků. Všichni pedagogové jsou náležitě proškoleni a informováni o metodách práce s dětmi s PAS. Uplatňujeme metodiku strukturovaného učení (Teacch program), provádíme nácvik sociálního chování a zvládnání náročného chování, zavádíme alternativní formy komunikace (metodika VOKS). Spolupracujeme se SPC pro žáky s autismem a poruchami autistického spektra při ZŠ na Štolcově ulici v Brně.

Strukturované učení

Strukturované učení je metodika výchovy a vzdělávání lidí s autismem, která vychází především z programu TEACCH. Metodika strukturovaného učení je postavena na teoriích učení a chování, jejichž základem jsou behaviorální a kognitivně-behaviorální intervence. Při uplatňování těchto intervencí hraje roli řada faktorů, zejména míra mentálního handicapu a míra symptomatiky poruch autistického spektra. Vývojový model, který poskytuje informace o aktuální vývojové úrovni dítěte s handicapem v různých oblastech vývoje (motorika, imitace, komunikace, ...), nám umožňuje budovat na těchto informacích reálná očekávání. Aby byla intervence přiměřená a smysluplná, je důležité stanovit si reálné priority, které zohlední deficity ve vývoji dítěte a současně nastaví její směr. Základními principy strukturovaného učení jsou individualizace, vizualizace a strukturalizace.

Individualizace

Individuálním přístupem je myšleno poznání konkrétního jedince a individuální řešení jeho problémů. Pro speciálního pedagoga je proto nezbytné sestavení výchovně vzdělávacího plánu a volba vhodných strategií pro řešení problémů v chování. Variabilita

projevů poruch autistického spektra je velice široká, nastavení intervence pro konkrétního žáka musí být individuální. Individuální tak musí být nejen volba metod a postupů, ale i úprava prostředí, komunikace a motivace.

Vizualizace

Vizuální vnímání a myšlení patří k silným stránkám většiny osob s artismem. Výhodou vizuální podpory je, že podává informace ve formě, kterou lidé s autismem dokážou snadněji a rychle interpretovat, pomáhá snáze pochopit a udržet informace. Vizualizace také zvyšuje schopnost porozumět náhlým změnám a přijmout je což usnadňuje nezávislost a samostatnost jedince. Dobře nastavená vizuální podpora kompenzuje handicap pozornostních, paměťových, komunikačních a abstraktních funkcí. Vizuální podporu poskytneme vizualizací prostoru, času a činnosti.

Strukturalizace

Pomocí jednoznačně uspořádaného prostředí a času umožníme osobám s poruchami autistického spektra snazší orientaci v čase i prostoru a pružnější reakce na změny. Jasná a přehledná struktura prostředí a času umožňuje jedincům s poruchami autistického spektra předvídat, kde a kdy mají vykonávat jednotlivé činnosti. Struktura přispívá k vyšší míře samostatnosti, porozumění sdělovaným informacím a lepší adaptaci v novém prostředí.

Alternativní a augmentativní komunikace

Dětem s postižením v oblasti komunikace, kdy je verbální komunikace omezena či zcela znemožněna, jsou poskytovány alternativní či augmentativní formy komunikace.

Výběr komunikace s okolím závisí na úrovni abstraktního myšlení dítěte. Výběr vhodné komunikační formy je nutný individuálně posoudit. Volba závisí na mnoha faktorech, např. na současném způsobu dorozumívání, stupni porozumění řeči, komunikačních potřebách jedince, jeho pohybových možnostech a úrovni kognitivních schopností.

Facilitovaná komunikace

Metoda je založena na mechanické podpoře ruky postiženého. Facilitátor je osoba, která asistuje, přidržuje ruku postiženého jedince, který chce něco sdělit. Jako prostředek, na němž postižený zprávu vyřukává, slouží počítač nebo tabulka s abecedou.

Makaton

Metoda využívá manuální znaky doplněné mluvenou řečí a symboly. Znaky jsou převzaty z přirozeného znakového jazyka neslyšících a upraveny do snadněji pohybově ztvárněné podoby, aby byly významově rozpoznatelné. Znaky jsou doprovázeny rytmizovanou mluvenou řečí, mimikou, modulací řeči a demonstrací symbolů. Ukázky znaků jsou doprovázeny normální gramatickou řečí.

Piktogramy

Piktogramy patří mezi statické komunikační systémy. Jedná se o zjednodušené zobrazení skutečnosti (předmětů, činností a vlastností). Tento jazykový program napomáhá ke komunikaci především jedincům s více vadami. Při výuce lze použít i fotografie. Z jednotlivých obrázkových komunikačních symbolů lze jejich řazením skládat věty, např. rozvrh hodin, program dne, volnočasové aktivity).

Komunikační systém Bliss

Systém používá místo slov obrázky. Nad symbolem je uveden nápis. Tím je zajištěna komunikace i s lidmi, kteří systém neznají. Systém je také vhodný pro osoby těžce tělesně postižené vzhledem k faktu, že se využívá minimálních pohybových zbytků pro komunikaci. Postižení jedinci symboly ukazují na tabuli.

Znak do řeči

Je určen pro mentálně postižené děti, pro děti s Downovým syndromem, u dětí s opožděnou a nesrozumitelnou řečí. Systém využívá jako výrazové prostředky gesta a mimiku tvořící základ podpůrného vizuálně-motorického komunikačního systému. Gesta jsou zjednodušená a vytvořena ilustrativně k využití pro osoby se sníženou motorickou, vizuální i kognitivní funkcí. Cílem je usnadnit komunikaci s postupným eliminováním gest a přechod k mluvené řeči.

Dosa – pohybová metoda

Metoda podporuje vyjádření těžce postižených jedinců za pomoci pohybové komunikace. Děti tělesně postižené mají uloženy ve své centrální nervové soustavě jen neúplné pohybové vzory. Jejich existující pohybové možnosti jsou psychicky blokovány.

Výměnný obrázkový komunikační systém (VOKS)

VOKS je určen především pro žáky s poruchou autistického spektra (PAS), jejichž zvláštnosti zohledňuje, ale s úspěchem jej lze použít i u klientů s tělesným postižením, mentálním postižením, Downovým syndromem, kombinovanými vadami, afázií apod. VOKS, začíná s výměnou obrázku za chtěný předmět. Takový nácvik výměny směřuje žáka k tomu, aby samostatně komunikoval. Cílem metodiky VOKS je funkční nabytí komunikačních dovedností. Metodika reflektuje konkrétní způsob učení se komunikovat a proč komunikovat. Využívání výměny v tomto komunikačním systému by měl vést k celkové nezávislosti a aktivnímu používání svého komunikačního systému. Nácvik komunikačních dovedností probíhá v běžných denních situacích.

Výuka žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Škola vzdělává žáky s těžkým stupněm mentálního postižení a žáky se souběžným postižením více vadami. Nabízí jim vhodné podnětné prostředí přizpůsobené jejich specifickým potřebám. Při vzdělávání těchto žáků jsou uplatňovány speciálně pedagogické metody volené dle konkrétních potřeb jednotlivých žáků. Pedagogové jsou náležitě proškoleni a procházejí neustále vzdělávacím procesem. Jsou tak kompetentní v nejrůznějších speciálně pedagogických přístupech a metodách práce, podle potřeb jednotlivých žáků. Nejužívanější je koncept Bazální stimulace, a systémy Alternativní a augmentativní komunikace.

Bazální stimulace

Základním principem konceptu je zprostředkovat člověku vjemy ze svého těla a stimulací vnímání organismu mu umožnit lépe vnímat okolní svět a následně s ním navázat komunikaci. Podstatou konceptu bazální stimulace je snaha o nabídku a zprostředkování somatických, vestibulárních a vibračních zkušeností člověku s těžkým postižením, které mu mohou být nápomocné k uvědomění si vlastní tělesnosti a vlastního tělesného schématu jako východiska pro možné poznávání svého okolí a kvalitnější komunikaci s ním. Smyslová výchova je jedním z nejdůležitějších, a u lidí s těžkým mentálním znevýhodněním někdy i jediným spojením se světem. Na tomto základě si teprve mohou vytvořit nějaké představy a uspořádání skutečnosti i určitý způsob myšlení. Důraz je kladen na respektování člověka s těžkým postižením v jeho celistvosti, na uznání jeho pozitivního potenciálu. Koncept má vypracované techniky pro stimulaci vnímání tělesného schématu (somatická stimulace), vestibulární stimulaci, vibrační, taktilně-haptickou, chuťovou, optickou, auditivní a olfaktorickou stimulaci.

Globální metoda čtení

Stává se, že někteří žáci, i přes největší úsilí a snahu, nedokážou pochopit analyticko – syntetickou metodu čtení. Proto je třeba přistoupit k alternativní metodě např. metoda Globálního čtení. Globální metoda čtení je specifická metoda vyučování počátečního čtení. Metoda seznamuje se zobrazením konkrétního pojmu (obrázkem) současně s textem (slovem). Východiskem učení není hláska, písmeno a jejich skládání do slabik, nýbrž obsahové celky (věty, slova), které jsou blízké chápání dětí. Celky se zachovávají tak dlouho, dokud žák vlastním vývojem nedojde k jejich analýze.

Metoda je určena žákům s mentálním postižením jako doplnění osnov v oblasti rozumové výchovy. Jejím hlavním cílem je stimulovat rozvoj jejich zvukového vnímání, verbálního myšlení a rozvoj komunikativních dovedností.

Sociální čtení

Sociální čtení je koncipováno jako součást sociálního učení. Využívá se ve výuce mentálně postižených dětí i dětí s více vadami. Sociální čtení je chápáno jako poznávání, interpretace a přiměřené reagování na zrková znamení a symboly, piktogramy, slova a skupiny slov, které se často objevují v okolním prostředí nebo v širším kontextu, aniž by byly využívány čtecí technické dovednosti. Vychází se z toho, že tzv. klasické školní dovednosti nemusí být pro děti s mentální retardací těžšího stupně využitelné.

Je potřeba zaměřit se na ty oblasti, které v co nejvyšší míře umožní samostatnost a osvojení schopností a dovedností, které reálně využijí.

Nadále však není vyloučeno pokračování s nácvikem klasického čtení na úrovni poznávání klasických základních písmen.

Popřípadě lze využít i paralely s klasickým čtením kdy učitel k obrázkům připojuje klasická napsaná slova a žáci se učí poznávat počáteční písmena, příp. ukazovat další známá písmena ve slově.

Wilbarger Brushing Program

Jedná se o zklidňující a desenzibilační postup realizovaný měkkým kartáčem bez ručky. Vhodné je i využití relaxační hudby. Jeho použití u jedinců s mentální retardací, zejména s autistickými rysy, má své opodstatnění.

D. UČEBNÍ PLÁNY

D1. UČEBNÍ PLÁN PRO ŽÁKY SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	1.stupeň 1.-6.roč. min.č.dotace	skutečná časová dotace	roč.	roč.	roč.	roč.	2.stupeň 7.-10.roč. min.čas.dotace	skutečná časová dotace
			1.	2.	3.	4.	5.	6.			7.	8.	9.	10.		
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	Čtení	2	2	3	3	3	3	16	16	3	3	3	3	12	12
	Psaní	Psaní	1+1	1+1	2	2	2	2	10	12	2+1	2+1	2+1	1+2	7	12
	Řečová výchova	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	12	1	1	1	1	4	4
Matematika a její aplikace	Matematika	Počty	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	12	18	3	3	3	3	12	12
Informační a komunikační technologie		Počítače					1	1	2	2	0+2	1+1	1+1	0+2	4	8
Člověk a jeho svět		O světě	2+1	2+1	3	3	3	3	16	18					0	0
Člověk a společnost		O společnosti							0	0	2	2	2	2	8	8
Člověk a příroda		O přírodě							0	0	3	3	3	3	12	12
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	2	2	2	18	9	1	1	1	1	8	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	2		9	1	1	1	1		4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví							0	0	1	1	1	1	2	4
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18	18	3	3	3	3	12	12
Člověk a svět práce		Pracovní výchova	3	3	3	4	4	4	21	21	5	5	6	6	22	22
Disponibilní časová dotace			3	3	1	1	1	1	10	10					11	11
Minimální týdenní dotace			20	20	21	21	22	22			25	25	27	27		
Maximální týdenní dotace			22	22	26	26	26	30			30	32	32	32		
Skutečná časová dotace			20	20	21	24	25	25	135	135	28	28	29	29	114	114

Poznámky k učebnímu plánu

Využití disponibilní časové dotace

Vyučovací předmět	1. stupeň	2. stupeň
Psaní	2 (1. – 2. ročník po 1 hodině)	5 (7. – 9. ročník po 1 hodině, 10. ročník 2 hodiny)
Počty	6 (1. – 6. ročník po 1 hodině)	
Počítače		6 (7. a 10. ročník po 2 hodinách, 8. a 9. ročník po 1 hodině)
O světě	2 (1. – 2. ročník po 1 hodině)	

Ve všech ročnících se realizují **průřezová témata**, která jsou začleněna do jednotlivých předmětů (viz. tabulka Začlenění průřezových témat).

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova - OSV	1. stupeň		2. stupeň
	1.období	2.období	
Osobnostní rozvoj			
Rozvoj schopností poznávání	Čt, Ps,P, Pv	Čt, Ps,P, Po,Pv	Čt, Ps,P,Po,Pv
Sebepoznání a sebepojetí	Osv	Osv	Osp
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv	Vkz
Psychohygiena		Tv	Tv,Hv
Sociální rozvoj			
Poznávací schopnosti	Řv	Řv	Řv
Mezilidské vztahy			Osp
Komunikace	Řv	Řv	Řv,Hv
Spolupráce a soutěživost	Pv,Tv	Pv,Tv	Pv,Tv
Morální rozvoj			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Osv	Osv	Osp
Hodnoty, postoje, praktická etika			Čt,Osp

Multikulturní výchova - MkV	1. stupeň		2. stupeň
	1.období	2.období	
Kulturní rozdíly		Osv, Vv	Osp, Po, Vv
Lidské vztahy	Osv	Osv	Osp
Etnický původ			Osp

Environmentální výchova - EV	1. stupeň		2. stupeň
	1.období	2.období	
Ekosystémy	Vv	Osv, Vv	Osp, Vv
Základní podmínky života		Osv	Opř, Pv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Pv	Pv
Vztah člověka k prostředí			Vkz

Seznam použitých zkratk:

Čt	Čtení
Ps	Psaní
Řv	Řečová výchova
P	Počty
Po	Počítače
Osv	O světě
Osp	O společnosti
Opř	O přírodě
Hv	Hudební výchova
Vv	Výtvarná výchova
Vkz	Výchova ke zdraví
Tv	Tělesná výchova
Pv	Pracovní výchova

D2. UČEBNÍ PLÁN PRO ŽÁKY PRO ŽÁKY S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	roč.	1.-10.roč. min.čas. dotace	skutečná časová dotace
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	Rozumová výchova	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	30	40
	Řečová výchova	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	20
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	Smyslová výchova	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	40	50
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pracovní a výtvarná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	30
Umění a kultura	Výtvarná výchova		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	30
Člověk a zdraví	Hudební výchova	Hudební a pohybová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	30
	Pohybová výchova	Rehabilitační tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	40
Disponibilní časová dotace			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	20
Celková časová dotace			21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210	210

Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace je využita na posílení předmětu Smyslová výchova a to jednou hodinou týdně v každém ročníku, a v předmětu Rozumová výchova také jednou hodinou týdně v každém ročníku.

Mezi jednotlivými předměty jsou úzké mezipředmětové vztahy. Předměty mohou tedy být vyučovány v blocích, či jiných alternativních formách výuky, dle individuálních potřeb žáků a provozních možností.

Seznam použitých zkratk:

Rv Rozumová výchova

Řv Řečová výchova

Sv Smyslová výchova

HPv Hudební a pohybová výchova

PVv Pracovní a výtvarná výchova

RTv Rehabilitační tělesná výchova

E. UČEBNÍ OSNOVY

E1. UČEBNÍ OSNOVY PRO ŽÁKY SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obory

Předmět

Jazyk a jazyková komunikace

Čtení, Psaní, Řečová výchova

1.1. Čtení

1.2. Psaní

1.3. Řečová výchova

ŠVP pro žáky se STMP

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Čtení je vyučován v předmětu ČTENÍ v 1. až 10. ročníku. Časová dotace v 1. až 2. ročníku je 2 hodiny týdně, v 3. až 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obor Psaní je vyučován v předmětu PSANÍ v 1. až 10. ročníku. Časová dotace v 1. až 6. ročníku je 2 hodiny týdně a v 7. až 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obor Řečová výchova je vyučován v předmětu ŘEČOVÁ VÝCHOVA v 1. až 10. ročníku. Časová dotace v 1. až 6. ročníku je 2 hodiny týdně a v 7. až 10. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah:

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má zásadní význam při vzdělávání a výchově žáků a úzce spjata s ostatními vzdělávacími obory. Tato oblast zahrnuje tři vzdělávací obory – Čtení, Psaní, Řečová výchova. Celé vzdělávání směřuje především k rozvoji komunikačních dovedností v ústní podobě a základní písemné podobě. Naší snahou je maximální možná míra osvojení mateřského jazyka dle individuálních možností žáků tak, aby byla účinným nástrojem každodenní komunikace.

Místo realizace:

- třída
- knihovna, počítačová učebna
- mimo školu (muzea, galerie, divadla, koncertní sály, přírodní prostředí)

Metody a formy:

Výuka všech tří vzdělávacích oborů trvá většinou 45 minut a je součástí vyučovacího bloku. Se žáky pracujeme individuálně, nejčastěji hravou formou s využitím různých metodických pomůcek (kartičky, obrázky, kostky, foliované karty, doplňovačky apod.) Při výuce čtení, hlasitého i tichého, využíváme metodu analyticko-syntetického čtení a alternativní způsoby čtení. Výuku doplňujeme zábavně soutěžními úkoly, dramatizacemi, reprodukcemi krátkých textů, ale také prací s výukovými programy na PC. Nacvičujeme používání komunikačních dovedností v situacích z běžného každodenního života (podpis, čtení jízdního řádu, vyplnění formulářů, nadepsání dopisní obálky apod.). Výuku realizujeme nejenom v prostorách tříd, ale také návštěvami knihoven, galerií a různých veřejných institucí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy čtení a psaní - zná prostředky a nástroje pro získání informací (slovníky, encyklopedie...) - termíny, znaky a symboly spojí s konkrétními situacemi - pracuje s učebnicemi a učebními materiály a pomůckami 	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s prostředky a nástroji pro získání informací - zapojuje žáky do vyučovacího procesu - zařazuje a využívá alternativní metody výuky čtení a psaní - využívá vzdělávací programy a individuální práci na PC
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit svůj problém a ví na koho se obrátit - je schopen co nejsrozumitelněji vyjádřit své pocity a myšlenky - je schopen dát prostor pro vyjádření pocitů a myšlenek ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby rozpoznali problémovou situaci a dokázali požádat o pomoc - učí žáky řešit, co nejsamostatněji, problémové situace - vytváří atmosféru důvěry
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - má přiměřenou aktivní i pasivní slovní zásobu - dokáže komunikovat se svými vrstevníky i dospělými osobami v běžných situacích - rozumí sdělení a reaguje na ně - zvládá jednoduchou formu verbální a neverbální, popř. písemné komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí různých forem a metod práce rozvíjí aktivní i pasivní slovní zásobu - do výuky zařazuje práci na počítači - využívá alternativní způsoby komunikace - motivuje žáky k práci s knihou - podporuje řečový kontakt mezi žáky
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje daná pravidla komunikace mezi lidmi - je schopen vyjádřit svůj názor a akceptovat názor ostatních - zvládne požádat o pomoc sobě i druhým 	<ul style="list-style-type: none"> - při práci využívá modelových i spontánně vzniklých situací pro osvojení vhodné komunikace mezi lidmi - motivuje žáky k vyjádření vlastních názorů - posiluje sebedůvěru žáků prostřednictvím kladného hodnocení - výuku doplňuje dramatizacemi

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - své komunikační dovednosti přiměřeně uplatňuje k zapojení se do společnosti - v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka je schopen adekvátně reagovat na pokyny kompetentních osob 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje práci na počítači - do výuky začleňuje návštěvy veřejných a společenských institucí (knihovna, divadlo apod.) - využívá konkrétních a navozuje modelové situace pro získání vhodných reakcí
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - má osvojené pracovní návyky - podle instrukcí plní jednoduché zadané úkoly - přijímá hodnocení výsledků své práce 	<ul style="list-style-type: none"> - při činnostech procvičuje se žáky sebeobsluhu - vede k přijetí hodnocení výsledků své práce - při zadávání úkolů zvažuje reálné možnosti každého žáka

Průřezová témata

<p>Osobnostní a sociální výchova - OSV</p>	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopnosti poznávání - analyticko-syntetickými činnostmi cvičíme dovednost zapamatování, cvičením pro rozvoj fonemického sluchu rozvíjíme smyslové vnímání žáků <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávací schopnosti – využíváním verbálních i neverbálních způsobů komunikace umožňujeme a usnadňujeme žákům vzájemné poznávání ve skupině - Komunikace – aktivním zapojováním žáků do komunikačního procesu rozvíjíme jejich verbální a neverbální dovednosti <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hodnoty, postoje, praktická etika – prostřednictvím četby nabízíme žákům příklady a vzory řešení problematických situací všedního dne
---	--

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Jazyk a jazyková komunikace

Čtení

Čtení

1.

1.

1. – 3.

 Čtení			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- dbát na správné a pravidelné dýchání, tvorbu hlasu, správnou výslovnost a tempo řeči odpovídající jeho tělesnému či mentálnímu handicapu- orientovat se na stránce i řádku- soustředit se na poslech jednoduchých pohádek, krátkých příběhů, říkadel a veršů- číst obrázky, slabiky, dvojslabičná slova a jednoduché věty doplněné obrázky	<ul style="list-style-type: none">- dechová, hlasová a artikulační cvičení formou hry, vyvozování hlásek a písmen- cvičení k orientaci na ploše, stránce, řádku – (rozlišování velikostí, uspořádání obrázků na ploše, řazení obrázků zleva doprava, orientace vpředu-uprostřed-vzadu, nahoře-dole atd.)- diferenciační cvičení vedoucí k rozvoji zrakového a sluchového vnímání- naslouchání a vnímání - koncentrační cvičení, poslech jednoduchých pohádek, příběhů, říkadel a básniček- čtení obrázků- hláska a písmeno, čtení slabik a dvojslabičných slov a vět doplněných obrázky (a, A, i, I, m, M, v, V, ma, Ma, mi, Mi, va, Va, vi, Vi, e, E, me, Me, ve, Ve, o, O, u, U, l, L)		<p>Řečová výchova</p> <p>Počty</p> <p>Řečová výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - skládat slova ze slabik - tvořit věty podle obrázků - chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem 	<ul style="list-style-type: none"> - skládání slabik z písmen a slov ze slabik - didaktické hry s hláskami a písmeny - slova s krátkými a dlouhými samohláskami, měkké a tvrdé slabiky.... - dle speciálních individuálních potřeb žáků zařadit alternativní způsoby výuky čtení – (čtení s využitím globální metody apod.) - rozvíjení slovní zásoby popisováním jednoduchých obrázků (osoby, děje...) - čtení obrázků, slabik, slov a jednoduchých vět doplněných obrázky 	<p>OSV- Osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání</p>	
---	---	---	--

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Jazyk a jazyková komunikace

Čtení

Čtení

1.

2.

4. – 6.

 Čtení			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- zvládat čtení probraných písmen v psací i tiskací podobě- číst s porozuměním jednoduché věty- tvořit jednoduché věty - orientovat se ve větě - rozlišit stejně znějící slova různého významu podle použití ve větě (homonyma) - umět reprodukovat jednoduchý krátký text za pomoci náhodných otázek, příp. obrázků- přednášet krátká říkadla a básničky- soustředit se na poslech pohádek, naučných příběhů, básní a říkadel	<ul style="list-style-type: none">- vyvozování nových hlásek a písmen (t, T, y, Y, s, S, j, J, p, P, n, N, š, Š, d, D, z, Z, k, K, b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, ou, ž, Ž)- vyvozování nových hlásek a písmen- čtení slabik, slov a jednoduchých vět s probranými písmeny – v tiskací, event. psací podobě- didaktické hry k fixaci a správnému použití jednotlivých hlásek, slabik, slov a vět (dělení a skládání slov po hláskách i slabikách, doplňování do textu, přiřazování k obrázkům, hledání dvojic....) - četba vět a cvičení k porozumění a správné orientaci ve větě (určování začátku a konce věty, kontrolní otázky vedoucí k porozumění obsahu...)- diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového i sluchového vnímání - krátké texty vhodné k nácviku vlastní reprodukce přečteného- říkadla a básně věkově i obsahově přiměřené- záměrný a soustředěný poslech textů přiměřených schopnostem žáků	OSV- Osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání	Psaní Řečová výchova

Vzdělávací oblast

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor

Čtení

Vyučovací předmět

Čtení

Stupeň

2.

Ročník

7. – 10.

 Čtení			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- číst všechna tiskací i psací písmena- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu - orientovat se ve čteném textu - zapamatovat si obsah krátkého přečteného textu a umět jej reprodukovat přiměřeně svým schopnostem- přednášet říkanky a básničky - orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků - získat pozitivní vztah k literatuře (pohádky, básničky, dětské časopisy)	<ul style="list-style-type: none">- vyvozování nových hlásek a písmen (f, F, g, G, ř, Ř, ch, Ch), slabik (di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě)- četba textů vedoucích k prohlubování čtenářských dovedností (event. tiché čtení s porozuměním), obrázkové knihy, noviny, časopisy pro děti a mládež, komiksy- didaktické hry a cvičení k pochopení textu (doplňování, spojování dle různých zadání a kritérií, práce s textem...)- obsahově přiměřené texty vhodné k převyprávění vlastními slovy (pohádky, krátké příběhy, básně...)- říkanky a básně, jejich postupná fixace a přednes- jednoduché návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem - četba knih pro děti a mládež, recitace, dramatizace pohádek, průběžné návštěvy knihovny, tematické výukové pořady knihovny, využití časopisů, knih, filmů a divadla.....	<p>OSV- Osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV- Morální rozvoj- hodnoty, postoje, praktická etika</p>	<p>O společnosti</p> <p>Řečová výchova</p>

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Jazyk a jazyková komunikace

Psaní

Psaní

1.

1.

1. – 3.

 Psaní			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- dodržovat správné držení psacího náčiní adekvátně svému tělesnému či mentálnímu handicapu- zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, s přihlédnutím k individuálnímu tělesnému či mentálnímu handicapu- zvládat průpravné grafomotorické prvky - psát do liniatury- vyvodit písmena podle obrázku a psát písmena - spojovat písmena do slabik- rozlišovat délku samohlásek- psát velká hůlková písmena a napsat hůlkovým písmem své jméno	<ul style="list-style-type: none">- cvičení hrubé a jemné motoriky a rozvíjení pohybové koordinace, individuálně dle potřeb žáků manipulace se speciálními typy psacího náčiní či kompenzačními pomůckami- cvičení hrubé motoriky a pohybové koordinace pro správné sezení při psaní - uvolňovací cvičení paží, rukou, prstů- orientace na stránce, směrová orientace- označování, vybarvování, doplňování- nácvik jednotlivých grafomotorických prvků pro zahájení psaní písmen- orientace na řádku – označování, doplňování- vyvozování písmen podle obrázků a psaní písmen a slabik (e, i, m, M, l, u, v, me, mi, o, O, a, A, ma, mu, mo, la, le, li, lo, lu)- dle speciálních individuálních potřeb žáků zařazení alternativní výuky psaní- psaní slabik- cvičení na rozlišení délky samohlásek- psaní velkých hůlkových písmen a svého jména	OSV- Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopnosti poznávání	Tělesná výchova Výtvarná výchova Čtení

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Jazyk a jazyková komunikace

Psaní

Psaní

1.

2.

4. – 6.

 Psaní			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- psát písmena, která přečte- opisovat a přepisovat slabiky- opisovat a přepisovat jednoduchá slova podle nápovědy, ale také samostatně - zvládat psaní krátkých slovních spojení- psát písmena a slabiky podle diktátu- být schopen psát hůlkovým písmem- psát číslice probírané v matematice- přečíst svůj dosavadní písemný projev	<ul style="list-style-type: none">- psaní písmen- opis a přepis slabik- opis a přepis jednoduchých slov (V, t, y, s, j, n, láme, mele, mám, tam, p, n, š, d, z, k, ž, b, c, r, č, h, ou, C, Č, I, N, Ž)- psaní krátkých slovních spojení- diktát písmen a slabik- psaní hůlkovým písmem- psaní číslic- četba vlastního písemného projevu	OSV- Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání	Čtení Čtení Řečová výchova

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Ročník

Jazyk a jazyková komunikace

Psaní

Psaní

2.

7. – 10.

 Psaní			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- napsat všechna psací písmena- zvládat opis, přepis a diktát slabik a jednoduchých slov- opsat jednoduché věty- opsat jednoduché sdělení podle předlohy- přepsat krátký jednoduchý text- podepsat se - napsat svoji adresu- podle vzoru napsat nebo opsat jednoduché písemnosti-přání, krátký dopis - psát číslice samostatně nebo podle vzoru- zvládnout základní orientaci na klávesnici počítače a napsat samostatně nebo podle vzoru jednoduché věty či krátký text	<ul style="list-style-type: none">- psaní psacích písmen (f, g, ch, ř, U, E, J, H, K, P, B, R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G, Ch)- opis, přepis a diktát slabik, jednoduchých slov - opisování jednoduchých vět- jednoduché sdělení-opis podle předlohy- krátký jednoduchý text-přepis- nácvik podpisu - psaní vlastní adresy- jednoduché písemnosti-přání, krátký dopis-psaní nebo opis - psaní číslic- práce s klávesnicí počítače, psaní na počítači	OSV- Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání	Čtení Čtení Počty Počítače

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Období	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Řečová výchova	Řečová výchova	1.	1.	1. – 3.

 Řečová výchova			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - odpovídat na otázky slovem, postupně větou - reprodukovat jednoduché říkanky a básničky - být schopen se, dle závažnosti svého handicapu, koncentrovat na poslech pohádek - popsat jednoduchý obrázek samostatně nebo podle návodných otázek - podle otázek a jeho individuálních možností reprodukovat krátký text 	<ul style="list-style-type: none"> - imitace sociálních situací motivujících žáky k rozvoji slovní zásoby, - dle individuálních potřeb žáků práce s alternativními a augmentativními komunikačními prostředky - dechová, hlasová a artikulační cvičení - rytmizace, - reprodukce jednoduchých říkanek a básniček, - upevňování správné výslovnosti - poslech pohádek - popis obrázků - hry na rozvoj fonemického sluchu, reprodukce krátkého textu 	OSV- Sociální rozvoj- Poznávací schopnosti, Komunikace	Hudební výchova

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Jazyk a jazyková komunikace

Řečová výchova

Řečová výchova

1.

2.

4. – 6.

 Řečová výchova			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukovat krátký text podle jednoduché osnovy - podle návodných otázek vyprávět jednoduchý filmový příběh - vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku - být schopen, přiměřeným způsobem svému handicapu, domluvit se v běžných situacích - popsat osoby a předměty za pomoci návodných otázek a s pomocí reálů nebo vyobrazení - zvládat slovní formy nebo jiné alternativní formy společenského styku-pozdrav, prosba, poděkování - s vedením dramatisovat pohádku nebo krátký příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - dechová, artikulační a hlasová cvičení, - upevňování správné výslovnosti, - reprodukce krátkého textu - vyprávění podle návodných otázek - práce s obrázkovým příběhem-vyprávění - navozování běžných situací a imitace komunikačních situací v nich - popis osob a předmětů - pozdrav, prosba, poděkování - dramatisace pohádky nebo krátkého příběhu <p>Dle individuálních potřeb žáků práce s alternativními a augmentativními komunikačními systémy.</p>	<p>OSV- Sociální rozvoj- Poznávací schopnosti, Komunikace</p>	<p>Hudební výchova</p> <p>Čtení</p>

Vzdělávací oblast
Jazyk a jazyková
komunikace

Vzdělávací obor
Řečová výchova

Vyučovací předmět
Řečová výchova

Stupeň
2.

Ročník
7. – 10.

 Řečová výchova			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - dle závažnosti svého handicapu užívat přiměřeně srozumitelný a zřetelný mluvní projev - aktivně užívat ke komunikaci širší slovní zásobu - užívat správné gramatické struktury ve větách - dbát na kulturu mluveného projevu - vhodně a přiměřeně svému handicapu komunikovat v běžných situacích - zvládat základní pravidla komunikace - popsat osoby, děje a jevy na obrázcích - dle svých možností vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity - převyprávět filmové nebo divadelní příběh představení, shlédnuté nebo vyslechnuté - drammatizovat pohádku nebo jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - dechová, hlasová a artikulační cvičení, - rytmizace, - upevňování správné výslovnosti - rozvoj slovní zásoby - cvičení na rozvoj fonemického sluchu, - tvorba otázek a odpovědí - zásady kultury mluveného projevu - mimika a gesta - navozování komunikačních situací v běžných každodenních situacích, - konverzační cvičení - základní pravidla komunikace - popis osob, dějů a jevů - vyprávění vlastních zážitků a popis emocí - vyprávění filmového nebo divadelního příběhu - drammatizace pohádky nebo jednoduchého příběhu <p>Dle individuálních potřeb žáků práce s alternativními a augmentativními komunikačními systémy.</p>	<p>OSV- Sociální rozvoj- Poznávací schopnosti, Komunikace</p>	<p>Hudební výchova</p> <p>O společnosti Čtení</p>

2. Matematika a její aplikace

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor

Matematika a její aplikace

Předmět

2.1. Počty

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je vyučována v předmětu POČTY a má časovou dotaci 3 hodiny týdně ve všech ročnících.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Prolíná celým základním vzděláváním. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky, kalkulátor i jednoduché matematické výukové programy. Osvojují si dovednosti z geometrie, poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se měření. Počty učí žáky dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.

Předmět je rozdělen na tematické okruhy:

- Řazení a třídění předmětů
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Metody a formy realizace:

Ve výuce využíváme názorné metody. Důraz je kladen na praktické činnosti žáků. Hlavní formou realizace je vyučovací hodina, ve které využíváme převážně individuální přístup. Při výuce jsou, dle možností žáků, používány i vzdělávací programy na PC.

Místo realizace:

- třída, případně jiný prostor určený pro individuální výuku
- pracovní prostor ve třídě s PC vybavením

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních schopností a možností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s vhodnými učebními pomůckami, pracovními listy, učebnicemi, učebními materiály - osvojuje si a chápe matematické pojmy, znaky a symboly - využívá naučené postupy při zvládnutí základních matematických operací - osvojuje si základní rýsovací dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s vybranými učebnicemi, pracovními listy a učebními pomůckami a učí je používat žáky - používá matematické pojmy, znaky a symboly - používá přiměřené a vhodné postupy a způsoby řešení matematických úloh - rozvíjí paměť a logické myšlení žáků - rozvíjí vytrvalost, koncentraci pozornosti a samostatnost
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností se snaží řešit známé, opakující se, ale i problémové situace - umí požádat o pomoc uplatňuje matematické znalosti a dovednosti v běžném životě (manipulace s penězi) 	<ul style="list-style-type: none"> - navozuje a soustavně opakuje nejvhodnější způsob řešení problémových úloh a situací - přiměřeně pomáhá překonávat problémy tak, aby se žák nenechal odradit nezdarem
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje - v ústním i písemném projevu používá matematické symboly - si rozšiřuje slovní zásobu a zdokonaluje jazykový i grafický projev 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje s názorem matematické pojmy, znaky a symboly, používá jejich grafický projev - sděluje učivo tak, aby jej žáci pochopili a přiměřeně na něj reagovali - vede žáky k tomu, aby se v ústním projevu vyjadřovali jasně a srozumitelně, opravuje jejich chyby
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - navazuje a udržuje vztah s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré vztahy - pomáhá ostatním spolužákům spolupracuje při společném řešení jednoduchých stanovených úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá situace z každodenního života ve škole - pravidla chování procvičuje s žáky na modelových situacích z rodiny i společnosti - vede žáky k toleranci, k respektování druhých lidí a k pomáhání ostatním

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje matematické znalosti a dovednosti v běžném životě - respektuje a toleruje ostatní spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> - navozuje běžné situace, ve kterých žáci uplatňují matematické dovednosti - učí žáky respektu a toleranci
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří si vhodné pracovní návyky formou stereotypů - udržuje pořádek na svém pracovním místě i ve třídě - podle instrukcí plní jednoduché zadané úkoly - uplatňuje matematické znalosti a dovednosti v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří u žáků vhodné pracovní postupy, dbá na jejich dodržování - navozuje běžné situace, ve kterých žáci uplatňují matematické dovednosti - učí žáky vytvořit si pozitivní vztah k manuálním činnostem

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - OSV	Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problému
--	--

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Období	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Počty	1.	1.	1. – 3.

 ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký - orientovat se v prostoru – nahoře – dole, nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci - řadit předměty zleva doprava - třídit předměty podle velikosti, barvy, tvaru, obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání předmětů, tvoření skupin - pojmy všechno – nic, - řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý – velký, dlouhý – krátký, široký – úzký) - třídění podle různých kritérií (stejně – více - méně, hodně – málo, drahý – levný, všichni – nikdo) - orientace v prostoru - řazení předmětů zleva doprava - třídění předmětů podle velikosti, barvy, tvaru, obsahu 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>	<p>Psaní</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Čtení</p>
		<p>OSV- rozvoj schopností poznávání</p>	

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- počítat konkrétní předměty- tvořit skupiny o daném počtu- číst, psát a používat číslice v oboru do 5 - ovládat numeraci do 10- orientovat se v číselné řadě 1 až 10- sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5- znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat - umět rozklad čísel v oboru do 5- psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	<ul style="list-style-type: none">- vytváření představ o čísle, počítání konkrétních předmětů- vytváření skupin, počítání předmětů ve skupině- pojem čísel 1 – 5, porovnávání množství a čísel- čtení a psaní čísel 1 – 5- přiřazování čísel k předmětům a naopak- numerace do 10- číselná řada vzestupná a sestupná- názorné sčítání a odčítání v oboru do 5- mince 1,2,5 Kč, počítání s mincemi- jednoduché slovní úlohy- při sčítání a odčítání používání pojmů „a“, „bez“- zápis znamének +, -- rozklad čísel do 5- psaní číslic podle diktátu	OSV- rozvoj schopností poznávání	Řečová výchova Psaní O světě

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- chápat a umět používat výrazy nad, pod, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu- modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi- doplňovat jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 5, popř. do 10	<ul style="list-style-type: none">- orientace v prostoru a na ploše- pojmy: nahoře, dole, nad, pod, před, za, vpředu, vzadu- třídění předmětů- úlohy na orientaci v prostoru- seznámení s platidly, použití mincí, jednoduché slovní úlohy- jednoduché tabulky	OSV- rozvoj schopností poznávání	O světě

ZÁKLADY GEOMETRIE

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)- rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech- porovnat délky různých předmětů- rozlišit kratší - delší	<ul style="list-style-type: none">- základní geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)- poznávání základních geometrických tvarů na různých předmětech- porovnávání délky předmětů- pojmy kratší – delší		Pracovní výchova O světě

ZÁKLADY GEOMETRIE

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- kreslit křivé a přímé čáry- poznat rozdíl mezi čarou a přímkou- používat pravítko při rýsování přímek- změřit délku předmětu	<ul style="list-style-type: none">- křivé a přímé čáry- přímky, poznávání rozdílu mezi čarou a přímkou- rýsování přímek s pomocí pravítka- měření předmětů, odhad délky		<p>Výtvarná výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Počty	2.	7. – 10.

 ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a používat čísla v oboru do 100, numeraci do 1000 po 100 - orientovat se na číselné ose - sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru - násobit čísla 2, 5, 10 s pomocí tabulky - umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - pracovat s kalkulaátorem 	<ul style="list-style-type: none"> - celá čísla – obor přirozených čísel do 1000, číselná řada - sčítání a odčítání desítek do 100 - porovnávání čísel do 1000 (např. na bankovkách) - přičítání jednociferného čísla k dvojcifernému a odčítání jednociferného čísla od dvojciferného bez přechodu přes desítku - číselná osa - písemné sčítání a odčítání dvou dvojciferných čísel v oboru do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru - násobení čísel 2, 5, 10 - praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - dopisní známky a jejich hodnoty - práce s kalkulaátorem 	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání</p>	<p>Psaní</p> <p>O společnosti O přírodě</p> <p>Pracovní výchova</p>

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu- zvládat početní úkony s penězi- orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny a čtvrt hodiny- doplňovat údaje v jednoduché tabulce	<ul style="list-style-type: none">- jednotky délky – 1 cm, 1 m, 1 mm, 1 km, měření (osob, předmětů) a jeho využití v praxi- jednotky hmotnosti – 1 g, 1 kg, ½ kg, ¼ kg, 1 tuna, vážení a jeho využití v praxi- jednotky objemu – 1 l, 1 dcl, ½ l, ¼ l- počítání s bankovkami a mincemi- praktické seznamování s pojmem čtvrtina- určování času – čtvrt hodina, půlhodina- orientace v čase – půlhodina, čtvrt hodina, minuta- digitální hodiny, užívání budíku- jednoduché tabulky	OSV- rozvoj schopností poznávání	Pracovní výchova Pracovní výchova Pracovní výchova O společnosti Počítače

ZÁKLADY GEOMETRIE

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami-- používat základní geometrické pojmy- znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary- rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit- měřit a porovnávat délku úsečky-- poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	<ul style="list-style-type: none">- práce s pravítkem a kružítkem-- rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník-- prostorové útvary – krychle, koule, válec		Pracovní výchova

3. Informační a komunikační technologie

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor

Informační a komunikační technologie

Předmět

3.1. Počítače

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie je vyučována v předmětu POČÍTAČE v 5. – 10. ročníku. Má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 5. a 6. ročníku a 2 hodiny v 7. – 10. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména s textovým editorem a dostupnými speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Žáci se v rámci předmětu Počítače seznamují se základními způsoby elektronické komunikace, s mobilním telefonem, s emailem. Je možné v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti jim v praktickém životě usnadňují způsob komunikace.

Místo realizace:

- třída, popřípadě jiný pracovní prostor vybavený počítačovým zařízením
- PC učebna

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - poznává možnosti výpočetní techniky - získává základní dovednosti v oblasti informační gramotnosti - při práci na PC si rozvíjí myšlení, postřeh, koncentraci pozornosti a zdokonaluje jemnou motoriku - s pomocí vyhledává informace na internetu - je si vědom toho, že informační média mohou obsahovat i nevhodné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - ukazuje žákům možnosti využití výpočetní techniky - vybírá vhodné výukové a vzdělávací programy - učí používat výpočetní techniku - rozvíjí u žáků myšlení, postřeh, koncentraci pozornosti a zdokonaluje jemnou motoriku při práci s PC - vede žáky k vyhledávání a využívání potřebných informací - informuje žáky o nesprávných a nevhodných informacích
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - zná rizika práce s počítačem a ví na koho se obrátit v případě závady počítače, mobilního telefonu nebo jejich nesprávného použití 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí u žáků povědomí o rizicích spojených s používáním výpočetní techniky a mobilních telefonů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - používá počítač a mobilní telefon jako komunikační prostředek - s pomocí učitele posílá poštu 	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky komunikovat prostřednictvím počítače a mobilního telefonu - vede žáky k používání emailu
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla při práci s PC - pomáhá spolužákům s těžkým handicapem pracovat na PC 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí žáky s pravidly používání PC a vede k jejich respektování - zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí komunikuje pomocí emailu a internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky používat internet jako komunikační prostředek

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - OSV	Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
Multikulturní výchova - MkV	Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Období	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Počítače	1.	2.	5. – 6.

 Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - rozumět pojmům základních částí počítače a tyto části umět užívat - orientovat se na klávesnici - zvládat psaní známých písmen, slabik, slov, příp. i vět - pracovat s vybranými výukovými a zábavnými programy podle pokynu 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní a hygienické návyky - pravidla práce na PC ve třídě i v učebně informatiky - základní součásti počítače (monitor, klávesnice, myš, CD-ROM, reproduktory) - práce s myší - s pomocí učitele žák zvládá najet (přesunout kurzor myši na správný objekt), kliknout (krátce stisknout a pustit levé tlačítko myši) a táhnout (přemístit objekt z jednoho místa na obrazovce na druhé) - orientace na klávesnici – znaková oblast (písmena, tečka, čárka a klávesy – mezerník, Enter, Caps Lock nebo Shift, Backspace, Escape), číselná oblast a ovládací oblast (šipky) - hledání známých písmen a číslic na klávesnici - psaní známých písmen, slabik, slov, příp. i vět - práce s přiměřenými výukovými a zábavnými programy pod vedením učitele 	<p>Pracovní výchova</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Počty O světě</p> <p>Psaní</p> <p>Psaní Počty</p> <p>O světě</p> <p>Počty</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>OSV- rozvoj schopností poznávání</p>

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Počítače	2.	7. – 10.

			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou - zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - seznámit se s přídatnými zařízeními počítače - vyhledávat informace na internetu podle pokynů a s pomocí učitele - zvládat základní funkce mobilního telefonu 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní a hygienické návyky - pravidla práce na PC ve třídě i v učebně informatiky - zapnutí a vypnutí počítače (orientace v prostředí počítače (pracovní plocha, ikony, nabídka Start) - základní funkce textového a grafického editoru - symboly alternativní komunikace na počítači - práce s přiměřenými výukovými a herními programy, jejich spuštění i zavření - účel, použití a obsluha tiskárny, kopírky - možnosti vyhledávání informací pomocí internetu - základní způsoby elektronické komunikace, email - základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, volání, přijetí zprávy SMS, případně i její odeslání 	<p>OSV</p> <p>MkV</p>	<p>Pracovní výchova</p> <p>Řečová výchova</p> <p>O společnosti</p> <p>O přírodě</p> <p>Počty</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>O společnosti</p> <p>O přírodě</p> <p>Psaní</p> <p>Čtení</p> <p>Pracovní výchova</p>

4. Člověk a jeho svět

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor

Člověk a jeho svět

Předmět

4.1. O světě

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je vyučována v předmětu O SVĚTĚ v 1. až 6. ročníku. Časová dotace v 1. až 6. ročníku je 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí vnímání okolního světa žáka. Žáci se učí pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí postupně rozšiřovat a uplatňovat při orientaci v okolním prostředí a řešení životních situací.

Místo realizace:

- třída
- počítačová učebna, knihovna, pracovna přírodních věd
- mimo školu (park ÚSP, výstavy, konkrétní místa odpovídající probíranému tématu – např. pošta, obchod, lékárna)

Metody a formy:

Ve výuce využíváme názorné metody doplněné výkladem a vyprávěním. Činnosti jsou motivačně zaměřené, zařazujeme pozorování, hru a dramatizaci. Individuální práce s žákem je dle možností co nejčastěji doplňována prací ve skupině. Respektujeme didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - poznává věci a jejich vlastnosti i způsoby jejich využití - rozšiřuje si poznatky z oblasti živé a neživé přírody a její ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - podává žákům přiměřený výklad - využívá názorné pomůcky, encyklopedie, výukové programy na PC - organizuje vycházky (místní park a zahradnictví se zookoutkem) - navštěvuje se žáky vhodné přírodní lokality, muzea a výstavy
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - poznává své nejbližší okolí, učí se v něm orientovat - orientuje se v situacích denního života - hledá souvislosti mezi předměty a jevy v běžných situacích - umí požádat o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s prostředím školy, celého areálu ÚSP - učí žáky poznávat město Brno a využívat MHD - vytváří modelové situace pro orientaci v problémech denního života - zapojuje žáky do řešení praktických úkolů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovává věci, jevy a děje - rozšiřuje si slovní zásobu, rozvíjí své vyjadřování 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří kladné klima školy, které podporuje rozvoj přátelských vztahů, komunikace; zapojuje žáky do diskuze - pomocí obrázků, knih a výukových programů na PC rozšiřuje u žáků slovní zásobu - zprostředkovává vzdělávací programy vedené pracovníky kulturních a vzdělávacích institucí (Mahenova knihovna, ZOO Brno, Ekocentrum Brno,...) - umožňuje žákovi vyjádření vlastních názorů, postojů a pocitů - dle potřeb využívá alternativní formy komunikace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si základní pravidla slušného chování - orientuje se v mezilidských vztazích - podílí se na vytváření pozitivních mezilidských vztahů - vytváří si pozitivní vztah k místu, kde žije - osvojuje si znalost rizik nezdravého způsobu života - je seznámen s možným ohrožením (zneužitím) vlastní osoby (fyzické a psychické násilí) 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá situace z každodenního života ve škole - pravidla chování procvičuje s žáky na modelových situacích z rodiny i společnosti - pověřuje žáka jednoduchými úkoly v rámci školy (vyřízení vzkazu, předání pomůcky,...) - na modelových situacích učí žáka reagovat na rizikové situace (komunikace s neznámými osobami, žádost o pomoc,...) - zařazuje skupinovou práci

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si zodpovědnost za své chování - seznamuje se se svými právy a povinnostmi - osvojuje si a upevňuje hygienické návyky - využívá dříve získané zkušenosti v nových situacích - utváří si pozitivní vztah k živé i neživé přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - upozorňuje žáky na důsledky jejich chování - společně se žáky stanovuje pravidla chování žáků dané třídy a vyžaduje jejich dodržování, do hodnocení zapojuje i žáky - dbá na dodržování hygienických návyků, upozorňuje na zdravotní rizika - seznamuje žáky s odlišnostmi jiných kultur - vhodnými aktivitami rozvíjí vztah žáka k životnímu prostředí (výlety, pobyty v přírodě, třídění odpadu, sběr suchého pečiva pro zvířata)
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří si vhodné pracovní návyky formou stereotypů - udržuje pořádek na svém pracovním místě i ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na dodržování pracovních návyků a postupů - seznamuje žáky s náplní jednotlivých profesí

Průřezová témata

<p>Osobnostní a sociální výchova - OSV</p>	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebepojetí – porozumění sobě samému i druhým, vztahy k druhým, moje tělo, psychohygienu <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – řešení problémů, rozhodování, mezilidské vztahy, prevence sociálně patologických jevů
<p>Multikulturní výchova - MkV</p>	<p>Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik, rovnocennost etnických skupin a kultur</p> <p>Lidské vztahy – právo žít společně bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vzájemné obohacování kultur, integrace jedince, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti</p>
<p>Environmentální výchova - EV</p>	<p>Ekosystémy – důsledky jednání lidí na přírodu, přístup k prostředí v každodenním životě, les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo – město, vesnice, kulturní krajina</p> <p>Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda (význam, ohrožení, ochrana), přírodní zdroje a způsoby jejich využívání, hospodaření s odpady</p>

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Období	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	O světě	1.	1.	1. – 3.

 MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - znát název své obce a adresu bydliště - orientovat se v místě svého bydliště, v budově školy a areálu ÚSP Kociánka - poznat a pojmenovat předměty z oblastí – domov, třída, škola - dodržovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy i v budově školy - vědět, k čemu slouží peníze - znát základní druhy obchodů a jejich sortiment 	<ul style="list-style-type: none"> - název obce, adresa bydliště - domov a jeho okolí – dům/byt - budova školy, její nejbližší okolí - pozdrav, prosba, poděkování - jednotlivé místnosti, vybavení domu/bytu, školy - jméno a příjmení učitelky/učitele - bezpečnost chodců v silničním provozu - bezpečnost v budově školy - mince a bankovky - nakupování (pojmy – peníze, potraviny,...) - pojmenování zboží - chování v obchodě 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí	<ul style="list-style-type: none"> Řečová výchova Čtení Řečová výchova Počty Počty Řečová výchova

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát svoje jméno i jména rodinných příslušníků, rozlišovat jejich stáří- chápat blízké příbuzenské vztahy, umět je pojmenovat- znát jména svých spolužáků a svých učitelů- mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, požádat o radu, poděkovat- poznat běžné lidské činnosti, umět je pojmenovat- vědět, jak se chovat při setkání s cizími lidmi	<ul style="list-style-type: none">- jméno a příjmení žáka- členové rodiny a jejich role- stáří členů rodiny (starý, mladý, starší, mladší)- úcta k rodičům i ostatním lidem- příbuzenské vztahy - jména a příjmení- základní pravidla společenského chování - běžné činnosti lidí- osobní bezpečí, žádost o pomoc	<p>OSV- Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV- Morální rozvoj- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MkV – Lidské vztahy</p>	<p>Řečová výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Řečová výchova</p>

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduchou orientaci v čase - znát rozvržení svých denních činností školních i mimoškolních - znát dny v týdnu - vyjmenovat roční období, znát jejich jednoduchou charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase, běžné denní činnosti a jejich rozvržení (ráno, poledne, večer, noc) - školní a zájmové činnosti, jejich časové rozvržení - názvy dnů v týdnu, jejich posloupnost - pracovní dny, víkend - roční období a jejich charakteristika 		<ul style="list-style-type: none"> Čtení Řečová výchova Čtení

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat jednotlivá roční období vzhledem k jejich proměnám - poznat nejběžnější druhy domácích zvířat - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - popsat počasí podle obrázků nebo podle aktuálního stavu - znát základní zásady pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - příroda v ročních obdobích - znaky ročních období - domácí zvířata, jejich znaky - ovoce a zelenina - pěstování ovoce a zeleniny na zahradě - projevy počasí (teplo, zima, slunce, mrak, déšť, sníh, bouřka, vítr) - chování v přírodě 		<ul style="list-style-type: none"> Výtvarná výchova Výtvarná výchova Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Období	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	O světě	1.	2.	4. – 6.

 MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - podle otázek popsat cestu do školy (cesta z místa bydliště, případně i cesta mezi jednotlivými pavilony ÚSP a v budově školy) - znát důležitá místa v okolí svého bydliště i důležitá místa v okolí školy (Královo Pole) - vyprávět zážitky a sdělovat dojmy z výletů a vlastních cest - respektovat a dodržovat zásady bezpečnosti při hrách, výletech, exkurzích 	<ul style="list-style-type: none"> - cesta do školy - prostředí školy, ústavu - život ve škole - význačná místa (instituce, historické a kulturní zajímavosti) v okolí místa bydliště i okolí školy - obchody - krajina našeho regionu - zvláštnosti našeho regionu - charakteristické znaky krajiny v jednotlivých ročních obdobích - možná rizika a zásady bezpečnosti při hrách, pobytu v přírodě, silničním provozu 		<ul style="list-style-type: none"> Řečová výchova Čtení Počítače Čtení Řečová výchova Výtvarná výchova

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- dodržovat pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády- být tolerantní k odlišnostem svých spolužáků- pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti- rozpoznat nevhodné chování a jednání jiných osob- umět vyhledat pomoc v případě ohrožení- reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- rodina a společnost- členové rodiny a jejich role- úcta k rodičům i ostatním lidem- příbuzenské vztahy- jména a příjmení- mezilidské vztahy- pracovní činnosti každodenního života- základní profese- základní pravidla společenského chování- sociálně patologické jevy a jejich prevence- protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání)- osobní bezpečí, žádost o pomoc- důležitá telefonní čísla- situace hromadného ohrožení- chování v krizových situacích (požár, poplach, dopravní nehoda)	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – Kulturní rozdíly</p> <p>MkV – Lidské vztahy</p> <p>OSV-Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>Řečová výchova Psaní</p> <p>Psaní</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Počty</p>

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- určovat čas na celou hodinu- rozlišovat minulost, přítomnost, budoucnost- znát roční období- znát měsíce- pozorovat rozdíly života v současnosti a minulosti podle obrázků- seznámit se s historií našeho regionu	<ul style="list-style-type: none">- orientace v čase (pojmy – včera, dnes, zítra)- určování času- dny v týdnu- denní činnosti a jejich časové určení- školní a zájmové činnosti během týdne, jejich časové rozvržení- roční období a jejich charakteristika- tradiční lidové svátky- názvy měsíců v rámci roku- kalendář- narozeniny- naše země v dávných dobách, pravěk- současnost a minulost v našem životě- významné historické objekty našeho regionu, ČR- regionální pověsti		<p>Počty</p> <p>Čtení Řečová výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Čtení</p>

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- uplatňovat sebeobslužné dovednosti- uplatňovat hygienické návyky- znát zásady zdravé výživy- dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže- vědět, na koho se obrátit o pomoc- zvládnout ošetření drobných poranění- znát a uplatňovat základní pravidla bezpečnosti pro chodce- znát a uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při hrách a sportech	<ul style="list-style-type: none">- uplatňování sebeobslužných dovedností v rámci denního režimu- mytí rukou, používání WC- lidské tělo- péče o tělo- péče o zuby, nehty, vlasy, úprava zevnějšku- naše smysly a jejich ochrana- péče o zdraví (prevence)- zdravá strava- pitný režim- nemoci a jejich projevy- prevence onemocnění- sdělení zdravotních potíží- chování v době nemoci- lékař, zdravotní středisko, lékárna, nemocnice- osobní bezpečí- pomoc v problémových situacích- drobná poranění a jejich ošetření- bezpečné chování v silničním provozu- dopravní prostředky- bezpečné chování při hrách a sportech (v jednotlivých ročních obdobích)	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	<p>Řečová výchova</p> <p>Čtení</p>

<ul style="list-style-type: none"> - reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - chránit sebe a své tělo 	<ul style="list-style-type: none"> - chování při mimořádných událostech - ochrana před obtěžováním a zneužíváním jinými osobami - zneužívání nebezpečných látek - prevence 		<p>Čtení</p> <p>Řečová výchova</p>
--	---	--	------------------------------------

5. Člověk a společnost

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Člověk a společnost

Vzdělávací obor

Člověk a společnost

Předmět

5.1. O společnosti

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je vyučována v předmětu O SPOLEČNOSTI v 7. až 10. ročníku. Časová dotace v 7. až 10. ročníku je 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a společnost připravuje žáky na občanský život. Obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Cílem předmětu je formování osobnosti žáka po stránce citové a volní, rozvoj sociálních dovedností a získávání základních vědomostí o fungování společnosti, svých právech a povinnostech. Žák se seznamuje s minulostí i současností našeho národa, rozvíjí si znalosti o naší zemi. Učí se orientovat v mezilidských vztazích, je veden k multikulturnímu chápání společnosti.

Místo realizace:

- třída
- počítačová učebna, knihovna, pracovna přírodních věd
- mimo školu (park ÚSP, výstavy, konkrétní místa odpovídající probíranému tématu)

Metody a formy:

Ve výuce využíváme metody přímého pozorování i zprostředkovaného nazírání věcí a jevů doplněné výkladem a vyprávěním. Činnosti jsou motivačně zaměřené, zařazujeme hru, dramatizaci, besedy s odborníky. Individuální práce s žákem je dle možností co nejčastěji doplňována prací ve skupině. Respektujeme didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se základními informacemi o minulosti i současnosti naší země - poznává postupné změny ve způsobu života lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - předkládá informace slovní formou vypravování - dává k dispozici dostupné pomůcky (učebnice, doplňující literaturu, časopisy, PC programy) - při rozvíjení zkušeností, znalostí a dovedností dbá na jejich využitelnost v běžném životě
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - poznává své nejbližší okolí, učí se v něm orientovat - orientuje se v situacích denního života - poznává mince a bankovky, jejich funkce - učí se hospodařit s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> - organizuje činnosti tak, aby žák co nejvíce poznával nejbližší prostředí mimo učebnu - zapojuje žáky do řešení běžných denních situací - učí žáky poznávat mince i bankovky - vytváří herní situace pro nácvik manipulace s penězi - organizuje exkurze do institucí, kde si žáci manipulaci s penězi mohou vyzkoušet
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vyjadřovat své myšlenky, potřeby a postoje - učí se dávat prostor pro vyjádření názoru druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří pozitivní klima pro vhodnou sociální komunikaci v kolektivu - podporuje slovní projev žáků při práci s obrázkovým materiálem a při manipulativních činnostech - zadává praktické úkoly vedoucí k rozšiřování komunikativních schopností - využívá situace v denním kontaktu k podpoře komunikativních schopností (otázky a odpovědi, pojmenovávání věcí a jevů, práce s PC, telefon...)
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učí se zvládat přiměřeně náročné situace běžného života - osvojuje si základy společenského chování a soužití - učí se chápat svá práva a povinnosti, rozpoznávat protiprávní jednání a uvědomovat si jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - formou společných akcí a didaktických her rozvíjí schopnost spolupráce mezi žáky - vytváří pozitivní klima ve třídě, podporuje kladné vztahy mezi žáky - vyžaduje dodržování stanovených pravidel - vyprávěním, dramatizací, využíváním pomůcek, prostřednictvím modelových situací upevňuje získané znalosti žáka - organizuje besedy s odborníky

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - poznává kulturní a historické památky našeho regionu - učí se chápat svou roli ve společnosti - učí se vnímat a respektovat společné znaky i odlišnosti jiných etnik, národů a lidí s různým náboženským vyznáním 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá modelové i přirozené situace, formou exkurzí umožňuje poznávání regionu - zadává přiměřené úkoly, kontroluje jejich plnění, odstraňuje nedostatky - poskytuje žákovi zpětnou vazbu - podporuje žákovu sebedůvěru - při všech činnostech vede žáka k respektování odlišností jiných lidí
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - udržuje pořádek na svém pracovním místě i ve třídě - zná základní profese - seznamuje se způsobem práce a zajišťování obživy našich předků 	<ul style="list-style-type: none"> - společně s žáky formuluje náplň povinností žáků ve třídě, dbá o jejich plnění - vede žáky k vzájemné pomoci - seznamuje žáky s podstatou známých profesí, zajišťuje pomůcky, obrazový materiál a organizuje besedy - umožňuje žákům návštěvy v dílnách středních škol a chráněných dílnách - předkládá obrazový materiál a doplňující literaturu, vybírá a předkládá texty seznamující s historií lidstva

Průřezová témata

<p>Osobnostní a sociální výchova - OSV</p>	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebepojetí – porozumění sobě samému, zvládnání vlastního chování, <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy – dobré vztahy k sobě samému i dalším lidem, respekt, podpora, pomoc, třída jako sociální skupina <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – respektování názorů, podpora, pomoc, rozhodování z hlediska různých typů problémů, mezilidské vztahy - Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování, dovednosti rozhodování v situacích všedního dne
<p>Multikulturní výchova – MkV</p>	<p>Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování různých etnik, zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy</p> <p>Lidské vztahy – tolerantní vztahy s jinými lidmi bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, základní morální normy</p> <p>Etnický původ – rovnocennost etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, různé způsoby života</p>
<p>Environmentální výchova - EV</p>	<p>Ekosystémy – les a jeho význam, pole (změny krajiny vlivem člověka, hospodaření), vodní zdroje a aktivity spojené s vodním hospodářstvím, moře a jeho význam pro biosféru</p>

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Ročník
Člověk a společnost	Člověk a společnost	O společnosti	2.	7. – 10.

 HISTORIE NAŠEHO NÁRODA			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí - mít základní poznatky o počátku českého státu - vědět o význačných osobnostech našich dějin - mít představu o významných historických událostech v naší zemi 	<ul style="list-style-type: none"> - pravěk, život v pravěku - osídlení na našem území - významné osobnosti našich dějin - světové války - vznik Československa, T. G. Masaryk - naše vlast - státní svátky - vznik ČR (EU) - naši sousedé - život dětí v jiných zemích 		<ul style="list-style-type: none"> Čtení Čtení Čtení Počítače Čtení Výtvarná výchova

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP
<ul style="list-style-type: none">- mít základní informace o životě společnosti- mít základní informace o rodinném životě (postavení a role rodinných příslušníků)- respektovat pravidla společenského soužití- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace- rozlišit projevy nepřiměřeného chování- znát hodnoty přátelství- být ohleduplný k jiným lidem- vědět o projevech rasismu a vandalismu- být tolerantní k minoritním skupinám	<ul style="list-style-type: none">- region, obec – zajímavosti, osobnosti, památky- regionální pověsti- rodina (vznik rodiny, svatba, manželství, rozpad rodiny)- škola, vztahy ve škole- funkce a struktura rodiny, širší rodina- odpovědnost rodičů za výchovu dětí- rovnoprávné postavení žen a mužů- práva a povinnosti žáků, ochrana školního majetku- mezilidské vztahy v rodině a ve společnosti- základní pravidla společenského chování- mezilidská komunikace- protiprávní jednání a jeho postihy- úcta k člověku- výchova k hodnotám (přátelství, zdraví,...), překonávání předsudků- mezilidské vztahy- výchova k toleranci (staří lidé, nemocní, jiné národnosti), odlišnost, rovnost- rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV - Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Počítače Čtení</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Čtení</p>

POZNATKY O SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele- být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů- uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání- být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	<ul style="list-style-type: none">- ČR a státní symboly (vlajka, hymna, znak)- prezident a státní orgány (vláda, parlament, senát, politické strany)- hlavní město Praha- státní občanství- práva a povinnosti občana (práva dítěte, rodinné právo,...)- policie, soudy, postihy protiprávního jednání- postavení ČR v rámci EU		<p>Výtvarná výchova Hudební výchova</p> <p>Čtení Počítače</p>

PÉČE O OBČANA

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- dokázat vyřizovat své záležitosti, umět požádat o radu - rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - vědět o možnostech sociální péče, služeb pomáhajících organizací - - vědět jak reagovat v mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none">- právo na vzdělání- význam vzdělání- pracovní uplatnění, plat- profese (zaměstnání rodičů, úcta k lidské práci, stroje a přístroje, které usnadňují práci v domácnosti i zaměstnání)- nezaměstnanost, pracovní úřady- peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi (banky, úspory)- nakupování (sortiment, cena, kvalita zboží, velikost oblečení a obuvi) - člověk a volný čas- kultura (kina, divadla, koncerty, výstavy, muzea)- sport (aktivní, pasivní)- zájmové činnosti (kroužky, spolky)- prázdniny x dovolená- nevhodné využívání volného času- ohrožení sociálně patologickými jevy, drogy - zdravotní a sociální péče, pojištění- pomáhající organizace - mimořádné události (požár, povodeň, chemické zamoření,...)- důležitá telefonní čísla	<p>EV - Ekosystémy</p>	<p>Pracovní výchova</p> <p>Počty</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Počítače</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Pracovní výchova</p>

6. Člověk a příroda

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Člověk a příroda

Vzdělávací obor

Člověk a příroda

Předmět

6.1. O přírodě

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je vyučována v předmětu O PŘÍRODĚ v 7. až 10. ročníku. Časová dotace v 7. až 10. ročníku je 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda seznamuje žáky s přírodou ve vzájemném propojení všech aspektů, základními poznatky o přírodních zákonitostech i vlivy člověka na životní prostředí. Získané poznatky se žáci učí využívat k ochraně životního prostředí. Žák se učí vnímat sám sebe jako součást přírody, vnímat její krásu a čerpat z ní pozitivní vjemy. Je seznamován s přírodními událostmi ovlivňujícími život člověka a adekvátním chováním v těchto situacích. Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti.

Místo realizace:

- třída
- počítačová učebna, knihovna, pracovna přírodních věd
- mimo školu (park ÚSP, výstavy, konkrétní místa odpovídající probíranému tématu – např. hvězdárna, ZOO, školní exkurze)

Metody a formy:

Ve výuce využíváme názorné metody doplněné výkladem, vyprávěním, prací na PC, videoprojekcemi. Činnosti jsou motivačně zaměřené, zařazujeme pozorování, jednoduché demonstrace a pokusy. Individuální práce s žákem je dle možností co nejčastěji doplňována prací ve skupině. Výuku vybraných témat realizujeme formou outdoorových činností. Respektujeme didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vhodně používá učebnice, učební pomůcky a materiály - vnímá přírodní zákonitosti a poznatky využívá v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - sleduje nabídku nových učebnic a pomůcek, zajišťuje jejich dostupnost pro žáky - formou pokusů, demonstrací zvyšuje atraktivitu vyučovacích hodin
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s přírodními jevy, jejich příčinami a důsledky - adekvátně reaguje v situacích ohrožujících zdraví a život člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s podstatou základních přírodních jevů, výklad doplňuje názornými ukázkami na PC, DVD - upozorňuje na možné krizové situace, na modelových příkladech učí žáky správně reagovat, vědět, kam se obrátit o pomoc
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - chápe jednoduché texty, záznamy a obrazové materiály - hovoří o tématu, umí formulovat svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje s jednoduchými, běžně užívanými texty, záznamy a obrazovými materiály - poskytuje prostor k vyjadřování vlastních myšlenek - podporuje rozvoj diskuze mezi žáky
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zdravý životní styl - seznamuje se s výhodami zdravé výživy - má elementární povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi a vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky se základy zdravého životního stylu - poukazuje na výhody zdravé výživy (využívá forem exkurzí např. do prodejny, zahradnictví,...) - informuje žáky o životě v jiných zemích, předává základní údaje o naší planetě a vesmíru - vysvětluje nutnost tolerance mezi příslušníky jednotlivých národů
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá vztah mezi člověkem a přírodou - svým chováním neohrožuje životní prostředí, chrání přírodu 	<ul style="list-style-type: none"> - předkládá žákům přímou souvislost mezi životem člověka a stavem přírody, uvádí příklady - učí žáky ochraně přírody i šetření přírodních zdrojů - ve svém chování je žákům příkladem
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - podle instrukcí plní jednoduché úkoly - zvládá základní pracovní dovednosti a postupy - rozeznává přírodní a umělé materiály - je schopen vytrvat při plnění úkolů - dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí podle naučených stereotypů 	<ul style="list-style-type: none"> - zadává přiměřeně náročné úkoly, posiluje zodpovědnost za jejich plnění - podporuje spolupráci mezi žáky - dbá na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci - dohlíží a průběžně kontroluje plnění úkolů

Průřezová témata

Environmentální výchova -
EV

Ekosystémy – les a jeho význam, pole (změny krajiny vlivem člověka, hospodaření), vodní zdroje a aktivity spojené s vodním hospodářstvím, moře a jeho význam pro biosféru

Základní podmínky života – voda (význam, ochrana vody, pitná voda), ovzduší (význam pro život na Zemi, ochrana ovzduší), půda (zdroj výživy, ohrožení, rekultivace, ochrana biologických druhů), energie (zdroje, využívání, vliv na společenský rozvoj), přírodní zdroje

Vzdělávací oblast

Člověk a příroda

Vzdělávací obor

Člověk a příroda

Vyučovací předmět

O přírodě

Stupeň

2.

Ročník

7. – 10.

 ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- poznat těleso v klidu a pohybu- rozeznat zdroje tepla- rozpoznat jednotlivá skupenství- rozeznat zdroje zvuku- znát rizika nadměrného hluku- rozeznat zdroje světla- informován o zdrojích elektrického proudu- znát zásady bezpečnosti při manipulaci s elektrickými přístroji	<ul style="list-style-type: none">- pohyb a klid těles- praktické poznávání zdrojů tepla – teplo x zima- základní fyzikální vlastnosti látek- skupenství, tání, tuhnutí, bod varu- zdroje zvuku- ozvěna, hudební nástroje- škodlivost nadměrného hluku- zdroje světla- zrcadla, optické pomůcky a přístroje- druhy energie- elektrická energie- elektrárny- ochrana před radioaktivním zářením- elektrické spotřebiče- bezpečnost při manipulaci s elektrickými přístroji		<p>Hudební výchova</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Pracovní výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - být seznámen s pohyby Země (den a noc, roční období) - orientovat se v čase 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyb Země - fáze měsíce - určování času na hodinách - roční období, měsíce, dny v týdnu - pojmy – včera, dnes, ráno, letos, vloni,... - datum narození, věk - kalendář 		<p>Počty</p> <p>Psaní</p> <p>Čtení</p>
 <h2 style="margin: 0;">ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE</h2>			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit látky rozpustné a nerozpustné - rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní - vědět o významu kyslíku pro život člověka, zvířat a rostlin - vědět o možném znečištění vody, vzduchu a půdy - poznat chemické výrobky využívané v domácnosti, znát bezpečnost při práci s nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek, hustota, rozpustnost - teplota a míchání při rozpouštění látek - voda - voda v přírodě - pitná, užitková, odpadní voda - vzduch - kyslík jako složka vzduchu - čistota vody, ovzduší, půdy a jejich ochrana - nebezpečné přípravky, jejich značení - práce s chemickými přípravky v běžném životě – bezpečnost - využití paliv, ropy, uhlí, zemního plynu - plasty – použití, likvidace - hořlaviny, zásady zacházení, první pomoc při popálení, poleptání 	<p>EV – Základní podmínky života</p> <p>EV - Ekosystémy</p>	<p>Výchova ke zdraví</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Výchova ke zdraví</p>

<ul style="list-style-type: none"> - získat základní vědomosti o léčivých a návykových látkách 	<ul style="list-style-type: none"> - cement, vápno, sádra, užití v praxi, bezpečnost - mimořádné události, únik nebezpečných látek - ekologické katastrofy - léčivé a návykové látky - užívání léků, lékařský předpis, lékárna - vliv bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů na zdraví člověka 		<p>Počítače</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Čtení</p>
---	--	--	---

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - získat základní vědomosti o přírodě během ročních období - vědět, jak se pečuje o rostliny a zvířata během roku - znát význam hospodářsky důležitých rostlin - znát vybrané zástupce rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> - změny v přírodě během roku - charakteristika jednotlivých ročních období - péče o pokojové rostliny - práce na zahradě, na poli - péče o domácí zvířata - péče o lesní zvířata a ptáky - využití hospodářsky důležitých rostlin - rostliny (tvar a funkce rostlin, jednotlivé části – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - poznávání běžných druhů rostlin - chráněné rostliny - léčivé rostliny - ovoce a zelenina 		<p>Výtvarná výchova</p> <p>Čtení</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Pracovní výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - znát vybrané zástupce živočichů - znát význam lesa (stromy, rostliny, houby) - poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - vědět o prospěšných a škodlivých vlivech na přírodní prostředí - dodržovat pravidla bezpečného chování v přírodě - vědět, jak sám může chránit přírodu - znát části lidského těla - vědět o základních životních funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání běžných živočichů (voda, vzduch, země) - domácí, lesní zvířata, zvířata v ZOO - význam hospodářských zvířat - ohrožené druhy živočichů a jejich ochrana - stromy listnaté a jehličnaté - části stromu - lesní plody - houby - jedlé a jedovaté houby - zásady sběru hub a jejich konzumace - první pomoc při otravě houbami - třídění odpadu - ochrana lesů - znečišťování přírody (automobily, továrny, divoké skládky) - chování v přírodě - plody jedovatých rostlin - ochrana přírody a životního prostředí (chráněná území) - části lidského těla (hlava, trup, končetiny) - péče o zuby, nehty, vlasy, úprava zevnějšku - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla (srdeční činnost, dýchací, trávicí, vylučovací soustava) - smysly - rozmnožovací soustava (pohlavní orgány) 	<p>EV – Základní podmínky života</p> <p>EV - Ekosystémy</p> <p>EV – Základní podmínky života</p>	<p>Čtení Počítače</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Čtení Počítače</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Výchova ke zdraví</p>
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - vědět, jak chránit své zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - správná životospráva, spánek, odpočinek - prevence onemocnění, otužování - projevy a příznaky nemocí, měření teploty - návštěva lékaře (obvodní lékař, specialista) - nemocnice - škodlivost kouření, alkoholu, drog - ošetření drobných poranění, první pomoc 		
 ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě podle barev (vodstvo, hory, nížiny) - ukázat na mapě ČR - být informován o sousedních státech ČR, státních hranicích - vyhledat na mapě ČR místo svého bydliště a školy - seznámit se s plánem města 	<ul style="list-style-type: none"> - mapa, orientace na mapě podle barev - světadíly, oceány, moře - odlišnosti lidí na zemi (lidské rasy, tradice) - Česká republika (poloha, členitost) - hlavní město ČR - státní hranice, sousední státy, EU - náš kraj - přírodní zajímavosti našeho kraje - Brno (významné budovy ve městě) - město x vesnice 		<ul style="list-style-type: none"> Čtení Počítače Čtení Počítače Čtení Počítače

<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s nabídkou služeb ve městě - znát druhy dopravy - vědět o přírodních a kulturních zajímavostech našeho regionu - dodržovat bezpečnostní zásady při poznávacích exkurzích - adekvátně reagovat na pokyny zodpovědné osoby při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 	<ul style="list-style-type: none"> - služby (kadeřnictví, čistírna, opravy v domácnosti,...) - pošta (dopis, pohlednice, balík, složenky, schránka) - telefonování - doprava (silniční, železniční, letecká, lodní) - dopravní prostředky, jízdní řády, jízdenky - chování v dopravních prostředcích - dopravní značky a předpisy pro chodce a cyklisty - zvuková a světlená znamení - přírodní zajímavosti regionu - památky v regionu - seznámení s Osnovou školení pro žáky - ochrana životního prostředí - živelné pohromy - jak reagovat při nebezpečí živelných pohrom 	<p>EV – Základní podmínky života</p>	<p>Řečová výchova Psaní</p> <p>Čtení</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Počítače</p> <p>Výchova ke zdraví</p>
--	--	---	--

7. Umění a kultura

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Umění a kultura

Vzdělávací obory

Výtvarná výchova, Hudební výchova

Předmět

7.1. Výtvarná výchova

7.2. Hudební výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je vyučován v předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA v 1. až 10. ročníku. Časová dotace v 1. až 3. ročníku je 1 hodina týdně, v 4. až 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. až 10. ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávací obor Hudební výchova je vyučován v předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA v 1. až 10. ročníku. Časová dotace v 1. až 3. a 7. až 10. ročníku je 1 hodina týdně a v 4. až 6. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah:

Vzdělávací obory Výtvarná výchova a Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Cílem předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA je aktivovat tvořivou činnost žáků a umožnit jim vyjádření svých vlastních pocitů. Snažíme se vytvářet vztah k umělecké i přírodní kráse, budovat základní výtvarné dovednosti a rozvíjet vnímání, fantazii a tvořivost. Žáci jsou seznamováni s ilustrátory dětských knih, zúčastňují se kulturních akcí.

Cílem předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA je vytvářet a posilovat u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjet jejich hudebnost a podporovat emocionální prožitky z hudby. Podporujeme u žáků rozvoj hudebních schopností individuálních hudebních a pohybových dovedností. Žáci se zúčastňují kulturních akcí. Vzdělávací obsah předmětu uskutečňujeme v následujících tematických okruzích – vokální a instrumentální činnost, poslechové činnosti a hudebně-pohybové činnosti.

Místo realizace:

- třída
- pracovna výtvarné výchovy, keramická dílna, knihovna, počítačová učebna
- hudebna, pracovna muzikoterapie
- mimo školu (muzea, galerie, divadla, koncertní sály, přírodní prostředí)

Metody a formy:

Individuální práce s žákem je dle možností doplňována prací ve skupině. Využívány jsou především motivační metody (vyprávění, rozhovor, motivační demonstrace), vysvětlování, fixační metody, dramatizace a muzikoterapie. Výsledky práce, popř. třídní či školní projekty bývají zakončeny prezentací s výtvarnými i hudebními prvky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - využívá a rozvíjí tvořivé schopnosti a dovednosti - poznává význam umění pro život člověka - používá výtvarné pomůcky a potřeby - pracuje různými výtvarnými technikami - poznává význam umění pro život člověka - využívá a rozvíjí své hudební schopnosti a dovednosti - pozná základní hudební nástroje a používá jednoduché hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodnou motivací a pestrou škálou činností podporuje rozvoj fantazie a tvořivosti - zaměřuje pozornost žáků na umění a jeho význam v běžném životě - střídá různé výtvarné pomůcky a materiály - seznamuje žáky s výtvarnými technikami - vhodnou motivací a pestrou škálou činností zaměřuje pozornost žáků na umění a jeho význam v běžném životě - pomocí pozitivních emocí a prožitku úspěchu je motivuje k dalšímu učení - rozvíjí hudební schopnosti a dovednosti žáků - seznamuje žáky s hudebními nástroji a umožňuje jim hrát na jednoduché hudební nástroje
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - nenechá se odradit nezdarem, vytrvá v práci - je schopen soustředit se a pracovat dle instrukcí 	<ul style="list-style-type: none"> - pozitivně motivuje žáky, povzbuzuje, chválí žáky - zadává přiměřeně náročné úkoly - dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí danému zadání - při práci komunikuje s učitelem i spolužáky - dokáže učitele či spolužáka požádat o radu či pomoc - při hudebních činnostech rozvíjí komunikační dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - zadává srozumitelné instrukce - podporuje komunikaci - diskutuje s žáky o průběhu i výsledku práce - podporuje žáky v komunikaci, vede žáky k vzájemnému naslouchání
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá prostředí a rozvíjí estetické cítění - získává sebedůvěru - kultivuje své vystupování - rozvíjí pomocí hudby vnímání, své estetické cítění a pozitivní vztah k umění 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří estetické prostředí ve třídě i dalších prostorách školy - zvyšuje sebedůvěru žáka kladným hodnocením - umožňuje žákům navštívit různé kulturní akce - volí vhodné a přiměřené hudební ukázky - vhodným příkladem a motivací vede žáky k přiměřenému a kultivovanému vystupování

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí pozitivní vztah k umění - seznamuje se s kulturou jiných národů a etnik - seznamuje se s lidovými písněmi jako se součástí naší národní kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - předkládá žákům dostatek podnětů a ukázek výtvarného umění - umožňuje žákům různými formami poznávat kultury jiných národů - předkládá žákům dostatek podnětů a ukázek hudebního umění - vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění a hudebních aktivit ve svém okolí
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - má osvojené pracovní návyky při výtvarných a hudebních činnostech - snaží se dokončit započatou práci - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci - učí se uplatňovat zásady hlasové hygieny a bezpečnosti při hudebně pohybových aktivitách - učí se hrát na jednoduché hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje pracovní návyky a postupy při výtvarných a hudebních činnostech - povzbuzuje žáky k dokončení započaté práce - seznamuje žáky s bezpečností při práci - vede žáky k uplatňování zásad hlasové hygieny a bezpečnosti při hudebně pohybových aktivitách - vede žáky k šetrnému zacházení s hudebními nástroji

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - OSV	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace) <p>Sociální rozvoj</p> <p>komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov</p>
Multikulturní výchova - MkV	Kulturní rozdíly – jedinečnost a individuální zvláštnosti každého člověka, kultura národů Evropy, význam ochrany kulturních památek, Evropa a svět
Environmentální výchova - EV	Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla – město, vesnice

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Umění a kultura

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova

1.

1.

1. – 3.

			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- zvládnout úkony související s přípravou i vlastní realizací výtvarné činnosti- rozpoznávat a pojmenovat barvy, tvary, objekty- uplatňovat fantazii, představivost a prožitky ve vlastní výtvarné činnosti	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjení grafomotoriky- sebeobslužné činnosti- názvy výtvarných pomůcek- barvy- tvary- objekty- seznámení se základními výtvarnými prostředky a postupy- manipulace s objekty- modelování (kulička, had, hnětení, válení – plastelína, modurit, hlína)- kresba (tužka, pastelky, pastely, uhly,...) tvarově nenáročných předmětů- malba (tempera, prstové barvy, vodové barvy,...)- kresba na základě daného vjemu (poslech, pozorování,...)- nové výtvarné techniky	EV – Ekosystémy	Psaní Pracovní výchova Řečová výchova

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Umění a kultura

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova

1.

2.

4. – 6.

			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- zvládnout úkony související s přípravou i vlastní realizací výtvarné činnosti- rozlišovat, pojmenovávat a třídit barvy, tvary, objekty a získané poznatky uplatňovat při vlastní výtvarné činnosti	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjení grafomotoriky- sebeobslužné činnosti- názvy výtvarných pomůcek - barvy- tvary (kruh, čtverec, obdélník) – užití v tvorbě (např. sněhulák, utěrka, ručník,...)- objekty- seznámení se základními výtvarnými prostředky a postupy- manipulace s objekty- kresba (tužka, pastelky, pastely, uhly,...)- kresba lidské postavy - schematické kreslení zvířat- malba (tempera, prstové barvy, vodové barvy,...)- využití barevných skvrn, zapouštění barev (např. louka, voda,...)	<p>MkV - Kulturní rozdíly</p> <p>EV- Ekosystémy</p> <p>MkV- Kulturní rozdíly</p>	<p>Psaní</p> <p>Počty</p> <p>Počítače</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>O světě</p>

<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vycházet nejen z vjemů zrakových (zapojení ostatních smyslů) - vyjádřit pocit z vlastní výtvarné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - dekorativní práce, střídání prvků - spontánní kresba a malba s náměty ze života - modelování (vykrajování, splétání, jednoduché figurky), glazování - nové výtvarné techniky - kresba na základě daného vjemu (poslech, pozorování,...) - vnímání umění kolem nás (např. ilustrace dětských knih, filmová tvorba, časopisy, některá díla známých malířů...) - kolektivní rozhovory nad pracemi žáků - podíl na prezentaci v rámci třídy i školy 		<p>Čtení O světě</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Počítače</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Řečová výchova Čtení Pracovní výchova</p> <p>Řečová výchova</p>
---	--	--	--

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Ročník

Umění a kultura

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova

2.

7. – 10.

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP
<ul style="list-style-type: none">- zvládnout úkony související s přípravou, vlastní realizací a prezentací výtvarné činnosti- uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty ve vlastní výtvarné činnosti- při vlastní činnosti vycházet z vlastních zkušeností a představ- s dopomocí učitele volit vhodné výtvarné prostředky a postupy	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjení grafomotoriky- sebeobslužné činnosti- podíl na prezentaci v rámci třídy i školy- výběr a třídění vlastních výtvarných prací pro prezentaci- kresba (předměty tvaru kruhu, čtverce, obdélníka, oválu)- kresba, malba – člověk, zvíře- malba, ladění barev, roztírání, otisky, zapouštění grafika- kombinace jednotlivých technik- prostorová tvorba- modelování (náročnější tvary), používání dřívka, špachtlí- glazování- seznámení s vybranými uměleckými díly- malba na dané téma- práce s reprodukcemi a fotografiemi- tradiční postupy a materiály- nové postupy a materiály- land art	<p>MkV- Kulturní rozdíly EV - Ekosystémy</p> <p>Psaní</p> <p>Počty Počítače</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>Čtení Počítače</p> <p>Pracovní výchova</p> <p>O přírodě</p>

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Umění a kultura

Hudební výchova

Hudební výchova

1.

1.

1. – 3.

		
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP
<ul style="list-style-type: none">- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé zvuky- poslouchat jednoduché a krátké písně či skladby- zpívat jednoduché písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem- snažit se správně hospodařit s dechem a srozumitelně vyslovovat- užívat jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář)- reagovat pohybem na hudbu	<ul style="list-style-type: none">- poslouchání, rozlišování a napodobování zvuků okolí a přírody (hlasy zvířat, zvuky dopravních prostředků a věcí, které nás obklopují...)- poslouchání a rozlišování jednotlivých hudebních nástrojů- vnímání zvuků bez využití zrakové opory- poslech skladeb určených dětem- dechové, hlasové, řečové a rytmické činnosti (hra na tělo, rytmizace říkadel, dechová a artikulační cvičení, samostatný výběr písně...)- zpěv lidových i umělých písní- hra na jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář)- spojení jednoduchých tělesných cvičení s hudebním doprovodem- pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami	<p>O světě</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Řečová výchova</p> <p>Tělesná výchova</p>

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Umění a kultura

Hudební výchova

Hudební výchova

1.

2.

4. – 6.

			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- rozlišit nehuďební a huďební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat délku a výšku tónu- soustředit se na poslech jednoduchých skladeb a písní- zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem- správně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší artikulaci a srozumitelnost při zpěvu a rytmiizaci- poznat, pojmenovat a užívat vybrané huďební nástroje- snažit se o propojení vlastního pohybu s huďbou	<ul style="list-style-type: none">- nehuďební a huďební zvuky, mluvený a zpívaný hlas, tóny různé délky, výšky a síly, rozpoznávání tempa a rytmu, zvuk huďebních nástrojů- melodie a skladby určené dětem- zpěv lidových a umělých písní přiměřených hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem žáků- dechová, artikulační a rytmická cvičení, hra na tělo- nástroje Orffova instrumentáře, huďební nástroje- hra na jednoduché nástroje- pohyb podle huďebního doprovodu (podle tempa, nálady - pochod, běh, improvizace...)- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami- relaxace při huďbě		<p>Řečová výchova</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Tělesná výchova</p> <p>Tělesná výchova</p>

8. Člověk a zdraví

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Člověk a zdraví

Vzdělávací obory

Výchova ke zdraví, Tělesná výchova

Předmět

8.1. Výchova ke zdraví

8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je vyučován v předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ v 7. až 10. ročníku. Časová dotace je v 7. až 10. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obor Tělesná výchova je vyučován v předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA v 1. až 10. ročníku. Časová dotace v 1. až 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah:

Vzdělávací obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje základní informace o zdraví člověka, prevenci nemocí, úrazů a zneužívání škodlivých látek a zdravém životním stylu. U žáků jsou rozvíjeny a upevňovány hygienické, stravovací a pracovní návyky, sociální a komunikační dovednosti. Žáci se učí formou modelových situací řešit zdraví ohrožující situace.

Obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova vychází z postižení, pohybových možností a individuálních zvláštností jednotlivých žáků. Důraz je kladen na rozvoj pohybu od spontánního pojetí až k jednoduché řízené pohybové aktivitě. U žáků je sledován zdravotní stav a případné kontraindikace v rámci pohybových činností. Tělesné výchovy se účastní všichni žáci podle svých fyzických možností, tak aby měli možnost prožít radost z vlastní i společné pohybové aktivity. Cílem je eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů. Podporována je také orientace v prostoru a smyslové vnímání.

Škola neorganizuje speciální hodiny zdravotní tělesné výchovy, ale začleňuje její prvky v co největší míře do hodin běžné tělesné výchovy ve všech ročnících jako alternativní formu výuky s cílem zmírnění zdravotního oslabení žáků. Dále umožňujeme žákům se změněným zdravotním stavem účastnit se, v době vyučování, individuálních rehabilitací a hippoterapie, zajišťované rehabilitačními pracovníky ÚSP pro TP Kociánka Brno.

Předmět Tělesná výchova je členěn do 3 tematických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Místo realizace:

- třída
- tělocvična, herna
- mimo školu (hřiště, přírodní prostředí)

Metody a formy:

Důraz je kladen na individuální přístup ke každému žákovi (vzhledem k jeho postižení). Zařazovány jsou také skupinové činnosti a hry, vycházky a aktivity v přírodě, dramatizace. Dále využíváme demonstrační, názorné, fixační metody, relaxační techniky, psychomotorické hry a prvky rehabilitačního a kompenzačního cvičení. Pořádáme školy v přírodě (v rámci ČR i v zahraničí).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se základy fyziologických a psychických změn v dospívání - poznává vlastní pohybové možnosti - zná svá pohybová omezení - umí cvičit podle jednoduchého slovního návodu 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky se změnami v období v dospívání, zajišťuje vhodnou literaturu a názorné pomůcky - v rámci tělesné výchovy umožňuje žákům poznávat své vlastní pohybové možnosti - individuálně objasňuje žákům jejich pohybová omezení - dbá na dodržování pohybových omezení u žáků - formuluje jasné a srozumitelné návody ke cvičení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady bezpečného chování - rozpozná situace ohrožující zdraví, snaží se vyhýbat rizikovým situacím - rozvíjí a využívá pohybové schopnosti a dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky se situacemi ohrožujícími zdraví - učí žáky na danou situaci správně reagovat - v rámci tělesné výchovy nabízí takové činnosti, aby se mohli zapojit všichni žáci - odbourává případný strach z pohybových aktivit, žákům při činnostech pomáhá
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže požádat o pomoc - spolupracuje při kolektivních činnostech - reaguje na jednoduché povely a pokyny 	<ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích učí žáky správným reakcím - na modelových situacích učí žáky formulovat žádost o pomoc - formuluje jasné a srozumitelné pokyny - učí žáky reagovat i na mimoslovní pokyny, gesta
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se sociálními změnami spojenými s dospíváním - vnímá prožitky z pohybových činností - dodržuje pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi (dle věku) - v rámci tělesné výchovy nabízí takové činnosti, které žákům umožní kladné prožívání tělesného pohybu - umožňuje žákům zažít úspěch - stanovuje a vysvětluje žákům pravidla činností a chování
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na zásady zdravého životního stylu a ochrany zdraví - zná preventivní opatření k ochraně zdraví - zná látky ohrožující zdraví, vyhýbá se jejich užívání 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky se zásadami zdravého životního stylu - vysvětluje žákům význam sportu jako plnohodnotného využívání volného času - seznamuje s osobnostmi ze světa sportu - zajišťuje žákům vhodné cvičební prostředí
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti - umí používat základní tělocvičné pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti - seznamuje žáky se základními tělocvičnými pomůckami, kontroluje stav a nezávadnost pomůcek - vybírá vhodné pomůcky pro jednotlivé žáky

Průřezová témata

<p>Osobnostní a sociální výchova - OSV</p>	<p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seberegulace a sebeorganizace – při společných hrách a činnostech žáci cvičí svoji sebekontrolu a sebeovládání (Tv), dostatečnou osvětou nabízíme žákům možnost správné volby pro využití volného času (Vkz) - Psychohygienu – pomocí relaxačních cvičení žáci lépe zvládají celkové zklidnění organismu <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce a soutěživost – v žácích jsou rozvíjeny individuální dovednosti pro zvládání soutěže a konkurence
<p>Environmentální výchova - EV</p>	<p>Vztah člověka k prostředí – aktivní a vědomá péče o životní prostředí při mimoškolních činnostech (hry, sporty, výlety)</p>

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Ročník

Člověk a zdraví

Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví

2.

7. – 10.

		
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata Přesahy a vazby ŠVP
<ul style="list-style-type: none">- vnímat a porozumět vztahům mezi vrstevníky i členy rodiny- chápat důležitost zdravého životního stylu při naplňování základních životních potřeb- respektovat a chránit zdravotní stav svůj i druhých- umět popsat své zdravotní problémy i potíže- znát správné stravovací návyky, uplatňovat zásady zdravé výživy- uplatňovat způsoby bezpečného chování v kontaktu s ostatními lidmi, dokázat vyhledat pomoc v konfliktních a krizových situacích	<ul style="list-style-type: none">- soužití v prostředí školy, kamarádství, vrstevnické skupiny, přátelství- soužití v rodině, rodiče, prarodiče, sourozenci- láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství- zásady osobní hygieny- otužování, význam pohybu pro zdraví- režim dne- nemoci a úrazy- ochrana před nemocemi a úrazy, prevence- bezpečné chování, ochrana před pohlavně přenosnými nemocemi, HIV, hepatitidou,...- návštěva lékaře, lékařská péče- zásady zdravého stravování, zdravá výživa- bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi- formy individuálního násilí, šikana, sexuální kriminalita	<p>O přírodě</p> <p>Pracovní výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - správně reagovat při kontaktu se sociálně patologickými jevy (odmítání všech forem násilí, požádání o pomoc), znát nebezpečí návykových látek, umět odmítnout - znát důležitá telefonní čísla - řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví, bezpečné prostředí ve škole - bezpečnost při mimoškolních činnostech (hry, sport, pravidla silničního provozu pro chodce,...) - kouření, drogy, zneužití léků, šikana, vandalismus - prevence, poradny, pomoc - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - důležitá telefonní čísla - ochrana člověka za mimořádných událostí (varovné signály, evakuace, chemické ohrožení, požár, povodeň, terorismus, ...) 	<p>EV-Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV- Osobnostní rozvoj- Seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>O přírodě</p> <p>O přírodě</p>
---	---	--	---

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Tělesná výchova

1.

1.

1. – 3.

 ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- zvládat základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou- znát protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a dle pokynů je používat- provádět jednoduchá posilovací a kompenzační cvičení- pod vedením učitele zvládat dechová cvičení- s pomocí hudby a slovních pokynů se uvolnit- ve dvojicích provádět hravou formou jednoduché relaxační techniky- reagovat při relaxaci na slovní doprovod učitele- snažit se o správné držení těla v různých polohách, zaujímat správné základní cvičební polohy	<ul style="list-style-type: none">- příprava organismu- cvičení během dne, pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry- zdravotně zaměřené činnosti – cvičení pro správné držení těla- relaxační a dechová cvičení, kompenzační a rehabilitační cvičení pro správné držení hlavy, rozvoj jemné motoriky ruky, protažení zkrácených svalů končetin, rozvoj hrudníku, uvolnění kyčelních kloubů- přímivá cvičení, cviky posilující zádové, mezilopatkové a šjíjové svaly, svalstvo klenby nožní, protahovací cviky		<p>Hudební výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zapojovat odděleně levou a pravou stranu těla, kombinovat různé činnosti částí těla - uvědomovat si správné hygienické podmínky cvičebního prostředí - zvolit adekvátní oděv a obuv - dbát pokynů učitele při všech pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj rovnováhy a koordinace pohybů - hygiena při Tv - bezpečnost při pohybových činnostech 	<p>OSV- Osobnostní rozvoj- Seberegulace a sebeorganizace</p>	
--	--	---	--

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Tělesná výchova

1.

1.

1. – 3.

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - znát a dodržovat pravidla při různých typech honiček - zvládnout orientaci v prostoru tělocvičny a školního hřiště - zvládnout orientaci na vlastním těle - využívat ke cvičení různé typy dostupného tělocvičného náčiní podle pokynů učitele - napodobit delší a krátký pohybový vzorec - znát a řídit se pravidly při hraní jednoduchých her - účastnit se dramatizace krátkého příběhu - vyjádřit pantomimou jednoduché sdělení podle zadání učitele - využívat při cvičení různých rehabilitačních pomůcek a dostupného speciálního náčiní pro handicapované osoby pod vedením učitele - zvládat průpravné cviky pro kotoul vpřed a vzad, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav - skákat přes švihadlo, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav - provádět cvičení na lavičkách a žebřinách - manipulovat s obručí a tyčí - zvládnout přetahování lanem ve dvojicích i v družstvu 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry s využitím tradičního i netradičního náčiní - cvičení bez náčiní - motivační, tvořivé a napodobivé hry - dramatizace - pohybové činnosti jednotlivců a dvojic - základy gymnastiky – jednoduchá akrobatická cvičení - cvičení s náčiním a nářadím 	<p>OSV- Sociální rozvoj- Spolupráce a soutěživost</p>	<p>Řečová výchova</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit rytmus pohybem - zvládnout jednoduchý taneček - zvládnout pochod a jednoduché taneční poskoky a figury - nacvičit skok z místa, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav - reagovat na startovní povel a zvládat běh na krátkou vzdálenost, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav - znát techniku hodů jednoruč malým míčkem, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav - znát zjednodušená pravidla fotbalu a řídit se pokyny učitele při hře - znát pravidla jednoduchých míčových her a uplatňovat je pod vedením učitele - nacvičit hod na cíl - znát a dodržovat pravidla chování v přírodě při společných vycházkách - překonávat terénní překážky při pohybu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmická cvičení - základy atletiky – běh, skok, hod - základy sportovních her – míčové hry - turistika a pobyt v přírodě 		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast

Člověk a zdraví

Vzdělávací obor

Tělesná výchova

Vyučovací předmět

Tělesná výchova

Stupeň

1.

Období

1.

Ročník

1. – 3.

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP
<ul style="list-style-type: none">- dbát pokynů učitele při pohybových činnostech- znát a reagovat na smluvené povely, gesta, signály- znát základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností- znát a používat názvy míčových her, které hraje- znát pravidla fair-play, být schopen soutěžit v družstvu	<ul style="list-style-type: none">- organizace v Tv- komunikace v Tv informace o pohybových činnostech- zásady jednání a chování – fair play	<p>OSV- Sociální rozvoj- Spolupráce a soutěživost</p>
<ul style="list-style-type: none">- vnímat své tělo a pojmenovat jeho části- pojmenovat všechny orgány smyslového vnímání	<ul style="list-style-type: none">- jednotlivé části a smysly lidského těla a jejich užívání	<p>O světě</p>

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Tělesná výchova

1.

2.

4. – 6.

 ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- zvládat základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou- znát protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a používat je- pod vedením učitele používat cviky pro uvolnění- zdokonalovat a dále rozšiřovat podle pokynů učitele základní protahovací, napínací a posilovací cviky,- zdokonalovat dle pokynů učitele dechová cvičení,- dle pokynů učitele provádět relaxační cvičení- být schopen ve dvojicích provádět hravou formou jednoduché relaxační techniky s pomocí masážních míčků a jiných pomůcek i bez nich- reagovat při relaxaci na slovní doprovod učitele,- zdokonalovat správné způsoby držení těla v různých polohách- zaujímat základní cvičební polohy - zapojovat odděleně levou a pravou stranu těla,- kombinovat různé činnosti částí těla- znát cvičení na nářadí podporujícím rozvoj rovnováhy a cvičit na něm- uvědomovat si správné hygienické podmínky cvičebního prostředí- rozlišit krátkodobou a dlouhodobou pohybovou aktivitu,- zvolit oděv a obuv adekvátní zamýšlené pohybové činnosti- uvědomovat si nebezpečí úrazu,	<ul style="list-style-type: none">- příprava organismu- zdravotně zaměřené činnosti protahování končetin, cviky posilující svalstvo, protahovací cviky- relaxační a dechová cvičení- rozvoj jemné motoriky ruky - kompenzační a rehabilitační cvičení pro správné držení těla- rozvoj rovnováhy a koordinace pohybů - hygiena při Tv - bezpečnost při činnostech	<p>OSV- Osobnostní rozvoj- Psychohygiena</p>	
		<p>OSV- Osobnostní rozvoj- Seberegulace a sebeorganizace</p>	

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Tělesná výchova

1.

2.

4. – 6.

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát a dodržovat pravidla při různých typech honiček- využívat ke cvičení různé typy dostupného tradičního i netradičního tělocvičného náčiní- napodobit delší pohybový vzorec - řídit se pravidly při hraní jednoduchých her, hry s upravenými pravidly- znát a řídit se pravidly jednoduchých míčových her- na základní úrovni manipulovat s míčem - využívat při cvičení různých rehabilitačních pomůcek pod vedením učitele- zvládat kotoul vpřed, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav- zvládat kotoul vzad, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav- zvládat jednoduché akrobatické cviky- skákat přes švihadlo, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav- provádět cvičení na lavičkách a žebřinách	<ul style="list-style-type: none">- pohybové hry, pohybová tvořivost a využití tradičního i netradičního náčiní při cvičení- cvičení bez náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry- míčové hry a manipulace s míčem - cvičení s různými druhy rehabilitačních pomůcek- základy gymnastiky – kotoul vpřed, vzad - jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a nářadí	OSV- Sociální rozvoj- Spolupráce a soutěživost	

<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit rytmus pohybem - zvládnout jednoduchý taneček ve dvojicích - zvládnout pochod a jednoduché taneční poskoky a figury - projevovat radost při tanci - zdokonalovat skok z místa, - natrénovat skok s rozběhem, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav - znát nízký start - reagovat na startovní povel a zdokonalovat běh na krátkou vzdálenost, pokud mu to umožňuje jeho zdravotní a fyzický stav - rozumět rozdílu při běhu na krátkou vzdálenost a vytrvalostním běhu - překonávat terénní překážky při pohybu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmická cvičení pohybové činnosti jednotlivců, dvojic a skupin - základy atletiky – běh, skok, hod - cvičení a pobyt v přírodě 		<p>Hudební výchova</p>
--	---	--	-------------------------------

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Období

Ročník

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Tělesná výchova

1.

2.

4. – 6.

 ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát základní povely a při cvičeních a plnit je,- znát základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní- znát názvy nejběžnějších sportů- jednat v duchu fair-play, být schopen soutěžit v družstvu- být si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo, - vnímat své tělo a pojmenovat jeho části, pojmenovat základní pohybové činnosti,- pojmenovat a využívat všechny orgány smyslového vnímání při poznávání svého okolí	<ul style="list-style-type: none">- organizace při TV, komunikace v Tv - seznámení s nejběžnějšími sporty- zásady jednání a chování – fair play- měření a posuzování pohybových dovedností- informace o svém těle a pohybových činnostech- činnosti s využíváním smyslových orgánů		<p>O světě</p>

Vzdělávací oblast

Člověk a zdraví

Vzdělávací obor

Tělesná výchova

Vyučovací předmět

Tělesná výchova

Stupeň

2.

Ročník

7. – 10.

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - být schopen respektování vlastních možností - zvládat osvojovat si pohybové dovednosti vzhledem ke svým individuálním předpokladům - pochopit a umět se připravit na začátek pohybové činnosti i její ukončení - pokoušet se vytvářet varianty jednoduchých pohybových her - seznámit se a umět praktikovat některé ze základních kompenzačních a relaxačních technik, provádět relaxační cvičení - přizpůsobit své pohybové aktivity aktuálnímu stavu ovzduší a počasí - uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - zvládat protahovací, napínací a posilovací cviky - provádět silová cvičení s náčiním i bez něj - zdokonalovat cvičení ke správnému držení těla - zapojovat odděleně i společně levou a pravou stranu těla - zapojovat do pohybových aktivit různé části těla - znát cvičení na nářadí podporujícím rozvoj rovnováhy a cvičit na něm - provádět koncentrační a postřehová cvičení se zapojením všech smyslů - uvědomovat si správné hygienické podmínky cvičebního prostředí - zvolit oděv a obuv adekvátní zamýšlené pohybové činnosti - uvědomovat si nebezpečí úrazu při pohybových aktivitách a přiměřeně se chovat 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodná a nevhodná cvičení, vhodné a nevhodné pohybové aktivity - příprava organismu na cvičení - rozvíjení kreativity, psychomotorická cvičení - kompenzační a relaxační cvičení - cvičení v různých situacích a podmínkách - posilovací a protahovací cvičení - cvičení ke správnému držení těla - koordinační cviky a cvičení pro rozvoj rovnováhy - koncentrační a postřehová cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	<p>OSV- Osobnostní rozvoj- Psychohygiena</p>	<p>Hudební výchova</p>

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Stupeň

Ročník

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Tělesná výchova

2.

7. – 10.

 ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- zvládat osvojované pohybové dovednosti v souladu se svými individuálními předpoklady- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti, chování při pohybových aktivitách- projevovat přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti- překonávat strach, nedůvěru- umět se vyrovnat s porážkou a neúspěchem- vytvářet varianty jednoduchých pohybových her- provádět základní gymnastická cvičení dle svého zdravotního a fyzického stavu- zvládat cvičení s náčiním a na vybraném nářadí - cvičit s hudbou a rytmickým doprovodem - být schopen běhu na dráze i v terénu dle svého zdravotního a fyzického stavu- manipulovat s míčkem při hodu do dálky dle svých fyzických možností- aktivně se zapojit do sportovních her s upravenými pravidly- mít základní poznatky z turistiky a orientace v terénu- mít povědomí o základních turistických dovednostech a ochraně přírody	<ul style="list-style-type: none">- posuzování vhodnosti zvolených aktivit - pravidla hygieny a bezpečnosti, chování při pohybových aktivitách, - gymnastická cvičení - cvičení s náčiním a na vybraném nářadí - rytmická cvičení - atletické aktivity - tradiční i netradiční pohybové hry s upravenými pravidly- základní turistické dovednosti a ochrana přírody		<p>Hudební výchova</p>

Vzdělávací oblast

Člověk a zdraví

Vzdělávací obor

Tělesná výchova

Vyučovací předmět

Tělesná výchova

Stupeň

2.

Ročník

7. – 10.

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy,
žák by měl

Učivo ŠVP

Průřezová témata
Přesahy a vazby ŠVP

- jednat v duchu fair-play, být schopen soutěžit v družstvu
- dodržovat určené prvky pohybové činnosti a sledovat svoje výkony
- znát a dodržovat základní pravidla her
- znát smluvené povely, gesta
- znát základní odbornou terminologii zařazovaných sportovních aktivit
- znát základy historie a současnosti sportu
- mít povědomí o významných sportovních soutěžích,

- zásady fair-play
- základní pravidla her, organizace při Tv
- komunikace při Tv
- základy odborné terminologie
- historie a současnost sportu
- významné sportovní soutěže

OSV-
Sociální
rozvoj-
Spolupráce
a
soutěživost

Řečová
výchova

9. Člověk a svět práce

ŠVP pro žáky se STMP

Vzdělávací oblast

Člověk a svět práce

Vzdělávací obor

Člověk a svět práce

Předmět

9.1. Pracovní výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je vyučována v předmětu PRACOVNÍ VÝCHOVA v 1. až 10. ročníku. Časová dotace v 1. až 3. ročníku je 3 hodiny týdně, v 4. až 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku 5 hodin týdně, v 9. a 10. ročníku 6 hodin týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Systematicky ovlivňuje rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků. Pomáhá žákům zapojit se do běžného života a umožňuje jim přípravu pro vykonávání jednoduchých pracovních činností. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učí se pracovat samostatně i ve skupině, vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, pomůckami a nářadím.

Předmět je členěn do 6 okruhů:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (pouze na 2. stupni)

Místo realizace:

- třída
- pracovna výtvarné výchovy
- dílna
- keramická dílna
- cvičná kuchyňka
- „třída pod širým nebem“ s pěstitelským stolem
- exkurze mimo školu (muzea, zahradnictví, chráněné dílny apod.)

Metody a formy:

Vyučovací metody vychází především z didaktických zásad přiměřenosti, názornosti a posloupnosti. Využíváme metody a formy práce, které zároveň podporují rozvoj komunikačních dovedností. V rámci předmětu je realizováno i projektové vyučování (krátkodobé nebo dlouhodobé projekty celoškolského nebo třídního rozsahu).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - umí zacházet s předměty denní potřeby - zná využití základních pracovních pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům využití vhodných pomůcek (s přihlédnutím k tělesnému postižení) - zajišťuje nové pomůcky dle aktuální nabídky
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vybírá vhodné pracovní postupy - překonává vzniklé obtíže - dokončuje zadané úkoly 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáka s různými pracovními postupy - vede ke správnému způsobu užití materiálů a pracovních nástrojů - pomáhá žákům řešit vzniklé obtíže - povzbuzuje žáky k dokončení práce
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat základní pracovní pomůcky, nástroje a nářadí - rozumí jednoduchým instrukcím 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s pracovními pomůckami, nástroji a nářadím - zadává instrukce jasně a srozumitelně
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje v kolektivu - přijímá odpovědnost za výsledky své i společné práce 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje práci ve dvojicích i ve skupině - vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci - poukazuje na význam a přínos dobře odvedené práce - vysvětluje důsledky nedokončené nebo špatně provedené práce
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní návyky a dovednosti využívá ve svém volném čase 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům zažít úspěch - umožňuje žákům na základě jasně stanovených kritérií hodnotit svou činnost i její výsledky - vede žáky k aktivnímu trávení volného času
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá úkony související se sebeobsluhou - získává manuální zručnost, vytváří si pracovní dovednosti a návyky - rozvíjí vlastní motoriku - dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje rozvoj samostatnosti - vhodně volenými činnostmi rozvíjí a upevňuje pracovní dovednosti a návyky - vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny - zajišťuje dostupnost a používání ochranných pracovních prostředků - zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků, poskytuje pomoc

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - OSV	Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none">- Rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none">- Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních schopností pro spolupráci, rozvoj sociálních vlastností pro spolupráci, vzájemná pomoc, řešení problémů, spolupráce ve dvojici i ve skupině, snaha o dosažení co nejlepších výsledků
Environmentální výchova - EV	Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vztah člověka a prostředí, důsledky lidských činností na prostředí, podmínky života a možnosti jejich ohrožení, zemědělství a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi, vliv lidských aktivit na krajinu, ochrana životního prostředí

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Období	Ročník
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1.	1.	1. – 3.

 SEBEOBSLUHA			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - zvládnout oblékání a svlékání, obouvání - udržovat pořádek 	<ul style="list-style-type: none"> - správné používání WC - osobní hygiena (mytí, čištění zubů, hygienické potřeby) - svlékání a oblékání - používání knoflíků a zipů - obouvání a zouvání obuvi - zavazování bot - péče o osobní věci, školní pomůcky - skládání a věšení oděvů - ukládání věcí na určené místo - utírání prachu - sběr, třídění a vynášení odpadků 		O světě

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- třídit materiál podle velikosti, tvaru, barev- zvládat základní manuální dovednosti- používat jednoduché postupy při tvorbě výrobků- pracovat podle slovního návodu	<ul style="list-style-type: none">- třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, korálky apod.) podle velikosti, barvy, tvaru- manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání, apod.)- navíjení, navlékání, splétání, stříhání, vázání, lepení- práce s papírem (mačkání, trhání, vytrhávání, překládání, stříhání, lepení)- provádění činností podle instrukcí učitele	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost</p>	<p>Počty</p> <p>Výtvarná výchova</p>

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> - sestavování jednoduchých plošných skládanek (hříbky, mozaika, puzzle) - prostorové objekty ze stavebnic (stavění z kostek – komíny, mosty, zdi, domy) - skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů - sestavování tvarů ze špejlí, tyček 		<p>Počty</p>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích - pečovat o pokojové rostliny - znát jednoduché zahradní náčiní (využívání podle individuálních možností žáka) 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody - sběr přírodnin (např. šišky, kaštiny, bukvice, žaludy) - klíčení semen - pěstování pokojových rostlin, zalévání - pozorování podmínek pro život rostlin (voda, světlo, teplo, půda, vzduch) - pojmenování základního zahradního náčiní a znalost jeho využití (např. hrábě, motyčka) 		<p>O přírodě</p> <p>O přírodě</p> <p>O přírodě</p>

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát vybavení kuchyně- připravit jednoduché stolování- připravit jednoduchý pokrm- chovat se vhodně při jídle- zvládat drobné úklidové práce v domácnosti	<ul style="list-style-type: none">- základní vybavení kuchyně- předměty používané při stolování- jednoduchá úprava stolu- suroviny (výběr, nákup)- příprava jednoduchého pokrmu- základní pravidla stolování- drobné úklidové práce- jednoduchý úklid v kuchyni (např. utírání stolu, mytí nádobí)- seznámení s řádem školní kuchyňky		O světě

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Stupeň	Období	Ročník
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1.	2.	4. – 6.

 SEBEOBSLUHA			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - pečovat o své tělo a zevnějšek - pečovat o své osobní věci - zvládat běžnou údržbu oděvů a obuvi - umět volit oblečení dle počasí - umět volit oblečení k různým příležitostem 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování hygienických návyků - péče o osobní věci a školní pomůcky - ukládání pomůcek ve třídě i do aktovky - skládání a ukládání oděvů, věšení na ramínka, péče o čistotu oděvů - čištění a ukládání obuvi - účelné oblékání - vhodné a estetické oblékání 		<ul style="list-style-type: none"> O světě O světě

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- pracovat podle předlohy- používat přiměřené pracovní postupy při tvorbě výrobků - využívat fantazii i tradiční prvky- volit vhodné pomůcky a nástroje k použitému materiálu- udržovat pořádek na pracovním místě- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none">- orientace v jednoduchých předlohách a nákresech- jednoduché pracovní operace a postupy (ukládání předmětů a materiálů, navíjení na cívku, namotávání, vázání, navlékání, proplétání, stříhání, skládání, lepení)- organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla- spontánní tvorba – hra v prostoru- balení dárků - seznámení s pomůckami a nástroji a jejich používáním- praktické uspořádání pracovního místa- úklid pracovního místa po ukončení práce - hygiena při práci- bezpečnostní pravidla- jednoduché ošetření drobného zranění	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost</p>	<p>Čtení</p> <p>Čtení</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>O světě</p>

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- provádět jednoduchou montáž a demontáž se stavebnicemi- pracovat podle předlohy nebo slovního návodu- spojovat a rozpojovat jednoduché předměty- dodržovat pořádek na pracovním místě- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none">- sestavování plošných nebo prostorových objektů ze stavebnic (šroubování, spojování prvků stavebnic)- spojování špejlí drátem nebo provázkem- práce podle slovního návodu, orientace v předloze a návodu- montáž a demontáž jednoduchých předmětů, ukládání do krabic- skládání a rozkládání krabic- praktické uspořádání pracovního místa- úklid pracovního místa po ukončení práce- hygiena při práci- bezpečnostní pravidla- jednoduché ošetření drobného zranění	OSV- Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	Čtení
			O světě

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát vhodné podmínky a základní postupy pro pěstování vybraných rostlin- pěstovat a ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny- znát a používat vhodné pomůcky, nástroje a náčiní- vědět o léčivkách a jedovatých rostlinách- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none">- vytváření podmínek pro pěstování rostlin- příprava půdy, hnojení- poznávání vybraných druhů rostlin- setí semen, sázení rostlin, péče o ně (zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, omývání listů)- pěstování a využití zeleniny- pojmenování a využití vhodných nástrojů a náčiní- léčivé a jedovaté rostliny- sbírání léčivých rostlin- hygiena při práci- bezpečnostní pravidla- jednoduché ošetření drobného zranění	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	O světě Počítače Počítače Čtení Počítače

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none">- znát vybavení kuchyně- připravit jednoduché pohoštění- znát zásady správné výživy- dodržovat pravidla chování a správného stolování- umět používat jednoduché kuchyňské nástroje- zvládat běžné úklidové práce- udržovat pořádek na pracovním místě- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci- seznámit se s ochranou vlastní osoby i majetku	<ul style="list-style-type: none">- vybavení kuchyně včetně elektrospotřebičů- příprava jednoduchého pohoštění- mazání chleba, rohlíků, teplé nápoje, krájení, čištění ovoce a zeleniny- zásady správné výživy- zásady stolování- používání příboru, ubrousku- chování u stolu- správné používání kuchyňských nástrojů- čisticí prostředky, jejich využití v kuchyni- úklid (utírání prachu, zametání, mytí podlahy)- pomoc při prostírání a sklizení nádobí- průběžný úklid svého pracovního místa- hygiena při práci- bezpečnostní pravidla- jednoduché ošetření drobného zranění- seznámení s řádem školní kuchyňky- odemykání a zamykání, zámky, klíče		<p>O světě</p> <p>O světě</p> <p>O světě</p>

Vzdělávací oblast
Člověk a svět práce

Vzdělávací obor
Člověk a svět práce

Vyučovací předmět
Pracovní výchova

Stupeň
2.

Ročník
7. – 10.

 PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat různé druhy materiálů - získat vědomosti o materiálech, nástrojích a postupech - volit vhodný pracovní postup podle druhu materiálů - orientovat se v jednoduchých návodech - vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišování materiálů (dřevo, kovy, plasty) - vlastnosti materiálů - nástroje k zpracování různých materiálů - seznámení se základními pracovními postupy - vhodné postupy při zpracování vybraných materiálů - práce se dřevem (práce s pilníkem, brusným papírem, zatloukání hřebíků, slepování, barvení, lakování, vrtání, šroubování, práce s pilkou) - práce s drátem (ohýbání, štípání, splétání) - seznámení s dalšími materiály (plech, plasty, sklo) - práce podle slovního návodu, čtení jednoduchého návodu, orientace v předloze a návodu - používání vhodných nástrojů a pomůcek při zpracování vybraných materiálů - hygiena při práci - bezpečnostní pravidla - jednoduché ošetření drobného zranění - seznámení s řádem školní dílny 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p>	<p>O přírodě</p> <p>Výchova ke zdraví</p> <p>Čtení</p>

<ul style="list-style-type: none"> - používat ochranné pomůcky při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - ochranné pomůcky, jejich význam a používání při práci 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	
 PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ			
<p>Očekávané výstupy, žák by měl</p>	<p>Učivo ŠVP</p>	<p>Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - sestavit podle návodu jednoduchý model - zvládnout montáž a demontáž při práci se stavebnicemi - provádět údržbu jednoduchých předmětů - - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy 	<ul style="list-style-type: none"> - sestavování jednoduchých modelů (např. z papíru, balzy) - konstrukční stavebnice - montáž a demontáž (výměna baterií, složení a rozebrání mlýnku jednoduchého mechanického stroje, např. mlýnek) - údržba jednoduchých předmětů - zacházení s elektrickými spotřebiči, pravidla bezpečnosti, zapojování spotřebičů - hygiena při práci - bezpečnostní předpisy 		<p>Výchova ke zdraví</p> <p>Čtení</p>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy, žák by měl	Učivo ŠVP	Průřezová témata ŠVP Přesahy a vazby ŠVP
<ul style="list-style-type: none">- pěstovat a ošetřovat rostliny v interiéru	<ul style="list-style-type: none">- pokojové květiny- pěstování vybraných rostlin, výživa rostlin- klíčení semen- využití květin v interiéru- sušení, aranžování květin, jednoduchá vazba	<p>EV – Základní podmínky života</p> <p>O přírodě</p> <p>Výtvarná výchova</p>
<ul style="list-style-type: none">- volit vhodné pracovní postupy při pěstování	<ul style="list-style-type: none">- podmínky a zásady pěstování- základní zpracování půdy- ochrana proti škůdcům	<p>Výtvarná výchova</p> <p>O přírodě</p>
<ul style="list-style-type: none">- znát základní zásady pěstování zeleniny	<ul style="list-style-type: none">- pěstování zeleniny- využití, skladování, konzervování zeleniny	<p>Výtvarná výchova</p> <p>O přírodě</p>
<ul style="list-style-type: none">- při práci používat vhodné pracovní pomůcky	<ul style="list-style-type: none">- pracovní pomůcky a jejich využití	<p>Výtvarná výchova</p>
<ul style="list-style-type: none">- znát běžné druhy ovoce	<ul style="list-style-type: none">- druhy ovoce- pěstování ovoce- využití, skladování, konzervování ovoce	<p>O přírodě</p>
<ul style="list-style-type: none">- seznámit se s běžnými léčivými rostlinami, znát nebezpečí jedovatých rostlin	<ul style="list-style-type: none">- léčivé rostliny, koření- pěstování léčivých rostlin- jedovaté rostliny	<p>O přírodě</p>
<ul style="list-style-type: none">- vědět o způsobu chovu drobných zvířat	<ul style="list-style-type: none">- chov zvířat v domácnosti- hygiena chovu	<p>O přírodě</p>
<ul style="list-style-type: none">- znát zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	<ul style="list-style-type: none">- kontakt se zvířaty	<p>O přírodě</p>
<ul style="list-style-type: none">- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none">- zásady hygieny- bezpečnost při práci	<p>Výchova ke zdraví</p>

<ul style="list-style-type: none">- znát zásady zdravé výživy- dodržovat základní principy stolování	<ul style="list-style-type: none">- zásady zdravé výživy- úprava stolu a stolování, výzdoba stolu- jednoduché prostírání- prostírání při slavnostních příležitostech- chování u stolu		Výchova ke zdraví
---	---	--	--------------------------

E2. UČEBNÍ OSNOVY PRO ŽÁKY S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

1. Člověk a komunikace

ŠVP pro žáky se STMP a SPVV

Vzdělávací oblast

Člověk a komunikace

Vzdělávací obor

Rozumová výchova, Řečová výchova

Předmět

1.1. Rozumová výchova

1.2. Řečová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – Rozumová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět ROZUMOVÁ VÝCHOVA vychází ze vzdělávacího oboru Rozumová výchova. Předmět je vyučován v 1. až 10. ročníku s časovou dotací 4 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obor Rozumová výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Tato oblast má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím.

Vzdělávací obor Rozumová výchova se snaží o rozvíjení rozumových schopností žáků a dosažení optimální možné úrovně. Vede žáka k uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností, rozvoji samostatnosti při každodenních činnostech, rozvoji řečových schopností, případně osvojení komunikačních dovedností za použití speciálních metod komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody), osvojení základů orientace, rozvíjení poznávacích schopností a osvojení základů psaní hůlkového písma.

Předmět je členěn do 3 tématických okruhů:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. Tyto součásti rozumové výchovy mohou u některých žáků vyústit v osvojení základů čtení, základů psaní a v osvojení základů orientace v kvantitativních vztazích.

Místo realizace:

- třída, škola
- exkurze mimo školu – návštěvy divadel, knihovny, obchodů, restaurací, jízda MHD apod.
- přírodní prostředí

Metody a formy:

Výuka probíhá skupinovou i individuální formou, dle možností a schopností žáků za využití Augmentativních a alternativních systémů, TEACCH programu, VOKS, Sociální učení, Globální metoda čtení, Analyticko-syntetická metoda čtení, genetické psaní, psaní hůlkovým písmem.

Charakteristika vyučovacího předmětu – Řečová výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět ŘEČOVÁ VÝCHOVA vychází ze vzdělávacího oboru Řečová výchova patřící do vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Předmět je vyučován v 1. až 10. ročníku. Je realizován dle individuálních potřeb žáků v menších časových celcích nebo jako samostatná hodina s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obor Řečová výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Tato oblast má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím. Vzdělávací obor Řečová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků. Pro žáky, u nichž je verbální komunikace omezena, nebo zcela nemožná, jsou určeny Augmentativní a alternativní komunikační systémy. Naší snahou je podpora a rozvoj vhodné komunikace dle individuálních možností a schopností žáků tak, aby byla funkčním nástrojem.

Místo realizace:

- třída
- všechny další prostory školy využívané žákem
- mimo školu

Metody a formy:

Individuální forma výuky, Augmentativní a alternativní systémy, TEACCH program, VOKS, koncept Bazální stimulace.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí – Rozumová výchova

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je používat - pozná a rozlišuje základní piktogramy - používá učební pomůcky - dodržuje naučené stereotypy - nechá se motivovat k práci - zvládá motorickou imitaci předvedených pohybů a činností - snaží se uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích - má základní představy v psaní, čtení, počtech 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotlivé strategie volí dle individuálních možností žáka a závažnosti jeho postižení - předkládá žákům dostupné pomůcky, učební materiály, knihy - využívá denní rituály k posílení návykových stereotypů - volí a rozvíjí vhodný motivační systém - podporuje a upevňuje kladné stereotypy činností a chování - vytváří modelové i reálné situace - využívá metody - Sociální učení, Globální metoda čtení, Analyticko-syntetická metoda čtení, genetické psaní, psaní hůlkovým písmem - střídá výukové metody k zajištění atraktivity a udržení žákovy pozornosti
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - překonává pocity strachu - chápe a plní jednoduché příkazy - řeší známé situace na základě nápodoby či opakování - orientuje se v časovém režimu dne - orientuje se ve svém okolí - umí požádat o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří atmosféru důvěry - instruuje žáky dle jejich individuálních možností a schopností - vytváří modelové situace k zautomatizování vhodných reakcí - posiluje orientaci žáků v čase například pomocí vizualizace denních režimů a časových rozvrhů - vede žáky k tomu, aby se dokázali orientovat ve svém nejbližším okolí
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na své jméno - pozná známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními či nonverbálními formami komunikace - dokáže pozdravit a vhodně reagovat - reaguje na jednoduchá sdělení a pokyny - vyjadřuje souhlas či nesouhlas - vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady 	<ul style="list-style-type: none"> - oslovuje žáky jménem - využívá Augmentativní a alternativní systémy - rozvíjí aktivní i pasivní slovní zásobu - motivuje žáky k verbálnímu i nonverbálnímu projevu - vytváří klidnou a přátelskou atmosféru - pobízí žáky k vyjádření souhlasu a nesouhlasu, svých potřeb

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí - navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím přiměřeně svým možnostem - rozlišuje osoby různého pohlaví - osvojuje si vhodné chování v konkrétních situacích - spolupracuje se svými učiteli a spolužáky - chová se zdrženlivě k neznámým osobám 	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky poznávat členy rodiny a osoby nejbližšího okolí - posiluje vytváření přátelské atmosféry - podněcuje rozvoj komunikace - vytváří modelové situace, vede žáky k dodržování základních společenských návyků - učí žáky rozlišovat známé a cizí osoby - podporuje komunikaci mezi žáky
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá sebeobsluhu - poznává a používá předměty denní potřeby - plní úkoly podle přiměřených instrukcí - rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří u žáků sebeobslužné návyky - učí žáky poznávat a používat předměty denní potřeby - učí žáky rozlišovat a třídit předměty dle různých kritérií a manipulovat s nimi - rozvíjí základní manuální dovednosti - vhodně motivuje k činnostem - procvičuje algoritmy jednoduchých pracovních činností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí – Řečová výchova

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže funkčně komunikovat s okolím - rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům, je schopen je užívat 	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodnou formu komunikace dle individuálních potřeb dítěte, a přiměřené tempo získávání komunikačních dovedností (volí alternativní způsoby komunikace) - seznámí žáka se základními jednoduchými pojmy, znaky a symboly vhodnou formou komunikace a učí je žáka užívat
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit svůj problém, přání a ví na koho se obrátit - dokáže si říct o pomoci - dokáže vyjádřit své pocity a myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit svůj problém a přání, a to vhodným a srozumitelným způsobem - vytváří atmosféru důvěry - vede žáky k tomu, aby rozpoznali problémovou situaci a dokázali požádat o pomoc - reaguje na vyjádření pocitů a myšlenek žáků, vzájemnou komunikaci podporuje a směřuje - vytváří atmosféru důvěry
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - má přiměřenou slovní zásobu - dokáže komunikovat se svým okolím - rozumí sdělení a reaguje na ně 	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí různých forem a metod práce rozvíjí aktivní i pasivní slovní zásobu - seznámí okolí s formou komunikace, kterou žák užívá - vytváří příležitosti interakcí mezi žákem a lidmi v jeho okolí - podává sdělení žákovi formou, která je pro něj srozumitelná, dává mu jasné informace - požaduje důsledně vhodnou reakci na sdělení

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje daná pravidla komunikace - vnímá ostatní jako komunikační partnery - je schopen vyjádřit svůj názor a akceptovat názor ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - při práci využívá modelových i spontánně vzniklých situací pro osvojení vhodné komunikace mezi lidmi - vytváří situace, kdy učí žáka dávat prostor komunikačnímu partnerovi - vytváří situace pro interakci různých komunikačních partnerů - motivuje žáky k vyjádření vlastních názorů - posiluje sebedůvěru žáků a vhodný způsob komunikace prostřednictvím kladného hodnocení
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - má osvojené pracovní návyky - podle instrukcí plní zadané úkoly - přijímá hodnocení výsledků své práce 	<ul style="list-style-type: none"> - žáka vhodně motivuje, při činnostech trvá na splnění úkolu, cvičí koncentraci, prodlužuje dobu práce - zadává přiměřené úkoly dle individuálních schopností žáka - instrukce zadává takovým způsobem, aby byly žákovi srozumitelné a jasné - vede žáky k přijetí hodnocení výsledků jejich činnosti

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Ročník

Člověk a komunikace

Rozumová výchova

Rozumová výchova

1. – 10.

ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

Učivo ŠVP

- vnímat různé podněty a reagovat na ně
- vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže
- reagovat na oslovení jménem, znát své jméno
- znát členy své rodiny
- poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem

- somatické, vibrační, vestibulární, akustické a vizuální podněty
- vytváření pocitu bezpečí a jistoty
- vytváření kladných emočních situací
- překonávání strachu z okolí
- uvědomování si vlastní osoby
- odstraňování projevů sebepoškozování
- vyjádření souhlasu či nesouhlasu - gesty, verbálně
- sdělení přání, potřeby
- v případě potřeby nastavení a využívání alternativní a augmentativní komunikace
- vlastní osoba; znát a používat vlastní jméno, reakce na oslovení
- nácvik pozdravu - verbálně, gesty
- rodina, členové rodiny, jména členů rodiny
- členové širší rodiny
- rozlišení: chlapci - děvčata, pán - paní
- vztahy mezi lidmi: koho mám rád, kdo mne má rád
- reakce na hlas dospělé osoby a jeho intonaci, na přítomnost dalších osob
- vztahy ve škole, spolužáci (rozlišení chlapec – dívka), učitelé
- znalost jmen spolužáků a učitelů

<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor - poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti - pojmenovat části svého těla případně na ně ukázat - řadit obrázky podle zadaných kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> - prostorová orientace - seznámení s prostředím třídy, orientace ve třídě. - seznámení s budovou školy, orientace ve škole - časová orientace (roční období, části dne, dny v týdnu) - poznávání předmětů denní potřeby - poznávání školních pomůcek - sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky; - ukazování částí obličeje, těla u zrcadla s vedením ruky - samostatné ukazování a pojmenovávání částí těla a obličeje - péče o zdraví - poznávání různých činností, předmětů a zvířat na obrázcích, modelech, ve skutečnosti - třídění a řazení předmětů podle různých kritérií - sociální čtení – poznávání běžně používaných symbolů - poznávání a rozlišování piktogramů - poznávání běžně užívaných symbolů (WC, umývárna) - poznávání dopravních symbolů - poznávání jednoduchých (tiskacích) písmen - sociální počty – poznávání peněz, porovnávání peněžních částek, čtení cen výrobků
---	--

ROZVÍJENÍ LOGICKÉHO MYŠLENÍ A PAMĚTI

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

- koncentrovat se na určitou činnost
- rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků
- orientovat se na stránce, na řádku
- číst vybraná písmena a krátká slova
- zvládnout složení dějových obrázků
- opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázku

Učivo ŠVP

- odpoutávání od stereotypních činností, ulpívavého myšlení
- snaha o koncentraci pozornosti
- cvičení pozornosti
- manipulační činnosti
- manipulační činnost doprovázená pojmenováním, komentářem
- koncentrace pozornosti na určitou činnost
- motivace k soustředěné činnosti skupinové či individuální
- pozorné sledování krátkého vyprávění, poslech hudby, pozorné sledování televize, videa
- porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků
- vytváření asociací (slovo = osoba, věc, činnost),
- zobecňování (jablka, hrušky = ovoce)
- konkretizace (ovoce = jablko, hruška)
- abstrakce – barva, počet
- negace, příčinné souvislosti
- orientace na řádce, na stránce, nácvik pohybu po řádce zleva doprava
- nácvik čtení – globální metoda, analyticko-syntetická metoda, sociální čtení, piktogramy, říkanky, básničky, krátké texty
- skládání dějových obrázků
- rozvíjení paměti, zapamatování a opakování slov, říkanek, básniček
- zapamatování si několika slov
- vyprávění podle obrázků
- reprodukce krátkého textu, vyprávění

<ul style="list-style-type: none"> - přiřazovat číslíce počtu prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou denní dobu, roční období - základní časové vztahy – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra - představy počtu, vytváření představ; posloupnost čísel, porovnávání a přiřazování číslíc - vytváření a chápání kvantitativních vztahů (všechno, nic, mnoho, málo). - vytvářet představy počtu - hmatem, zrakem, verbálně. - pokus o psaní číslíc
--	--

ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> - uchopit a podržet podaný předmět - uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní - nakreslit různé druhy čar 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení paže, lokte, zápěstí, dlaní a prstů obou rukou - rozvíjení hrubé i jemné motoriky - uchopení předmětů do celé ruky, do špetky, do dvou prstů - uvolňovací cvičení ruky, prstů, manipulační činnosti s předměty - nácvik správného úchopu tužky, štětce nebo jiného psacího náčiní - čmárání prstem do písku, do krupice, do rýže - spontánní malba – prstem, houbou, úchop tužky a štětce, voskovkami, pastelkami, fixem, tužkou - svislé čáry shora dolů - svislé čáry zdola nahoru - šikmé čáry shora dolů - šikmé čáry zdola nahoru - odstředivé čáry, dostředivé čáry - oblouky – horní, dolní, oběma směry - vlnovky - smyčky

<ul style="list-style-type: none">- poznat základní geometrické tvary- poznat grafickou podobu písmen - napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic	<ul style="list-style-type: none">- základní geometrické tvary- písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen- první písmeno jména, ukázaného předmětu- rovnání písmen do řádků - hůlkové písmo- číslice
--	---

Vzdělávací oblast

Člověk a komunikace

Vzdělávací obor

Řečová výchova

Vyučovací předmět

Řečová výchova

Ročník

1. – 10.

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

Učivo ŠVP

- reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby
- snažit se o správné dýchání
- vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty
- znát své jméno a reagovat na oslovení jménem
- znát jména nejbližších osob a spolužáků

- vytváření pocitu bezpečí a jistoty
- verbální podněty dospělé osoby
- reakce na hlas dospělé osoby a jeho intonaci, na přítomnost dalších osob
- snaha o soustředěné naslouchání a porozumění slovům a jednoduchým větám
- prvky bazální stimulace
- nácvik správného dýchání,
- dechová a fonační cvičení
- foukání, sfukování předmětů
- systémy augmentativní a alternativní komunikace
- orofaciální stimulace,
- oromotorika, cvičení mluvidel, cviky rtů a jazyka
- kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku
- vyjádření libosti a nelibosti – souhlasu a nesouhlasu
- sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciací
- napodobování hlasů a zvuků
- oslovování jménem
- reakce na vlastní jméno
- jména nejbližších osob, spolužáků

<ul style="list-style-type: none"> - sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - komentování dějové posloupnosti - motivace k slovnímu projevu - ovládnutí síly hlasu - fonetická cvičení, nácvik hlásek a slov - alternativní a augmentativní komunikace - tvorba a rozvíjení slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií - spontánní a jednoduché tématické rozhovory
<ul style="list-style-type: none"> - umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty 	<ul style="list-style-type: none"> - napodobování různých zvuků - nácvik pozdravu, poděkování
<ul style="list-style-type: none"> - využívat komunikační počítačové hry 	<ul style="list-style-type: none"> - počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace - nácvik jednoduchých říkanek a básniček

2. Člověk a jeho svět

ŠVP pro žáky se STMP a SPVV

Vzdělávací oblast

Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor

Smyslová výchova

Předmět

2.1. Smyslová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení:

Vyučovací předmět SMYSLOVÁ VÝCHOVA vychází ze vzdělávacího oboru Smyslová výchova patřící do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět je vyučován v 1. až 10. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se realizuje vzdělávacím oborem SMYSLOVÁ VÝCHOVA, která systematicky procvičuje zrakové, sluchové, čichové, chuťové a hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci v konkrétních situacích. Předmět SMYSLOVÁ VÝCHOVA je zaměřený na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání, myšlení a řeči. Smyslové poznávání je jedním z nejdůležitějších, a u žáků s těžkým mentálním znevýhodněním někdy i jediným spojením se světem. Smyslová výchova prolíná všemi vzdělávacími obory a vytváří předpoklady pro zvládnutí jejich vzdělávacích obsahů.

Předmět je členěn do 5 tematických okruhů:

- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení prostorového vnímání
- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Místo realizace:

- třída, škola
- exkurze mimo školu – návštěvy divadel, knihovny, obchodů, restaurací, jízda MHD apod.
- přírodní prostředí

Metody a formy:

Převažuje individuální práce se žákem, dle možností je doplňována skupinovou prací. Využíváme především prvky bazální stimulace, Augmentativní a alternativní systémy, Wilbarger Brushing Program, míčkování, prvky aromaterapie.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům - používá učební pomůcky - snaží se uplatňovat získané zkušenosti v praktických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotlivé strategie volíme dle individuálních možností žáka a závažnosti jeho postižení - předkládáme žákům dostupné pomůcky, knihy - využíváme denní rituály k posílení návykových stereotypů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - překonává pocity strachu - chápe a plní jednoduché příkazy - řeší známé situace na základě nápodoby či opakování - orientuje se ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme atmosféru důvěry - instruuje žáky dle jejich individuálních možností a schopností - vytváříme modelové situace - vedeme žáky k tomu, aby se dokázali orientovat ve svém nejbližším okolí
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - pozná známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními či nonverbálními formami komunikace - reaguje na své jméno - reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas - vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady 	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme Augmentativní a alternativní systémy - rozvíjíme aktivní i pasivní slovní zásobu - motivujeme žáky k verbálnímu i nonverbálnímu projevu - oslovuje žáky jménem - vytváříme přátelskou atmosféru - pobízí žáky k vyjádření souhlasu a nesouhlasu, svých potřeb
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím vlastního těla - navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím přiměřeně svým individuálním možnostem - osvojuje si vhodné chování v konkrétních situacích přiměřeně svým možnostem 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme u žáků představu o vlastním těle - posiluje vytváření přátelské atmosféry - podněcuje rozvoj komunikace - vytváříme modelové situace vedeme žáky k dodržování základních společenských návyků
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá sebeobsluhu - poznává a používá předměty denní potřeby - rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme u žáků sebeobslužné návyky - učíme žáky poznávat a používat předměty denní potřeby <p>učíme žáky rozlišovat a třídit předměty dle různých kritérií a manipulovat s nimi</p>

Vzdělávací oblast

Vzdělávací obor

Vyučovací předmět

Ročník

Člověk a jeho svět

Smyslová výchova

Smyslová výchova

1. – 10.

ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

Učivo ŠVP

- uchopit a manipulovat s předměty

- vnímání prostoru oběma očima, jedním okem
- cvičení zrakového soustředění na výrazné předměty (lesklé, barevné apod.)
- ukazování na předměty (dle zájmu o předmět, na požádání)
- cvičení na koordinaci pohybu oko ruka
- manipulování s předměty

- rozlišovat tvary a barvy předmětů

- cvičení zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů
- rozlišování a třídění předmětů podle tvaru, velikosti a barev

- poznat, řadit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti

- manipulace s předměty
- poznávání předmětů běžné denní potřeby
- rozlišování a třídění předmětů podle tvaru, velikosti a barev

- třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty

- poznávání změn a rozdílů na skutečných předmětech, fotografiích a obrázcích
- přiřazování předmětů k jejich fotografiím a či obrázkům
- třídění obrázků podle obsahu, poznávání změn a rozdílů na obrázcích

- poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky

- navazování zrakového kontaktu
- sledování osob v blízkém okolí
- poznávání spolužáků a osob ve svém okolí (dle jejich charakteristik - jména, podoby, vůně, typických projevů v chování, na fotografiích)

<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat denní dobu podle činností, obrázku nebo piktogramu - napodobit předvedené pohyby 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení denních časových úseků podle činností, obrázků nebo piktogramů - využívání denních režimů dle programu TEACCH - nácvik časové posloupnosti dle dějových obrázků - upevňování vizuomotorické koordinace, napodobování různých pohybů předváděných učitelem, cvičení nápodoby
 ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ	
Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> - reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání - poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky - poznat podle hlasu osoby ze svého okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sluchové percepce - sluchově motorická cvičení - oslovování žáka jménem - nácvik žádoucí reakce na jméno - nácvik soustředění sluchového vnímání pomocí zvuků - poznávání a rozlišování zvuků - rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity - napodobování různých zvuků - experimentování s jednoduchými hudebními nástroji - poslouchání hudby - cvičení sluchové paměti - cvičení na rozlišování zvuků - sluchová cvičení s využitím zraku a bez využití zraku - rozlišování a poznávání hlasů osob ze svého okolí

<ul style="list-style-type: none"> - poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky - rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchová cvičení s využitím zraku a bez využití zraku - sluchově motorická cvičení - rozlišování zvuků v přírodě (hlasy zvířat, zpěv ptáků apod.) - rozlišování zvuků na ulici - seznámení s různými zvuky souvisejícími s denním životem a jejich rozlišování - nácvik adaptace a žádoucí reakce na běžné zvuky z okolního prostředí, které jsou žákovi nepříjemné; odbourávání strachu z těchto zvuků
--	--

ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní sebeobslužné dovednosti - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů - třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru - poznat známé předměty podle hmatu 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik sebeobslužných dovedností (oblékání, osobní hygiena, stolování, úklid) a jejich provádění vedoucí k co nejvyšší míře samostatnosti - somatická stimulace - rozvíjení hmatové percepce, - manipulace s předměty, - nácvik úchopů předmětů různých tvarů, velikosti a z různých materiálů - poznávání stejných a odlišných předmětů hmatem s využitím a bez využití zraku - třídění předmětů – podle tvaru, velikosti, povrchu - poznávání předmětů hmatem s využitím a bez využití zraku

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu) 	<ul style="list-style-type: none"> - dotýkání se předmětů s různým povrchem, přírodních látek, hlazení textilií - hry s vodou, s bublinkami - rozlišování fyzikálních vlastností předmětů - třídění předmětů dle jejich fyzikálních vlastností
---	--

PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> - vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru - orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí - rozlišovat vpravo-vlevo - rozlišovat nahoře-dole, před-za, vedle - řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímání prostoru - vestibulární stimulace - polohování - řízený pohyb po prostoru (dopředu, dozadu, doprava, doleva, nahoru, dolů) - orientace ve třídě, škole, nejbližším okolí - poznávání prostředí třídy, školy a nejbližšího okolí - orientace ve třídě, škole, nejbližším okolí - rozlišování pravá-levá - směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru - řazení předmětů podle směrové orientace - řazení, skládání a umísťování předmětů v prostoru a na ploše podle pokynů - plnění jednoduchých příkazů - příroda a počasí v ročních obdobích - oblékání v jednotlivých obdobích - svátky a zvyky v jednotlivých obdobích - pohybové aktivity vztahující se k jednotlivým ročním obdobím

ROZVÍJENÍ CHUŤOVÉHO A ČICHOVÉHO VNÍMÁNÍ

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

- rozlišit jednotlivé chutě
- poznat předměty čichem podle vůně
- rozlišit vůně a pachy
- poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky

Učivo ŠVP

- poznávání chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů
- rozlišování základních chutí (slané, sladké, kyselé, hořké)
- rozvoj čichové percepce
- dechová cvičení
- rozlišování předmětů čichem
- poznávání potravin, předmětů a různých látek čichem,
- specifické vůně potravin
- libé a nelibé pachy
- rozlišování žádoucích a nežádoucích pachů
- specifické vůně potravin
- výcvik ochranné čichové funkce

3. Umění a kultura, Člověk a zdraví

ŠVP pro žáky se STMP a SPVV

Vzdělávací oblast

Umění a kultura

Vzdělávací obor

Člověk a zdraví

Hudební výchova

Pohybová výchova

Předmět

3.1. Hudební a pohybová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět HUDEBNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA vznikl integrací vzdělávacích oborů Hudební výchova a Pohybová výchova. Předmět je vyučován v 1. až 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obor Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, rozvíjí jejich estetické cítění a dává prostor pro uplatnění tvořivých schopností a zprostředkování zážitků. Tento vzdělávací obor vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, rytmické a intonační schopnosti a podporuje schopnost hudbu emocionálně prožít. Prostřednictvím hudebních činností dochází k rozvíjení sluchu, motoriky žáků a podpoře rozvoje řečových schopností. Hudební činnosti pomáhají k odreagování napětí, k překonávání únavy a zlepšování nálady.

Vzdělávací obor Pohybová výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Obor rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Pohybová výchova je zaměřena na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjení pohybové kultury.

Místo realizace:

- třída
- hudebna
- mimo školu (muzea, galerie, divadla, koncertní sály, přírodní prostředí)

Metody a formy:

Výuka probíhá skupinovou i individuální formou, dle možností a schopností žáků. Využíváme prvků Bazální stimulace, prvků muzikoterapie, demonstrační metody, navozené situace, spontánního projevu žáků a relaxačních technik.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s významem umění pro život člověka - využívá a rozvíjí své hudební a hudebně pohybové schopnosti a dovednosti - zná základní hudební nástroje a používá je 	<ul style="list-style-type: none"> - zaměřuje pozornost žáků na umění a jeho význam vhodnou motivací a přiměřenou škálou činností - k učení motivuje pomocí pozitivních emocí a prožitku úspěchu - rozšiřuje obzor poznání žáků - rozvíjí hudební a pohybové schopnosti a dovednosti žáků - seznamuje žáky s hudebními nástroji a umožňuje jim hrát na různé hudební nástroje
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - nenechá se odradit nezdarem, vytrvá v činnosti - je schopen se soustředit a vykonávat zadané činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - dodává žákům sebedůvěru - vytváří prostředí pro prožití úspěchu a dostatek příležitostí - podle potřeby žákům radí a pomáhá - pozitivně motivuje žáky, povzbuzuje, chválí, poskytuje funkční kritiku - zadává přiměřeně náročné úkoly vhodným způsobem (funkční komunikace)
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - při hudebních a pohybových činnostech rozvíjí komunikační dovednosti - rozumí danému zadání 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá vhodnou formu komunikace, podporuje žáky v komunikaci - zprostředkovává interakce ve skupině při skupinových aktivitách - zadává srozumitelné instrukce
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí pomocí hudebních a hudebně pohybových činností své vnímání, estetické cítění a pozitivní vztah k umění, hudbě a pohybu - získává sebedůvěru a osvojuje si vhodné chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné a přiměřené hudební ukázky - nabízí a prezentuje různé hudební styly a žánry - zařazuje širokou škálu pohybových činností (dle individuálních schopností žáků) - zprostředkovává žákům příjemné prožitky hudby a pohybových aktivit - umožňuje žákům navštívit různé kulturní akce - zvyšuje sebedůvěru žáka kladným hodnocením - vhodným příkladem a motivací vede žáky k vhodnému chování a jednání v konkrétních situacích

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - učí se uplatňovat zásady hlasové hygieny a bezpečnosti při hudebně pohybových aktivitách - učí se hrát na jednoduché hudební nástroje - učí se jednoduchým rytmickým pohybům do hudby, tanci 	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k uplatňování zásad hlasové hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách - vede žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji - zprostředkovává žákům jednoduché rytmické aktivity, pohybové hry, ukázky tance
--------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast
Umění a kultura
Člověk a zdraví

Vzdělávací obor
Hudební výchova
Pohybová výchova

Vyučovací předmět
Hudební a pohybová
výchova

Ročník
1. – 10.

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností	Učivo ŠVP
 <ul style="list-style-type: none">- zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii- rozlišovat zvuky hudebních nástrojů- soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby- zvládnout uvolnění a zklidnění organismu- získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	<ul style="list-style-type: none">- kontaktní dýchání- masáž stimulující dýchání- dechová a fonační cvičení- intonační a melodická cvičení- nácvik výslovnosti- poslech libé hudby- poslech zvuků hudebních nástrojů- diferenciaci výrazně rozlišných hudebních nástrojů- sluchová diferenciaci zvukově podobných hudebních nástrojů- určování hudebních nástrojů podle zvuku- poslech – říkadla, lidové písně, jednoduché krátké skladby určené dětem, relaxační hudba, hudba s výrazným rytmem, krátké skladby různého charakteru- soustředěný poslech spojený s vnímáním rytmu a melodie- somatická, vestibulární, vibrační stimulace- relaxační cvičení, prvky jógových cvičení- somatická, vestibulární, vibrační, orofaciální stimulace- základní manipulace s drobnými předměty

<ul style="list-style-type: none"> - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh - zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu - zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry a cvičení – motivační a napodobivé hry, průpravné hry, asistované cvičení, pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní - asistované plnění jednoduchých pohybových činností dle pokynů a povelů - nácvik samostatného plnění jednoduchých povelů a pokynů - úchop předmětů - manipulace s hudebními nástroji - asistovaná hra na jednoduché rytmické hudební nástroje - hra na jednoduché hudební nástroje - hra na jednoduché hudební nástroje doprovázena zpěvem či hudbou - hra na jednoduché hudební nástroje v kolektivu, doprovázena zpěvem či hudbou - somatická a vestibulární stimulace - nácvik základních pohybových činností - orientace v prostoru - turistika a pobyt v přírodě – vycházky, pohyb v terénu - somatická a vestibulární stimulace - motorická a rytmická cvičení - vnímání rytmu, posilování rytmu - asistovaná rytmizace - samostatná rytmizace - rytmizace říkadly, hra na tělo, Orffův instrumentál - hudebně pohybová činnost – pohybové hry s říkadly a popěvky, pohyb podle rytmického doprovodu - jednoduché tanečky a rytmická cvičení - hlasový projev na daný podnět - nápodoba zvuků - hra na jednoduché hudební nástroje
--	---

	- intonace a rytmizace dle nápodoby- hlasový projev s doprovodem hudebního nástroje- popěvování známých melodií s doprovodem hudebního nástroje- zpěv písní s hudebním doprovodem- nácvik správné výslovnosti textů písní a říkadel

4. Umění a kultura, Člověk a svět práce

ŠVP pro žáky se STMP a SPVV

Vzdělávací oblast

Umění a kultura

Vzdělávací obor

Člověk a svět práce

Výtvarná výchova

Pracovní výchova

Předmět

4. 1. Pracovní a výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA vznikl integrací vzdělávacích oborů Pracovní výchova a Výtvarná výchova. Předmět je vyučován v 1. až 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obor Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Cílem vzdělávacího oboru Výtvarná výchova je rozvíjet tvořivé schopnosti a dovednosti žáků při osobitém způsobu vidění světa, umožnit jim vyjádřit vlastní pocity. Snažíme se vytvářet u žáků základní výtvarné dovednosti a rozvíjet estetické vnímání.

Vzdělávací obor Pracovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků a učí je pracovat s různými druhy materiálů. Zaměřuje se na rozvíjení motorických schopností a dovedností, rozvoj základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy. Zvyšuje samostatnost žáků, jejich soběstačnost a nezávislost

Předmět PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA je členěn do 6 okruhů:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Výtvarná činnost
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Místo realizace:

- třída, škola
- mimo školu (muzea, galerie, exkurze, přírodní prostředí)

Metody a formy:

Individuální práce se žákem je dle možností doplňována prací skupinovou. Vyučovací metody vychází především z didaktických zásad přiměřenosti, názornosti a posloupnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák podle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - využívá a rozvíjí tvořivé schopnosti a dovednosti - používá výtvarné pomůcky a potřeby - pracuje různými technikami - umí zacházet s předměty denní potřeby - zná použití základních pracovních pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodnou motivací podporujeme rozvíjení tvořivosti při osobitém způsobu vidění světa - střídá různé výtvarné pomůcky a materiály - seznamuje žáky s různými technikami - seznamuje žáky s předměty denní potřeby v konkrétních situacích a učí je s nimi zacházet - umožňuje žákům využití vhodných pomůcek
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - chápe a plní jednoduché příkazy - je schopen soustředit se na práci - dokončuje zadané úkoly - řeší známé situace na základě nápodoby či opakování 	<ul style="list-style-type: none"> - zadává přiměřeně náročné úkoly vhodnou formou - předkládá různorodé, zajímavé úkoly - motivuje žáky k dokončení práce - vytváří modelové a reálné situace
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým instrukcím - dokáže požádat o radu či pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - zadává instrukce přiměřeně individuálním možnostem žáků - podněcuje samostatnou verbální a nonverbální komunikaci
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá okolní prostředí - získává sebedůvěru - osvojuje si vhodné chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří estetické prostředí ve třídě - zvyšuje sebedůvěru žáka pochvalou - vede žáky k dodržování základních společenských návyků
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduché úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny - získává manuální zručnost, vytváří si pracovní dovednosti a návyky - využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály - podílí se na jednoduchých praktických činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje rozvoj samostatnosti a soběstačnosti v rámci sebeobslužných činností - vhodně volenými činnostmi vytváří a upevňuje pracovní dovednosti a návyky a rozvíjí manuální zručnost - seznamuje s jednoduchými pracovními technikami - rozvíjí základní manuální dovednosti, procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností - zvažuje reálné možnosti každého žáka při zadávání úkolů, volí vhodnou motivaci

 SEBEOBSLUHA	
Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none">- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)- dodržovat klid a čistotu při stravování- umět používat příbor- udržovat pořádek ve svých věcech a svém okolí	<ul style="list-style-type: none">- nácvik svlékání a oblékání oděvu - oblékání jednotlivých částí oděvu, svlékání a oblékání oděvu- obouvání, zouvání bot- rozepínání a zapínání oděvů- Hygienické návyky - osobní hygiena, spolupráce při hygieně, funkce a používání hygienických pomůcek- nácvik správného sezení u jídla- stolování a stravování- nácvik samostatného stolování a samostatnosti při jídle- čistota při stravování- nacvičování správného žvýkání a kousání potravy- pití slánkou, pití z hrnku- používání lžice, příboru, nádobí- skládání a ukládání oděvu, odkládání oděvů na věšák a obuvi na určené místo- udržování pořádku v osobních věcech úklid věcí ve třídě

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

- zvládnout základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracovat podle slovního návodu
- udržovat pracovní místo v čistotě

Učivo ŠVP

- nácvik různých druhů úchopů
- práce s pískem, manipulace s předměty, práce se stavebnicemi, manipulační činnosti spojené se slovním komentářem
- třídění drobného materiálu
- vlastnosti materiálu a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- jednoduché pracovní postupy a techniky
- pracovní pomůcky - funkce a správné užívání jednoduchých pracovních pomůcek
- užití jednoduchých technik, zpracování vybraných materiálů
- nácvik samostatné pracovní činnosti dle slovního komentáře
- užití některých jednoduchých pracovních pomůcek
- lidové zvyky, tradice, řemesla
- nácvik úklidu pracovního místa

VÝTVARNÁ ČINNOST

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

- zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- používat na elementární úrovni prostředky a postupy
- vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary
- uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech
- vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity

Učivo ŠVP

- uplatnění vlastního těla - manipulace s objekty
- základní dovednosti pro práci v ploše a prostoru
- prostorová tvorba a modelování (papír, textilie, stavebnice, hlína, modelovací hmoty)
- kresba a malba různými nástroji, malba na různorodý materiál
- netradiční výtvarné techniky
- využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací
- vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí vybranými prostředky a postupy

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami

Učivo ŠVP

- manipulace s jednoduchými předměty, konstruktivní hry (skládačky, puzzle, kostky)
- stavebnice, různé typy stavebnic plošných, prostorových a konstrukčních
- montáž a demontáž

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny
- používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní
- dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě

Učivo ŠVP

- pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- základní podmínky pro pěstování rostlin
- pěstování rostlin ve třídě
- péče o pokojové rostliny, zalévání květin
- pomůcky a náčiní pro práci na zahradě
- pomůcky a náčiní pro práci na zahradě
- základy hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností

- provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy
- prostříít stůl pro běžné stolování
- zvládnout nákup a uložení základních potravin
- připravit jednoduchý pokrm podle pokynů
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti

Učivo ŠVP

- drobné domácí práce - základní úklid, utírání prachu, mytí podlahy, mytí nádobí, praní drobného prádla
- stolování, prostírání stolu, úklid stolu, vhodné chování při stolování
- nákup a skladování potravin
- příprava jednoduchých pokrmů, příprava studených a teplých nápojů
- zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti

5. Člověk a zdraví

ŠVP pro žáky se STMP a SPVV

Vzdělávací oblast

Člověk a zdraví

Vzdělávací obor

Rehabilitační tělesná výchova

Předmět

5.1. Rehabilitační tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA vychází ze vzdělávacího oboru Rehabilitační tělesná výchova patřící do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět je vyučován v 1. až 10. ročníku 4 hodiny týdně.

Škola neorganizuje speciální hodiny zdravotní tělesné výchovy, ale začleňuje její prvky v co největší míře do hodin Rehabilitační tělesné výchovy. Dále umožňujeme žákům účastnit se v rámci vyučování individuálních rehabilitací zajišťovaných rehabilitačními pracovníky Ústavu sociální péče pro tělesně postižené Kociánka Brno.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se realizuje vzdělávacím oborem Rehabilitační tělesná výchova a učí žáky základním poznatkům, které mohou využívat v každodenním životě. Rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Úkolem předmětu Rehabilitační tělesná výchova je rozvíjení aktivní hybnosti žáků, správné držení těla, zvládnutí základních pohybových dovedností, rozvíjení a posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá k rozvíjení hybnosti žáků a tím současně rozvíjí i jejich rozumové schopnosti a zmírňuje důsledky jejich postižení.

Místo realizace:

- třída, škola
- tělocvična, herna
- mimo školu (hřiště, přírodní prostředí)

Metody a formy:

Převažuje individuální práce se žákem s ohledem na jeho postižení, dle možností jsou zařazovány skupinové aktivity, hry a vycházky do přírody.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

	Žák dle svých individuálních možností a schopností:	Učitel:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vlastní pohybové možnosti - cvičí s fyzickou podporou - napodobuje různé předvedené pohyby - umí cvičit podle jednoduchého slovního návodu 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům poznávat své vlastní pohybové možnosti - poskytuje fyzickou podporu - předvádí konkrétní cviky - formuluje jasné a srozumitelné návody ke cvičení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - překonává pocity strachu - chápe a plní jednoduché příkazy - uplatňuje zásady bezpečného chování - rozvíjí a využívá pohybové schopnosti a dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváří atmosféru důvěry - odbourává strach z pohybových aktivit - instruuje žáky dle jejich individuálních možností a schopností - seznamuje žáky se situacemi ohrožujícími zdraví - nabízí činnosti přiměřené schopnostem žáků
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže požádat o pomoc - reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá Augmentativní a alternativní systémy - pobízí žáky k vyjádření souhlasu a nesouhlasu - formuluje jasné a srozumitelné pokyny - učí žáky reagovat i na mimoslovní pokyny, gesta
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá prožitky z pohybových činností - dodržuje daná pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - nabízí činnosti, které žákům umožní kladné prožívání tělesného pohybu - seznamuje žáky s pravidly přiměřeným způsobem - trvá na dodržování nastavených pravidel
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti - používá základní tělocvičné pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti - vybírá vhodné pomůcky pro jednotlivé žáky a učí je s nimi zacházet

	
Očekávané výstupy, žák by měl podle svých individuálních možností	Učivo ŠVP
<ul style="list-style-type: none"> - získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - snažit se o samostatný pohyb - uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímání pocitů při cvičení - stimulace pohybu v prostoru a změny polohy - uvolňovací cvičení, relaxační cvičení - uvolňování spastických částí těla - techniky Bazální stimulace - úkony zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin - rozvíjení aktivního pohybu - ležení a otáčení se na vhodné podložce - zvedání hlavy s výdrží, otáčení hlavy - přetáčení trupu - lezení a plazení - vertikalizace - nácvik chůze s oporou, s dopomocí, samostatný pohyb - dechová cvičení - uvolňovací cvičení - rozvíjení hybnosti - polohování, změny polohy - procvičování sezení na židli, samostatného stoje - zásady správného držení těla

<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet motoriku a koordinaci poloh 	<ul style="list-style-type: none"> - koordinace pohybů - rozvoj cíleného pohybu rukou a prstů - nácvik různých druhů úchopů - rozvíjení jemné i hrubé motoriky: manipulace s předměty, vkládání, navlékání, stavebnice, puzzle, kostky, mozaiky, míčky, práce s modelovací hmotou, trhání, přebírání a úchop drobných předmětů
<ul style="list-style-type: none"> - zaujímat správné základní cvičební polohy 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování koordinace pohybů - nácvik správného držení těla - nácvik zaujímání správných základních cvičebních poloh
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - úkony zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin - uvolňovací cvičení - posilovací cvičení - rozvíjení motoriky – koordinace pohybů - rovnovážná cvičení
<ul style="list-style-type: none"> - reagovat na pokyny k dané pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrační předcvičování učitelem se slovním doprovodem - asistované cvičení žáků za slovního doprovodu - nácvik samostatného pohybu dle nápodoby se slovním doprovodem - nácvik samostatného pohybu na slovní pokyn
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduché pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - chůze po nakloněné rovině - chůze po schodech a ze schodů - hry s míči – kutálení, kopání do míče, hod na cíl, hod horním obloukem, chytání míče - pohybové činnosti v rytmu hudby - běh na krátké vzdálenosti, střídání běhu s chůzí - poskoky, skoky snožmo, seskoky - stoj na jedné noze - překonávání překážek - chůze po čáře, po lavičce - pohybové hry

F. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

F1. HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

1. Obecné zásady

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi i rodičům informace a zpětnou vazbu o chování a školní práci žáka.
- Při hodnocení učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Hodnocení vede k pozitivnímu vyjádření a je pro žáky motivující.
- Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě.
- Podklady pro hodnocení získává učitel soustavným sledováním výkonů žáka, jeho aktivity, snahy a zájmu o učivo.
- Na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky žáka, jeho osobní rozvoj.

2. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Pozorování žáka při školních činnostech.
- Mluvený projev, odpovědi na otázky, rozhovor.
- Písemný projev.
- Výtvarný projev, pracovní činnosti.
- Domácí úkoly.
- Skupinová práce.
- Projektové práce.

3. Hodnocení a klasifikace

- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni 1 – 5 (viz. tabulka).
- Znamka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování.
- Hodnocení musí probíhat průběžně a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- V případě nápadného zhoršení prospěchu je nutno informovat zákonného zástupce žáka.
- Významným prvkem učení je práce s chybou.

Tabulka stupňů klasifikace					
	1	2	3	4	5
Čtení	Učivo zvládá bez obtíží	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo nezvládá
	Čte věty s porozuměním	Čte slova, obsahu vět částečně rozumí	Čte slabiky, slova čte s pomocí	Čte písmena, slabiky čte s pomocí	
Psaní	Učivo zvládá bez obtíží	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo nezvládá
	Píše čitelně, opisuje a přepisuje	Píše čitelně s drobnými chybami	Píše se slovní náповědou	Píše pouze s trvalým vedením	
Počty	Učivo zvládá bez obtíží	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo nezvládá
	Počítá samostatně, bez chyb	Učivu rozumí, občas chybuje	Často chybuje – počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	
Počítače	Učivo zvládá bez obtíží	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo nezvládá
	Je aktivní a snaživý	O učivo se zajímá, snaží se	Je málo snaživý, potřebuje motivaci	K práci potřebuje silnou motivaci	
O světě O společnosti O přírodě	Učivo zvládá bez obtíží	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo nezvládá
	Učivu rozumí, je aktivní	Učivo částečně zvládá, na otázky reaguje	V učivu má mezery, často odpovídá chybně	V učivu má výrazné mezery	
Hudební výchova	Pěkně zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá, do činností se zapojuje	K činnostem potřebuje motivaci	K činnostem potřebuje silnou motivaci	Je pasivní, nejeví zájem o činnosti
	Je aktivní a snaživý	Je snaživý	Se zájmem poslouchá hudbu	Vnímá hudbu	
Výtvarná výchova	Je samostatný a zručný	Pracuje s malou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí	Nespolupracuje
	Je aktivní a snaživý	Má zájem, snaží se	Je málo snaživý	K činnostem potřebuje silnou motivaci	
Výchova ke zdraví	Učivo zvládá bez obtíží	Učivo zvládá s malou pomocí	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo nezvládá
	Učivu rozumí, je aktivní	Učivo částečně zvládá, na otázky reaguje	V učivu má mezery, často odpovídá chybně	V učivu má výrazné mezery	
Tělesná výchova	Je obratný a snaživý	Cvičí s malou pomocí	Je méně obratný	Cvičí pouze s trvalou pomocí	Nespolupracuje
	Je aktivní a snaživý	Je snaživý	Je málo snaživý, potřebuje motivaci	K činnostem potřebuje silnou motivaci	
Pracovní výchova	Je samostatný a zručný	Pracuje s malou pomocí	Pracuje s pomocí	Pracuje s trvalou pomocí	Nespolupracuje
	Je aktivní a snaživý	Má zájem, snaží se	Je málo snaživý	K činnostem potřebuje silnou motivaci	

4. Obecné zásady

- Žák je seznámen s tím, co se má učit.
- Žák ví, jaké činnosti bude vykonávat.
- Žák ví, co po něm učitel bude požadovat.
- Žák je seznámen s tím, co učitel bude hodnotit.
- Žák má možnost vyjadřovat se k činnostem, je veden k sebehodnocení.

5. Hodnocení a klasifikace chování žáků

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy.
- Při klasifikaci chování je přihlíženo k věkovému uvědomění si přestupku a jeho dopadu na okolí, k morální a rozumové vyspělosti žáka, k opakovanosti přestupků a k ignoraci předchozích opatření, zejména závěrů výchovné komise.

Kritéria pro jednotlivé stupně chování jsou následující:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto výjimečně a ojediněle.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování. Je málo přístupný výchovnému působení a své chyby se snaží nahodile napravit.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování a školním řádem. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu, není přístupný výchovnému působení a své chyby se nesnaží napravit..

Škola přihlíží při hodnocení chování žáka také k jeho chování mimo školu, dopustí-li se žák závažného provinění, které projednávají se školou zaměstnanci ÚSP pro TP Kociánka 2 nebo policie ČR.

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Vyučující získává podklady pro hodnocení a klasifikaci následujícími metodami:

- soustavným diagnostickým pozorováním
- soustavným sledováním výkonu žáka
- analýzou výsledků činností žáka
- konzultací s ostatními učiteli
- konzultacemi s pracovníky SPC (zejména u žáků s těžšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami)
- rozhovorem se žákem a zákonnými zástupci žáka
- různými druhy zkoušek
- didaktickými testy
- praktickými činnostmi

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka, typu zdravotního postižení i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáky, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáka v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem. Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitel s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

Vyučující dodržují při klasifikaci zásady pedagogického taktu.

7. Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

8. Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Jazyková komunikace určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetích po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalostí českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

9. Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a možnosti jeho výkonu.

Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl objektivně hodnotit sebe a svou práci. Učitel pomůže žákovi zhodnotit úspěch či neúspěch.

V sebehodnocení žáků upřednostňujeme ústní formu.

10. Výstupní hodnocení

V souladu s § 51 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., vydá škola žákovi v posledním roce plnění povinné školní docházky výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 školského zákona.

Výstupní hodnocení se vydává žákovi na konci 1. pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Jde o shodný termín s termínem vydávání vysvědčení.

11. Širší slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití širšího slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům, věku a zdravotnímu postižení žáka. Širší slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení aktivity žáka a jeho přístupu k učení. Jsou uvedeny i souvislosti, které ovlivňují žákův výkon s naznačením jeho dalšího rozvoje. Obsahuje tak zdůvodnění, hodnocení a doporučení jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

12. Komisionální přezkoušení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním dle § 15 odst. 2, 3. Předseda komise a třídní učitel sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví příslušný zkoušející po projednání se zástupcem ředitele školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

13. Opravná zkouška

Jestliže žáci devátých či desátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, neprospěli na konci druhého pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů (s výjimkou předmětů výchovného zaměření), konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého či desátého ročníku.

14. Dodatečná zkouška - odložená klasifikace

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý či desátý ročník.

Pokud není dostatek podkladů pro hodnocení žáka (např. z důvodu vysoké absence), rozhoduje o dodatečné zkoušce pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

15. Hodnocení předmětů s převahou naukových poznatků u žáků se středně těžkým mentálním postižením

Kriteria hodnocení žáků s STMP se odvíjejí od vzdělávací strategie školy, klíčových kompetencí a zohledňují individualitu žáka i jeho možnosti vzhledem k postižení.

Cílem hodnocení je posilovat vnitřní motivaci žáků k učení a utváření vhodných sociálních dovedností a vztahů.

Kriteria hodnocení žáků:

- míra osvojení požadovaných poznatků
- schopnost používat osvojené poznatky
- samostatnost při řešení úkolů
- aktivita v přístupu k předmětu, zájem o něj a vztah k němu
- schopnost zapojit se do práce se získanými poznatky
- celková úroveň projevu
- kvalita výsledků činnosti
- sociální dovednosti - respektování pokynů, dodržování pravidel tj. požádá, poprosí, poděkuje, omluví se, výdrž, trpělivost, pořádek na pracovišti, kázeň, zdvořilost, spolupráci ve skupině, vzájemná komunikace, orientace v jednoduchých situacích, ochota pomáhat, požádat o pomoc, přijmout pomoc, schopnost brát ohled na odlišné dispozice druhých, schopnost dělit se s ostatními o pomůcky nebo materiál, zájem o výsledek práce, schopnost hodnotit práci svou i práci druhých, pocit odpovědnosti za výsledek práce

16. Hodnocení předmětů s převahou praktických dovedností /činností/ u žáků se středně těžkým mentálním postižením

Při hodnocení žáka v předmětech praktického zaměření přihlížíme k podmínkám učení a hlavně k možnostem a schopnostem žáka vzhledem k jeho postižení. Hodnotíme konkrétní **výsledek** žákova snažení – materiální výtvar, poznatek, produkci - ale také cestu /proces/, který vede k dosažení výsledku tj. způsob jednání a chování v souvislosti s daným učivem. U žáků se středně těžkým mentálním postižením se zaměřujeme na rozvoj praktických a motorických dovedností a zejména na rozvoj dovedností sociálních.

Kriteria hodnocení:

- **postoj k učení** – zájem o předmět, snaha, plnění úkolů, snaha o dokončení každé práce
- **nápaditost** – uplatnění vlastních nápadů při práci
- **propracování** – důslednost, úprava práce
- **sociální dovednosti** – respektování pokynů, dodržování pravidel tj. požádá, poprosí, poděkuje, omluví se, výdrž, trpělivost, pořádek na pracovišti, kázeň, zdvořilost, spolupráci ve skupině, vzájemná komunikace, orientace v jednoduchých situacích, ochota pomáhat, požádat o pomoc, přijmout pomoc, schopnost brát ohled na odlišné dispozice druhých, schopnost dělit se s ostatními o pomůcky nebo materiál, zájem o výsledek práce, schopnost hodnotit práci svou i práci druhých, pocit odpovědnosti za výsledek práce

F2. HODNOCENÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č.48/2005 Sb., o základní vzdělávání.

1. Obecné zásady

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi i rodičům informace a zpětnou vazbu o chování a školní práci žáka.
- Při hodnocení učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Hodnocení vede k pozitivnímu vyjádření a je pro žáky motivující.
- Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě.
- Podklady pro hodnocení získává učitel soustavným sledováním výkonů žáka, jeho aktivity, snahy a zájmu o učivo.
- Na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky žáka, jeho osobní rozvoj.
- Žák má možnost vyjadřovat se k činnostem, je veden k sebehodnocení.

2. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Pozorování žáka při školních činnostech.
- Mluvený projev, odpovědi na otázky, rozhovor.
- Písemný projev.
- Výtvarný projev, pracovní činnosti.
- Domácí úkoly.
- Výsledky činností.
- Praktické dovednosti.
- Sociální dovednosti.
- Různé druhy zkoušek.
- Rozhovor se zákonnými zástupci.
- Konzultace s vyučujícími a odbornými pracovníky (SPC, psycholog, zdravotníci).

3. Kritéria pro hodnocení žáků

- Individuální pokrok žáků.
- Schopnost samostatné práce.
- Kladný vztah k činnostem.
- Zvládnutá úroveň sociálních dovedností.

Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka, typu zdravotního postižení a současnému zdravotnímu stavu. Zákonný zástupce žáka informuje třídní učitel o prospěchu a chování žáka v polovině prvního a druhého pololetí.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

Vyučující dodržují při hodnocení zásady pedagogického taktu.

4. Sebehodnocení žáka

- ústní
- portfolio

5. Způsoby hodnocení

- během celého školního roku

Slovní hodnocení prospěchu žáka probíhá převážně pochvalou a povzbuzením, může být doplněno využitím všech dostupných prostředků, které budou žákům srozumitelné: obrázků, hmotného ocenění (např. oblíbený předmět, oblíbená činnost, oblíbená pochutina).

- vysvědčení

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřené širším slovním hodnocením.

Výsledky vzdělávání žáka jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům, věku a zdravotnímu postižení. Širší slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení aktivity žáka a jeho přístupu k učení. Jsou uvedeny i souvislosti, které ovlivňují výkon s naznačením jeho dalšího rozvoje.

6. Hodnocení a klasifikace chování žáků

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy.
- Při klasifikaci chování je přihlíženo k věkovému uvědomění si přestupku a jeho dopadu na okolí, k morální a rozumové vyspělosti žáka.

Kritéria pro hodnocení chování žáků

Nežádoucí projevy chování vyplývající z diagnózy žáků eliminujeme speciálně pedagogickými metodami a tyto nezahrnujeme do hodnocení chování.

Žáci jsou hodnoceni třemi klasifikačními stupni:

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto výjimečně a ojediněle.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování. Je málo přístupný výchovnému působení a své chyby se snaží nahodile napravit.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování a školním řádem. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu, není přístupný výchovnému působení a své chyby se nesnaží napravit.

Škola přihlíží při hodnocení chování žáka také k jeho chování mimo školu, dopustí-li se žák závažného provinění, které projednávají se školou zaměstnanci ÚSP pro TP Kociánka 2 nebo policie ČR.

7. Komisionální přezkoušení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním dle § 15 odst. 2, 3. Předseda komise a třídní učitel sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví příslušný zkoušející po projednání se zástupcem ředitele školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

8. Dodatečná zkouška - odložená klasifikace

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý či desátý ročník.

Pokud není dostatek podkladů pro hodnocení žáka (např. z důvodu vysoké absence), rozhoduje o dodatečné zkoušce pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

G. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace školy je vědomý, plánovitý, nikdy nekončící proces včleněný do práce školy. Smyslem tohoto procesu je vyhodnotit kvalitu vlastní práce tak, aby přinesla informace, které pomohou škole učinit další kroky k zefektivnění výuky, řízení školy, plánování, zlepšení spolupráce s rodiči nebo klimatu školy.

Co je cílem autoevaluace v naší škole:

- stanovit a utřídit si priority
- zjišťovat vlastní potřeby a plánovat další rozvoj školy
- s rozmyslem zlepšovat a korigovat vzdělávací proces prostřednictvím školního vzdělávacího programu
- zjišťovat zda to, jak vyučujeme je v souladu s tím, co je napsáno v RVP
- zjišťovat, zda je výuka postavena podle potřeb žáků, zda učitelé dbají na zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků
- zjišťovat, zda je výuka zaměřena na získávání životních dovedností uplatnitelných v praktickém životě
- zmapovat praktikované metody vyučování
- rozšiřovat metodický rejstřík
- zlepšovat spolupráci pedagogů
- zjišťovat příčiny zjevných pocitů a nálad
- profesionalizovat práci pedagogického sboru
- podporovat sdílení dobrých zkušeností a postupů
- rozvíjet manažerské dovednosti vedení školy
- dosáhnout větší publicity školy
- přilákat žáky, udržovat naplněnost školy
- zlepšovat spolupráci školy s rodiči
- prohlubovat atmosféru důvěry mezi učiteli, žáky a rodiči
- zjišťovat, jaký je vliv dalšího vzdělávání učitelů na výuku
- nacházet argumenty pro vysvětlování, motivování a rozhodování
- zjišťovat, zda je klima školy přátelské, motivující k učení a k práci
- zjišťovat, jak se žáci zapojili nebo uspěli ve středním proudu vzdělávání

Nástroje autoevaluace:

- pozorování
- rozhovory
- diskuse
- hospitace vedení školy, vzájemné hospitace pedagogů
- SWOT analýza
- dotazníky
- portfolia – žakovská, učitelská
- workshopy
- porovnávání s úspěšnou školou /benchmarking/
- rozbor prací žáků
- deník výchovného poradce
- rozbor a vyhodnocení přehledů a tabulek

Oblasti autoevaluace v naší škole:

- podmínky ke vzdělávání /povinné dle vyhlášky 15/2005/
- průběh vzdělávání /povinné dle vyhlášky 15/2005/
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči /povinné dle vyhlášky 15/2005/
- výsledky vzdělávání žáků /povinné dle vyhlášky 15/2005/
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP / povinné dle vyhlášky 15/2005/
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům /povinné dle vyhlášky 15/2005/
- prezentace školy

Podmínky ke vzdělávání

kritérium	ukazatel	nástroj	časový harmonogram	kdo sleduje
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové systematicky zlepšují kvalitu své práce dalším vzděláváním 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů vedení školy organizuje vzdělávací semináře pro celou školu zavádění poznatků z DVPP do života školy a vzdělávacího procesu pedagogové pořádají pro ostatní kolegia a předávají tak svoje poznatky ostatním kolegům 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace vzájemné hospitace přehled kolegií za školní rok rozhovor diskuse přehledy ŘŠ o DVPP 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři
<ul style="list-style-type: none"> všichni pedagogové školy vytvářejí pozitivní obraz školy a cítí zodpovědnost za práci školy jako celku 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové vzájemně spolupracují pedagogové vzájemně hospitují podporují akce školy a účastní se jich 	<ul style="list-style-type: none"> rozhovor, diskuse záznamy v třídní knize pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> koordinátoři vedení školy předsedové předmětových komisí
<ul style="list-style-type: none"> všichni pedagogové se podílejí na rozvoji školy 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogičtí pracovníci se podílejí na plánování rozvoje školy vedení školy diskutuje se sborem další směřování školy 	<ul style="list-style-type: none"> zápisy z provozních porad zápisy z pedagogických rad 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> koordinátoři vedení školy předsedové předmětových komisí
<ul style="list-style-type: none"> materiální podmínky školy vzhledem k potřebám ŠVP a vzdělávacím potřebám žáků jsou vyhovující 	<ul style="list-style-type: none"> vybavení knihovny a info centra vybavení kabinetů vybavení odborných pracoven vybavení ICT vybavení učebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> dotazník diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy správci kabinetů a odborných pracoven předsedové předmětových komisí

	<ul style="list-style-type: none"> • učební materiály a informační zdroje jsou dostupné a v potřebném počtu 			
<ul style="list-style-type: none"> • provozní prostředky, přímé náklady na vzdělávání a mimorozpočtové zdroje jsou dostatečné, pokrývají potřeby školy a jsou čerpány plánovitě a rovnoměrně 	<ul style="list-style-type: none"> • tabulkové přehledy o čerpání těchto zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor tabulkových přehledů 	<ul style="list-style-type: none"> • každý měsíc 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení školy • ekonomka školy • mzdová referentka

Průběh vzdělávání

kritérium	ukazatel	nástroj	časový harmonogram	kdo sleduje
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové zavádějí a používají moderní metody vyučování 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové používají metody činnostního učení pedagogové používají metody skupinového a kooperativního učení pedagogové motivují žáky k aktivnímu získávání poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace rozhovory diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové mají promyšlené výukové cíle 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové mají promyšlené výukové cíle s ohledem na vzdělávací potřeby žáků jejich výukové cíle respektují možnosti a schopnosti žáků s různými handicapy pedagogové dbají na to, aby žáci pochopili, čemu se mají naučit 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace rozhovory diskuse psycholog. vyšetření zprávy SPC 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové využívají mezipředmětové vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové vzájemně spolupracují pedagogové zadávají úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z několika předmětů pedagogové podporují vnímání souvislostí 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové dbají na vytváření žákov. kompetencí 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové se zaměřují na vytváření životních dovedností uplatnitelných v reálném životě pedagogové umožňují žákům pracovat v hodinách s různými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace rozhovory diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři

	<ul style="list-style-type: none"> vedou žáky k plánování úkolů, postupů vytvářejí prostor pro vzájemnou komunikaci 			
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové respektují možnosti žáků dané postižením 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové podporují osobní růst každého žáka uplatňují individuální přístup k žákům a přizpůsobují jim styl a organizaci výuky 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové umí pracovat s hodnocením žáků dle přílohy Školního řádu i dle ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové seznamují žáky s kritérii hodnocení pedagogové pracují s kritérii hodnocení žáci vědí, podle čeho jsou hodnoceni 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace rozhovory zápisy z třídnických hodin 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové využívají různé formy hodnocení podle předem stanovených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové používají hodnocení známkou nebo kombinovanou formou pedagogové připouštějí chyby, pracují s nimi jako s příležitostmi ukázat žákům správnou cestu 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace vzájemné hospitace 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři pedagogové
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové vedou žáky k sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> žáci umí zhodnotit svoji práci i práci druhých 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace portfolia 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři pedagogové
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové využívají ve vyuč. možností ICT 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové využívají k výuce pracovních programů informatiky a výukové programy ve většině předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> sešit v pracovních informatiky 	<ul style="list-style-type: none"> 2x do roka 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy koordinátoři

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči

kriterium	ukazatel	nástroj	Časový harmonogram	Kdo sleduje
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové rozvíjejí dobré vztahy mezi žáky 	<ul style="list-style-type: none"> pedagog sleduje negativní projevy a konzultuje je s výchovným poradcem nebo metodikem prevence na třídnických hodinách se pedagogové věnují osobnostně sociální výchově učitelé vytvářejí společně se žáky pravidla chování učitelé se zajímají, jak se žáci k sobě navzájem chovají 	<ul style="list-style-type: none"> deník výchovného poradce deník metodika prevence třídní knihy, zápisy třídnických hodin schránka důvěry 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy výchovný poradce metodik prevence
<ul style="list-style-type: none"> pedagogové rozvíjejí vztahy mezi žáky a pedagogy 	<ul style="list-style-type: none"> učitelé vedou žáky ke schopnosti vyjádřit svůj názor pedagogové se zajímají o názory, přání a pocity žáků 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> škola rozvíjí dobré vztahy s rodiči žáků 	<ul style="list-style-type: none"> škola informuje rodiče dostatečně o organizačních záležitostech a akcích školy škola pravidelně zve rodiče na akce školy 2x do roka organizuje škola třídní schůzky rodiče jsou dostatečně informováni o metodách výuky, cílech školy, výsledcích vzdělávání a chování žáků 	<ul style="list-style-type: none"> týdenní plány akcí - pc záznamy z třídních schůzek návštěvní kniha akcí 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> třídní učitelé vedení školy

	<ul style="list-style-type: none"> • 1x do roka škola organizuje den otevřených dveří • škola zapojuje rodiče do života školy • vedení školy spolupracuje se školskou radou 	<p>školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zápisy z jednání školské rady 		
<ul style="list-style-type: none"> • Žáci si sami vytvářejí výzdobu školy, výzdoba odráží život školy 	<ul style="list-style-type: none"> • společné prostory i třídy jsou uzpůsobeny k vystavování žákovských prací • žáci se sami mohou rozhodovat o zařizení a výzdobě své třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> • každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení školy • koordinátoři • vedoucí předmět. komisí
<ul style="list-style-type: none"> • pedagogové respektují rozdíly v možnostech a schopnostech žáků, které jsou dány jejich postižením 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogové podporují rozvoj každého žáka s ohledem na jeho postižení • učitelé hodnotí žáky způsobem, který žákům umožňuje vnímat svůj vlastní pokrok • učitel má zájem, aby každý žák zažil pocit z úspěchu • učitel dává najevo očekávání úspěchu • učitel se zajímá, zda žákům vyhovuje způsob výuky 	<ul style="list-style-type: none"> • hospitace • vzájemné hospitace 	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení školy • výchovný poradce

Řízení školy

kriterium	ukazatel	nástroj	časový harmonogram	kdo sleduje
<ul style="list-style-type: none"> řízení školy je demokratické 	<ul style="list-style-type: none"> všichni pracovníci se mohou kdykoliv obrátit na vedení školy a vedení školy se zabývá jejich názory a podněty k práci vedení školy vytváří prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru koncepční materiály školy jsou diskutovány vedení školy vytváří prostor pro to, aby se pracovníci mohli vyjádřit ke všem záležitostem, které se jich týkají 	<ul style="list-style-type: none"> dotazník zápisy porad a pedagogických rad rozhovory, diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> 1x za rok 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> vedení školy podporuje dobré nápady a iniciativu 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy umožňuje organizačními opatřeními konání vzájemných hospitací, projektů, exkurzí, zavádění nových metod vedení školy oceňuje iniciativu morálně i finančně 	<ul style="list-style-type: none"> dotazník pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> 1x za rok 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> klima školy je bezpečné a vstřícné 	<ul style="list-style-type: none"> dobré vztahy mezi vedením školy, pracovníky, vztahy mezi učiteli, učiteli a žáky, školou a rodiči ovzduší školy je přátelské a motivující k práci 	<ul style="list-style-type: none"> SWOT analýza dotazník pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> 1x za dva roky 	<ul style="list-style-type: none"> všichni
<ul style="list-style-type: none"> vedení školy usiluje o kvalitní personální práci 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy poskytuje pedagogům zpětnou vazbu formou hospitací vedení školy sleduje účast pracovníků na vzdělávacích akcích 	<ul style="list-style-type: none"> hospitace přehledy 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy

Výsledky vzdělávání žáků

Úroveň výsledků práce školy vzhledem k materiálním podmínkám a ekonomickým zdrojům

kriterium	ukazatel	nástroj	časový harmonogram	kdo sleduje
<ul style="list-style-type: none"> absolventi naší školy jsou co nejlépe vybaveni životními dovednostmi dle cílů ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> dle možností pokračují na střední škole žáci se orientují v okolním světě žáci vědí, kde hledat v budoucnu pomoc a podporu žáci umí správně používat různé materiály, pomůcky, vybavení žáci se snaží používat, co se naučili žáci umí zhodnotit svou práci žáci dodržují stanovená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> záznamy výchovného poradce rozhovory portfolia projekty 	<ul style="list-style-type: none"> každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> výchovný poradce
<ul style="list-style-type: none"> vědomosti žáků odpovídají jejich možnostem a schopnostem 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování a hodnocení výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování rozhovory hodnocení písemných prací hodnocení výtvarných prací hodnocení výsledků činností 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> TU daných ročníků

<ul style="list-style-type: none"> • žáci se zapojují do soutěží 		<ul style="list-style-type: none"> • přehledy o účasti žáků v soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> • každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> • žáci jsou úspěšní v kontaktech se zdravými vrstevníky 	<ul style="list-style-type: none"> • škola pěstuje a podporuje vztahy se školami běžného typu 	<ul style="list-style-type: none"> • přehledy o společných akcích se spřátelenými školami 	<ul style="list-style-type: none"> • každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> • škole se daří získávat další prostředky pomocí sponzoringu, fundraisingu a grantů 		<ul style="list-style-type: none"> • přehledy, tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> • každoročně 	<ul style="list-style-type: none"> • ekonomka školy
<ul style="list-style-type: none"> • škola vyhodnocuje svoje silné a slabé stránky, rizika hledá příležitosti 		<ul style="list-style-type: none"> • audit • SWOT analýza 	<ul style="list-style-type: none"> • 1x za 5 let • 1x za 2 roky 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení školy

Prezentace školy

kriterium	ukazatel	nástroj	časový harmonogram	kdo sleduje
<ul style="list-style-type: none"> škola prezentuje výsledky žákovských prací 	<ul style="list-style-type: none"> výsledky žákovských prací jsou prezentovány ve společných prostorách školy výsledky žákovských prací jsou prezentovány ve veřejných prostorách /galerie, prostory veřejných budov/ 	<ul style="list-style-type: none"> přehled veřejných akcí návštěvní kniha veřejných akcí 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> škola informuje rodiče i širší veřejnost o své činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> www stránky jsou pravidelně každý týden aktualizovány škola zve na významné akce veřejnost, zřizovatele, sponzory, rodiče 	<ul style="list-style-type: none"> www stránky přehled pozvánek na akce 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy
<ul style="list-style-type: none"> škola prezentuje průběh a výsledky své práce 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogové informují o projektech, exkurzích a další činnosti prostřednictvím www stránek a informační tabule v prostorách vstupu do školy 	<ul style="list-style-type: none"> www stránky propagační materiál na akce 	<ul style="list-style-type: none"> průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> vedení školy